

Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mart 2022 Sayı: 102

Fiyatı: 3 TL

Rus ordusunun Ukrayna'ya girmesiyle birlikte savaşın alevleri Avrupa'yı da sardı. 2000'lerin başından itibaren asıl olarak Ortadoğu'da hüküm süren emperyalist savaş, giderek yayılıyor. Avrupa, ikinci emperyalist savaştan sonra ilk kez savaş gerçeğiyle karşı karşıya...

Ve AB emperyalistleri birbiri ardına savaşı kınayan, Rusya'ya yaptırımları sıralayan açıklamalar yapıyorlar. Sanki on yıllardır ABD'nin Afganistan'da, Irak'ta, Libya'da Suriye'de yaptığı savaş değilmiş gibi... Ortadoğu'daki savaşa ortak olanlar, en hafifinden sessiz kalanlar, şimdi ikiyüzlüce savaş karşıtı kesiliyorlar.

Tutarlılık, her tür emperyalist-gerici savaşa karşı durmaktır. Sadece Rusya'yı değil, ABD'yi de aynı ölçüde kınamak ve yaptırım uygulamaktır. En tutarlı savaş karşıtları her dönem komünistler ve devrimciler olmuştur. Çünkü savaşın asıl olarak işçi ve emekçilere, halklara zarar verdiğini bilirler. Nitekim Ukrayna'da da zenginler günler öncesinden ülkeyi terkettiler; bombalar altında kalan, yiyecek-içecek bulamayan, sığınaklara gizlenen yine yoksul halk oldu. Ukrayna'daki Türkiyeli öğrenciler ve işçiler de kaderlerine terkedilmiş durumda. Kimi ölümü göze alarak yollara düştü, kimi hala kurtarılmayı bekliyor...

Savaş vurgunculuğunu artık sadece çeteler değil, devletler de yapıyor. THY 90 dolar olan bilet fiyatını 900 dolara çıkartmış örneğin. Bunun duyulması ve tepkilere yolaçması üzerine THY önce yalanladı, sonra 220 dolarla sınırladığını açıkladı. Yaklaşık eski fiyatın üç katı!

Savaşla birlikte petrolün varili 100 doların üzerine çıkınca, akaryakıt fiyatları da zamlandı. Bu, otomatikman iğneden ipliğe herşeye zam demek. Zaten çok pahalı olan temel ihtiyaç maddelerinin daha da pahalılaşması demek.

Sayfa 2'de sürüyor

Emperyalist savaşa hayır! KENDİ DAVAMIZ İÇİN DÖVÜŞELİM!

Emperyalist savaşa hayır! KENDİ DAVAMIZ İÇİN DÖVÜŞELİM!

Kısacası savaş, işçi ve emekçileri her yönden vuruyor. Türkiye gibi doğalgazdan buğdaya herşeyiyle emperyalistlere bağımlı ise, savaşın faturası çok daha ağır oluyor.

Egemenler krizin yükünü olduğu gibi, savaşın yükünü de işçi ve emekçilerin sırtına bindiriyorlar. Halkımız zaten aylardır krizin ağır yükü altında. Doğalgaz ve elektriğe yapılan zamlar, herkesin belini bükte. En önemli gündem konusu faturalar oldu.

Elbette bu duruma tepkiler de yükseldi. Hemen her il ve ilçede, "zamlar geri alınsın" eylemleri yapıldı. Uzun bir dönemden sonra ilk kez sokak gösterileri, tavalı-tencereli protestolar gerçekleşti. Tepkilerin çığ gibi büyümesi üzerine gıda maddelerindeki KDV'yi indirdiler. Ancak zamlar yüzde 100'ün üzerinde iken, indirim yüzde 7 ile sınırlı kalınca, son derece göstermelik olduğu anlaşıldı. Bu kez suçu marketlerin üzerine attılar. Zabıta market market dolaşıp etiketleri kontrol etmeye başladı. Bu komik göz-boyama atraksiyonları da tutmadı tabii...

Asıl fırtına işçi sınıfından koptu. Kargo işçilerinden tekstile, metalden inşaata hemen her işkolunda işçiler direnişe geçtiler. Ocak ayından itibaren 60'tan fazla işyerinde direniş gerçekleşti. Hem de fiili grev, işgal gibi radikal eylemlerle... Sadece patronlara karşı değil, polis saldırılarına karşı da direnerek... Fabrika çatısına çıkıp meşaleleriyle her yeri aydınlatan Farplas işçileri, umut ve cesaret yaydılar. Migros patronu Tuncay Özilhan'ın villasının önünde protesto yapan depo işçileri, doğru hedefi gösterdiler. O yüzden polis saldırısıyla karşılaştıklarında devletin kimin devleti olduğunu da gördüler. Elleri kelepçeli bir Migros Depo işçisi, bunun sembolü oldu.

Direnişlerin çoğu kazanımla bitti. Halen süren direnişler var. Bunlara yenileri de eklenecektir. Ağır çalışma koşulları, düşük ücretler, sendika hakkının gaspı, işçileri her an patlamaya hazır bir volkan haline getirdi. Direnenlerin kazanıyor olması, moral ve direnme gücünü de arttırdı. Fakat sermayenin ve devletin topyekün saldırısına topyekün yanıt vermek gerekiyor. Bunun yolu da genel grev-genel direnişi örgütlemekten, birleşik mücadeleyi yükseltmekten geçiyor.

İşçi-emekçi direnişleriyle sarsılan Erdoğan yönetimi, daha fazla saldırganlaşarak ayakta kalmaya çalışıyor. Bu saldırılardan nasibini almayan yok gibi. Doktorlar, avukatlar, öğretmenler ve tabii sanatçılar...

Sezen Aksu'nun 5 yıl önce yaptığı bir şarkı, "Hz. Adem ve Havva'ya hakaret ediliyor" yaygarasıyla saldırılara vesile yapıldı. Erdoğan'ın camide namaz kılan ahalie "kutsallarımıza dil uzatanların dillerini koparırız" sözü, bardağı taşıran damla oldu. Sadece sanatçılar değil, geniş kitleler Aksu'ya sahip çıktılar. Erdoğan da "onu kastetmedim" diyerek geri adım atmak zorunda kaldı.

Esasında sanatçılar AKP gericiğine karşı ciddi bir direnç gösteremedi, iyi bir sınav veremediler. Başından itibaren dik duranların sayısı sınırlıdır. Hatta Sezen Aksu bile "çözüm süreci" döneminde AKP'ye destek verenlerdendi. Fakat bu eksiklikleri üzerinden onlara yapılan saldırıyı "müstahak" görmek veya tavırsız kalmak doğru değildir. Elbette yapılan hatalar-yanlışlar unutulmalıdır, ama faşist-gerici saldırıya maruz kalanlar da asla yalnız bırakılamaz!

Sezen'den sonra Tarkan'ın "Geççek" şarkısı da yeni bir saflaşmanın konusu oldu. AKP karşıtlığı artık sanatçılar-şarkılar üzerinden yapılıyor. Sanatçıların halkın duygularına tercüman olması, elbette iyi bir şeydir. Fakat gevşetmemek koşuluyla... AKP dönemi "geççek" tabii, ama bu, hem kendiliğinden olmayacak, hem de onun yerine ne, nasıl gelecek?

AKP-MHP blokunun ucube sistemine karşı, 6'lı muhalefetin "güçlendirilmiş parlamenter" sistemi alternatif olabilir mi? Yani AKP öncesine dönmek, varolan sorunlarımızı çözer mi?

Bir yanda emperyalist savaş, diğer yanda faşist-gerici yönetim ve krizin ağır yükü altında ezilen-sömürülen kesimler, kendi davaları için dövüşmedikleri sürece, kim gelirse gelsin dertlerine derman olmayacaktır. İşçi sınıfı son direnişlerle yolu açtı. Her kesimden sesler yükseliyor. Bu sesleri çoğaltmak ve birleştirmek gerekiyor. Unutmayalım ki, "kendi davası dövüşmeyen/dövüşür düşmanın davası için!"

Türkiye'nin Suriye'den sonra Ukrayna savaşına dahil olmasını önlemenin yolu da, savaşa ve faşizme karşı mücadeleyi yükseltmekten, güçleri birleştirmekten geçiyor.

Okurlara...

Merhaba,

Bir yanda emperyalist savaş yeni bir mevzide sürüyor; diğer yanda varolan kriz daha da derinleşiyor.

Ukranya savaşı, Rusya ile ABD'yi daha açıktan karşı karşıya getirdi. Ve ABD, başta Almanya olmak üzere AB ülkeleriyle ilişkileri yeniden pekiştirme fırsatı yakaladı. Çin-Rusya blokuna karşı AB'yi yanına alarak NATO'yu güçlendirerek son yıllarda yaşadığı irtifa kaybını gidermeye çalışıyor. Rusya ise eski gücüne ulaşma, bölgenin tek hakimi olma çabasında.

Ama "filler tepişirken çimenlerin ezilmesi" gibi olan yine halklara, işçi ve emekçilere oluyor. Onlar ölüyor, açlık çekiyor, evini-yurdunu terketmek zorunda kalıyor. Üstelik savaş koşullarında her şey daha pahalı hale geliyor, kıtlık yaşanıyor. Varolan zamların geri alınması beklenirken yeni zamlarla karşı karşıyayız...

Egemen sınıflar, savaş koşullarını ülke içindeki baskıyı artırmak, hak ve özgürlükleri tümenden gaspetmek için bir fırsat olarak kullanıyorlar. Erdoğan da bu yolu izlemek istiyor. Savaşın tam ortasına dalmaya; böylece görev süresini uzatmaya çalışıyor. Yapılması

gereken tek şey, savaşa ve faşizme karşı mücadeleyi yükseltmektir.

Yılbaşından bu yana zamlara karşı kitlesel eylemler yükseldi; işçi sınıfı, dağınık ve parçalı olsa da önemli eylemler, direnişler gerçekleştirdi. Bunları daha da büyütmeli, Mart'tan Mayıs'a giden süreçte sınıf mücadelesinin gücünü egemenlere göstermeliyiz.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

102. Sayıda

3	Savaş artık Avrupa'da
4	Farplas'ta işçiler direniyor
5	İşçi sınıfı ayakta
6	Zamlar geri alınsın
7	Migros işçisi direndi, kazandı
8	Kar altında
9	Sağlık emekçileri G(ö)revde
10	Öğretmenlik Meslek Yasası geri çekilmelidir
11	Tarikat yurtları kapatılsın
12	Kriz ve kadın
14	Devrimci Birlikler üzerine
15	Aysel Tuğluk yine tahliye edilmedi
16	İsyan ateşidir Newroz
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Birsan Kars son yolculuğuna uğurlandı
19	AKP'li yıllarda Türkiye'nin genel tablosu-II

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimcidurus2.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst. Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın Sayı: 102 Mart 2022, 3 TL(KDV %0)

Rus tanklarının 22 Şubat günü Ukrayna sınırlarından içeri girmesiyle birlikte, Ukrayna’da savaş başladı. Böylece son haftalarda karşılıklı olarak tırmandırılan savaş gerilimi, doğrudan savaşa dönüştü. **Afganistan, Irak, Suriye, Libya, Yemen gibi cephelerin ardından, III. Emperyalist Paylaşım Savaşı’nın yeni sahası artık Ukrayna’dır.** Ve Ortadoğu’dan Avrupa’ya taşınmış durumdadır.

Savaşı kim çıkardı?

Rusya’nın Ukrayna topraklarını işgal etmeye başlaması, sıcak savaşı başlatan unsur oldu. Ancak **savaş koşullarını oluşturan, gerilimi tırmandıran, savaşı kaçınılmaz hale getiren, ABD’ydi.**

yılında Gürcistan’ı, “NATO’ya üye yapma” sözü vererek, ülkenin kuzeyinde bağımsızlığını ilan etmiş olan Osetya, Abhazya ve Acarya’ya saldırıya teşvik etti. Saakaşvili Hükümeti’nin bu saldırısı, Rus ordusunun Gürcistan topraklarına girmesi ve başkent Tiflis’e kadar ilerlemesi ile sonuçlandı. ABD savaş gemileri Karadeniz’den bu savaşı seyretmekle yetindiler.

2008 yenilgisi ile Gürcistan planları ertelendi; ancak Ukrayna, çok önemli bir kapışma alanına dönüştü. **2014 yılında Ukrayna’da bu defa faşist bir darbe gerçekleşti. Darbeye karşılık Rusya, bağımsızlık ilan eden ve Rusya’ya katılma kararı alan Kırım’ı ilhak ederek Ukrayna’ya ve Ukrayna’nın Karadeniz**

satarak, ABD’nin Ukrayna politikasının bir parçası oldu.

Bu dönemde ABD, Ukrayna’nın faşist yönetimi ile ilişkileri sürekli pekiştirdi, NATO üyeliğini gündemde tuttu. En son Kasım 2021’de Ukrayna ile stratejik anlaşma imzaladı ve Ukrayna topraklarına saldırı sistemleri kuracağını duyurdu. Ardından da, “*Rusya saldıracak*” söylemini yükseltti.

Elbette bu tablo, Rusya’nın işgalini haklı kılmıyor, Rusya’nın da emperyalist hesaplarla Ukrayna’ya girdiği gerçeğini değiştirmiyor. Diğer taraftan, yüzeyde görünene bakarak ABD yandaşlarının kendisini mağdur gösterme çabasına da karşı çıkmak gerekiyor. Çünkü bu savaşın “saldırgan emperyalisti” ABD’dir.

Savaştan kim çıkar sağlayacak?

Ukrayna hem Karadeniz’e olan kıyısı, hem çok zengin maden yatakları hem de gelişkin tarım ve ağır sanayi üretimi ile, her emperyalistin göz diktiği ve üzerinde hegemonya kurmaya çalıştığı bir ülke. Bu nedenle de Ukrayna üzerindeki hakimiyet savaşı çok sert geçiyor.

Putin, Ukrayna işgalini başlatmadan bir gün önce, Lenin’e dönük saldırıgan ifadeler kullandığı konuşmasında, “*Ukrayna’yı Nazileşmekten ve askerileşmekten kurtarma operasyonu*” adını koymuştu. “*Hükümet değişikliği, Donbass Cumhuriyetinin tanınması ve 2014 sonrasında Ukrayna’daki Rus vatandaşlarına dönük ırkçı saldırılar gerçekleştirenlerin yargılanması*” hedeflerini yerine getirdikten sonra çıkacağını duyurmuştu. Eğer birkaç gün içinde bu savaşı bitirmiş olsaydı, savaşın kazananı Rus emperyalizmi olacaktı.

Ancak **görünen o ki, ABD kendisinin ya da Rusya’nın biran önce kazanmasını değil, savaşın uzamasını istiyor.** ABD başta olmak üzere (Fransa, Kanada, Almanya, İngiltere, Belçika, hatta Avustralya vb.) bir çok ülke işgalin ikinci gününden itibaren Ukrayna’ya silah ve teçhizat göndereceklerini, hava sahalarını Rusya’ya kapatacaklarını ve yaptırım uygulayacaklarını açıkladı. Bu arada Ukrayna Devlet Başkanı Zelenski, dünyanın her tarafından savaşçı beklediklerini duyurdu. **Sonsuz silah desteği ve IŞİD artıkları ile ABD’nin kontra çeteleri başta olmak üzere Ukrayna’ya savaşçı akını...** Bu tablo savaşı hızla bitiren değil, uzatacak bir tablodur.

Bu tabloya bakınca ABD’nin ilk elde kazançlı çıktığı görülüyor. **Öncelikle, Fransa’nın yakın bir zaman önce “beyin ölümü gerçekleşti” dediği NATO,**

Savaş artık Avrupa’da! Kahrolsun Emperyalist Savaş!

Dünyada ve Türkiye’de, halkların, işçi ve emekçilerin bu savaştan bir kazancı yoktur, olmayacaktır.

Savaş tüm dünyada tarım krizini derinleştirerek açlığı yaygınlaştıracak, enerji krizini derinleştirerek yaşam koşullarını kötüleştirecektir. İşçi ve emekçilerin son dönemde giderek artmakta olan eylemleri ise, “savaş” bahane edilerek yasaklanacak; hak arama mücadelesinin önüne en büyük engel olarak savaş koşulları çıkarılacaktır. Emperyalist savaşa ve sömürü politikalarına karşı sınıf savaşını yükseltmek gerekir.

Son üç aydır, Biden başta olmak üzere ABD’li yetkililerin yaptığı her açıklamada, Rusya’nın Ukrayna’yı “hemen” işgal edeceği söylendi, tarihler verildi, işgalin (henüz başlamamış olan işgalin) sonuçları tartışıldı.

“Ukrayna savaşı nerede başladı” diye soracak olursak; “NATO’nun genişleme ve Rusya’yı çevreleme stratejisi”ne ulaşırız. NATO 1949 yılında sosyalist Sovyetler Birliği’ne karşı 12 üye ile kurulmuş bir savaş örgütüdür. 1990 yılında SB dağıldığında üye sayısı 16’dır. Kendisine “en büyük tehdit” olarak tanımladığı SB yıkıldıktan sonra, Çekya, Macaristan, Polonya, Romanya, Bulgaristan, Estonya, Letonya, Litvanya, Slovenya, Slovakya, Hırvatistan, Arnavutluk gibi ülkeleri NATO’ya üye yaparak, “Rusya’yı çevreleme” konusunda çok önemli adımlar attı. Bu süreçte Rusya, Baltık Denizi üzerindeki etkinliğini ve Adriyatik Denizi’ne erişimini kaybetti. Sırada Karadeniz vardı.

2004 yılından bu yana ABD, Gürcistan ve Ukrayna üzerinden Rusya’yı sıkıştırmak ve Karadeniz’i bir “NATO Denizi” haline getirmek istiyor. Önce 2004 yılında bu iki ülkede “kadife darbe”ler gerçekleştirdi. Ardından 2008

hattına çok önemli bir darbe vurdu. Aynı günlerde Ukrayna’nın güneydoğusunda bulunan Donetsk ve Luhansk eyaletleri bağımsızlıklarını ilan ettiler ve Donbass Cumhuriyeti’ni kurdular. Donbass Cumhuriyeti, Rusya’ya katılma talebini ilettiler; ancak konjonktürü uygun bulmayan Rusya, bu talebi erteledi.

2014 sonrasında Ukrayna’nın ABD ve AB ile olan ilişkileri daha da gelişti. Öyle ki Rusya, doğalgazı Avrupa’ya ulaştırmak için Ukrayna dışında bir çözüm aradı ve Baltık Denizi üzerinden Kuzey Akım boru hatlarını inşa etti. Ancak Ukrayna’nın NATO’ya alınmasının “kırmızı çizgi” olduğunu da her defasında ilan etti.

ABD için ise, Rusya’nın kuşatılması ve Karadeniz hesapları giderek daha güçlü hale geldi. **Son iki yılda, Polonya Romanya’ya füze üssü kurdu, Bulgaristan ve Yunanistan’a silah yığınağı yaptı. NATO istihbarat uçaklarının Karadeniz’deki faaliyeti, yüzde 60 arttı, uçuşların sayısı 436’dan 710’a çıktı.** Aynı dönemde, ABD’nin stratejik bombardıman uçakları Karadeniz’de 15 tatbikat yaptı. Türkiye ise **Erdoğan, bu dönemde Kırım’ı sürekli “işgal” diye tanımlayarak ve Ukrayna’ya SİHA’lar (Silahlı İnsansız Hava Araçları)**

yeniden ve daha “kenetlenmiş” olarak sahalara dönüyor. Keza iç sorunlar yaşayan AB, Rusya karşısında birlikte hareket ediyor.

İkincisi, bu savaş Rusya’nın “bataklığı” olacak mı, bugünden söylemek zor; ancak **uzayan savaş, hem Rusya’nın ekonomisini tahrip edecek, hem de “öldürülen siviller” söylemine fazlaca malzeme bulunarak Rusya’nın siyasal gücü hedef alınacak.** Sonuçta hangi koşullarda başlamış olursa olsun, Ukrayna topraklarını işgal eden ülke Rusya olduğu için, dünyada yükselen savaş karşıtlığının hedefi olacak; savaşın siyasal faturası Rusya’ya çıkartılacak. Böylece Rusya zayıflatılacak. Rusya’nın zayıflaması, Rusya-Çin ittifakını zayıflatan bir etki yaratacağı için, ABD’nin emperyal hesaplarını güçlendiren bir zemin oluşturacak. ABD, asıl rakibinin Çin olduğunu, Üçüncü Emperyalist Paylaşım Savaşı’nın asıl olarak Çin ile arasında yaşanmakta olduğunu-yaşanacağını biliyor; bu nedenle **son 20 yıldaki bütün strateji raporlarında “Çin’i zayıflatmak için Çin-Rusya ittifakını bozma” hedefi, en başta yer alıyor. Bu hedefi Rusya’yı kendi yanına çekerek yapamayan ABD, Rusya’yı darbeleyerek yapma yolunu seçiyor.**

Üçüncüsü, Emperyalist Paylaşım Savaşı’nın diğer cephelerinde (son olarak Suriye’de) beklentilerini karşılayamayan, Afganistan gibi bazı ülkelerde ise tamamen kaybeden ABD, **savaşı yeni bir cepheye taşıyor; ve bu cephe kendisi “vekalet savaşı”na devam ederken, Rusya’nın tüm gövdesiyle savaşa girmesini sağlıyor.**

Bugünden öngöründe bulunmak zor. Rusya sonuçta askeri olarak güçlü, ekonomisini tahkim etmiş, dünya petrol ve doğalgaz ticareti üzerinde söz sahibi bir emperyalist. 2014 yılından itibaren de bu günün geleceğini biliyor ve hazırlanıyordu. Bu koşullarda savaş hızlı biçimde bitirmeyi başarır, ABD, daha önce Gürcistan, Afganistan gibi ülkelerde olduğu gibi, bir kere daha *“yandaşlarını ateşe sürüp yalnız bırakan emperyalist”* olacak ve Ukrayna’yı da kaybederek bir adım daha geriye düşecek. Ancak savaş uzarsa, ABD bugüne kadarki kayıplarını telafi edemese de, kendisine daha fazla destek oluşturmuş ve güveni artmış bir biçimde Çin’e karşı savaşı büyütecektir.

Savaşta en çok kimler etkilenecek?

Tabi ki işçi ve emekçiler. Hem de **sadece Ukrayna’daki işçi ve emekçiler değil, Türkiye başta olmak üzere, dünya genelinde kitleler, bu savaşın ilk gününden itibaren en fazla etkilenen taraftır.**

İlk 4 günde Ukrayna’dan komşu ülkelere kaçan yaklaşık 400 bin kişi (BM verilerine göre), dahası kaçacak yeri-olanağı olmadığı için **çatışmanın göbeğinde, açlık, soğuk ve silahlara karşı yaşam savaşı veren milyonlarca Ukraynalı, savaşın ilk mağdurlarıdır.**

Dünyanın en önemli tarım ihracatçılarından biri olan Ukrayna’nın ve yine çok önemli bir tarım ihracatçısı olan Rusya’nın savaşta olması, **dünya genelinde tahıl başta olmak üzere gıda krizini derinleştirecek bir unsurdur.** Bu tüm dünyada yoksulların gıdaya erişememesi ve açlık tehlikesi anlamına gelmektedir.

Benzer biçimde, petrol ve doğalgaz konusunda dünya pazarlarında çok etkin bir ülke olan, aynı zamanda önemli petrol ve doğalgaz üreticileri (İran ve Venezüella gibi) üzerindeki etkisini de kullanan Rusya’nın, kendisine uygulanan ekonomik yaptırımlara cevap verme olasılığı da, yine dünya ekonomisini sarsacak bir unsurdur. Tüm dünyada zaten ciddi bir enerji krizi, bunun getirdiği yüksek fiyatlar ve kitlelerde bu duruma büyük tepki söz konusudur. **Rusya’nın petrol-doğalgaz ihracatında yaşanacak kesintiler, bu krizi de, bu krizden etkilenen kesimlerin sorunlarını da büyütecektir.**

Konunun bir başka boyutu, son yıllarda kitle hareketlerinin, “devlet baskısı dışı yöntemler”le “çözülüyor” olmasıdır. Mesela 2019 yılı sonbaharında, dünya genelinde oldukça önemli kitle hareketleri, ayaklanmalar yaşanıyordu. Aylar süren ve burjuvaziyi oldukça tedirgin eden bu **ayaklanmalar, 2019’un sonunda Kovid-19 salgının başlamasıyla birlikte, bir anda bıçak gibi kesildi.** Salgının ilk şoku atıldıktan sonra, pek çok ülkede yeniden sokak eylemleri, kitle hareketleri başladı. Ancak bunlar, öncekinin etki gücüne ulaşamadı.

Son aylarda ise, **Türkiye başta olmak üzere pek çok ülkede ekonomik krize karşı sınıf eylemlerinde bir artış yaşanıyor.** Ülkemizdeki işçi eylemleri giderek daha yaygın ve etkili hale dönüşüyor. Bazı eylemler, sektörün tamamını kapsıyor, bazılarında

ise polis saldırısına karşı direniş geliyor. Keza enerji başta olmak üzere zamlar, ülkenin dört bir yanında büyük protestolara neden oluyor.

Şimdi savaş hali, bu eylemler için de bir tehlike anlamına geliyor. **2019’da pandemi nedeniyle durdurulan kitle hareketi, bugün savaş gerekçesiyle yasaklanacak; savaş hali her türden faşist baskının bahanesi haline getirilecek.**

Türkiye özelinde, Erdoğan’ın seçimleri erteleme, kendi zamanını uzatma çabalarının da bir bahanesi haline gelebilecek.

Dünyada ve Türkiye’de, halkların, işçi ve emekçilerin bu savaştan bir kazancı yoktur, olmayacaktır. Putin’in 21 Şubat günü yaptığı konuşmada kınadığı **Lenin’in “ulusların kendi kaderini tayin hakkı”nı tanımak tek çözümdür. Donbass Cumhuriyeti’nin bağımsızlık ya da Rusya’ya katılma talebi, o halkın kendi iradesi olarak tanınmalıdır.** Diğer taraftan, **Ukrayna’nın faşist bir yönetime sahip olmasını onaylamak mümkün değildir elbette; ancak bu sorunu çözecek olan, Ukrayna halkının faşizme karşı mücadeleyi yükseltmesidir; Rusya’nın işgali değil.**

Türkiye bu savaşın bir tarafı olmamalıdır. Yanısıra bütün emperyalist anlaşmalar iptal edilmeli, emperyalist savaş örgütü NATO’dan derhal çıkılmalı, emperyalist savaşa ve ekonomik krize ve her türden sömürü politikalarına karşı sınıf mücadelesi yükseltilmelidir!

Farplas’ta işçiler direniyor

Farplas Otomotiv fabrikasında işçiler, sendikalaşma haklarının gaspedilmesi ve 150 işçinin işten çıkarılması nedeniyle direniyorlar. Fabrika işgali de gerçekleştiren işçiler, gözaltılara rağmen fabrika önünden ayrılmıyorlar.

Kocaeli-Dilovası’nda bulunan fabrikada işçiler, Birleşik Metal-İş sendikasının üye çoğunluğunu sağladığını, bu durumun Bakanlık tarafından da onaylandığını, bunun üzerine Farplas yönetiminin 150 işçiyi işten çıkartarak sendikanın önüne geçmeye çalıştığını anlattılar.

Farplas’ta patron, işçileri farklı işkollarına dağıtma yöntemini kullanarak sendikalaşmayı önlemek istiyor. Aynı tezgahta çalışan işçiler, farklı işkollarında gösteriliyor. Ana şirkete bağlı 8 taşeron şirket var. İşçiler sendikalaşma konusunda belli bir yol aldığında, taşeron şirket işçi çıkartarak bunu engelliyor. Böylece Farplas patronu da aklanmış oluyor.

İşçiler yine aynı ayak oyunu ile karşılaşınca bir de işten atılınca direnişe geçtiler. Üstelik “hırsızlık” maddesiyle işten çıkartılmışlar ve 19’ar bin lira para cezası kesilmiş! Tazminatları ödememek için, işçilere “hırsız” damgası vuruluyor.

Bu koşullarda işçiler, 30 Ocak akşamı kendilerini fabrikaya kilitlediler ve geceyi fabrikanın içinde geçirdiler. Sabah saatlerinde polis saldırısı başladı. Bunun üzerine işçiler çatıya çıkarak slogan atmaya başladılar. Saldırı

sonucunda 108 işçi gözaltına alındı.

İşçiler, polisin kendilerini tekme-tokat dövdüğünü, bir kadın işçinin hamile olmasına rağmen dayığa maruz kaldığını, ağır

hakaretle karşılaştıklarını, yere yatırıldıklarını anlattılar.

İşçiler patronun sendika ile masaya oturmasını, TİS hakkının tanınmasını; ücret ve ikramiyelerin iyileştirilmesini, çalışma koşullarının düzeltilmesini talep ediyorlar.

Devrimci ve demokrat kurumların oluşturduğu platform bileşenleri olarak, 4 Şubat günü Farplas işlerini ziyarete gittik. “İşgal-Grev-Direnış, Direnen işçiler kazanacak” pankartıyla, sloganlar eşliğinde iki kilometre yürüdük. Direniş yerinde işçiler bizi sloganlarla karşıladı.

Birleşik Metal-İş Gebze 2 no.lu şube başkanı Necmettin Aydın yaptığı konuşmada, işten atılanlar sendikası olarak işe geri dönene kadar direnişlerini sürdüreceklerini, kazanacaklarını ifade etti. Bileşenler adına yapılan konuşmada, sermayenin işçi sınıfına her tarafa saldırılarını arttırdığı, buna karşı işgal, grev ve direnişlerin başladığı, bazılarının kazanımla sonuçlandığı belirtildi. Direnen, eylem yapan işçilerin kazanacağı söylendi. Konuşmalardan sonra halaylar çekildi.

Aydın, direniş sürürürken bir yandan da patronunun hilelerine karşı dava açtıklarını belirtti. Aynı işyerinde daha önce Petrol-İş sendikası iki sefer örgütlenme çalışması yürütmüş; her iki girişim de patronun işkolu değişikliği yapması nedeniyle başarısızlığa uğramış. Aydın, “bu defa başaramayacaklar” diyerek işçilerin kararlılığını ifade etti. Direniş başladıktan sonra Türk Metal sendikası da aynı fabrikada örgütlenmeye çalışmış, ancak işçilerde karşılık bulamamış. İşçiler de artık sendikalaşmak ve sorunlarını çözmek istediklerini belirttiler.

Çekilen halaylardan ve sohbetlerden sonra “daime sizinleyiz, yanınızdayız” diyerek direniş yerinden ayrıldık.

Grev, işgal, direniş... İŞÇİ SINIFI AYAKTA!

İşçiler 2022 yılına direnişle girdiler. Ocak ayından bu yana 60'tan fazla işyerinde direniş gerçekleşti. Bu direnişlerin büyük bir kısmı başarıyla sonuçlandı. Hiçbir kazanım elde edilmeden biten direnişler de var kuşkusuz. Bunların nedenleri üzerinde durmak ve gidermek gerekiyor. Halen devam eden direnişlerin zaferle bitmesi için, başarılar kadar başarısızlıkların da dersleriyle donanmak gerektiği açık. Geleceği kazanmanın yolu buradan geçiyor...

Unutmamak gerekir ki, kazanımla biten işçi direnişleri de son yıllarda yaşanan büyük işçi eylemlerinin birikimleriyle bu noktaya geldiler. Tekel'den Metal Fırtınası'na, Soma'dan 3. Havalimanı'na kadar gerçekleşen direnişlerden ilham aldılar.

Elbette son işçi direnişlerinin en önemli nedeni, temel ihtiyaç maddelerine astronomik zamlar yapılırken ücretlerinin çok düşük tutulmasıdır. "Çin modeli" dedikleri ucuz işgücüyle krizin yükünü işçilerin sırtına yıkmaya çalışırlar. İşçi ve emekçiler daha fazla çalıştıkları halde, daha az kazanıyor ve eskisinden daha kötü koşullarda yaşamak zorunda kalıyorlar. Açlıktan ve soğuktan ölümlerle karşı karşıyalar. Üstelik kendileri bu durumdayken, küçük bir azınlığın zevk-i safa içinde yaşadıklarına tanık oluyorlar. Hiç bir dönem zengin ile yoksul arasındaki uçurum bu kadar derinleşmedi ve böylesine görünür olmadı.

Bunları görüp de tepki duymamak mümkün mü? Bütün mesele o tepkilerin eyleme dökülmesinde yaşıyor. Ama son zamlarla birlikte bıçak kemiğe dayanmaktan çıktı, delmeye başladı. Ve işçiler yaşamak için direnmekten başka çareleri olmadığını iliklerinde hissettiler. Ama çoğu sendikasızdı, dahası işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalara tepkiliydiler. Kendi göbeklerini kendileri kesmek dışında seçenekleri yoktu; öyle de yaptılar. Zor olanı başardılar.

Direnişlerin ortak özelliği

İşçi sınıfının fiili grev, işgal, fabrika önü nöbetleri, patronların evleri ve işmerkezleri önlerindeki gösterileri gibi biçimlerde süren bu direniş furyası, bir çok ortak özellik taşıyor. Bunları somut olarak belirlemek için, öne çıkan direnişlere kısaca bakmakta yarar var.

Direnişlerin fitilini ilk yakan Çimsataş işçileri oldu. Mersin'de bir metal fabrikası olan Çimsataş, Birleşik Metal-İş Sendikası'nda (BMİS) örgütlüydü. Ancak BMİS, faşist Türk Metal sendikasıyla birlikte işçilerin "sefalet sözleşmesi" dediği TİS'e imza attı. Daha önceki yıllarda Türk Metal'le aynı sözleşmeye imza atmaz, en azından kimi direnişler örgütleyerek kendi farkını göstermeye çalışırdı. Fakat bu yıl bunu bile yapmadı. İşçiler bu duruma tepki gösterdiler; enflasyonun yüzde 100'leri bulduğu bir ortamda ilk altı ay için yüzde 27 zam oranını haklı olarak kabul etmediler. Ancak BMİS bu tepkileri bastırmaya çalıştı. İşçiler sendikaya

Bu direnişlerin ortak talebi; ücretlerine zam, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sendikalaşma hakkıdır. Eylem biçimi olarak fiili grevler ve işgaller ön plana geçti. İşçiler yasalık değil meşru mücadele hattında militan ve kararlı bir duruş gösterdiler.

rağmen direnişi başlatmakla karşı karşıyaydı. Çimsataş işçileri bunu yaptı. 12 Ocak'ta fiili grevi başlattılar. Grev iki gün içinde bastırıldı. Ancak işbirlikçi-uzlaşmacı sendikacılığı teşhir etmesi ve fiili grevin yolunu açmasıyla önemli bir misyonu yerine getirdi. Hemen ardından Sivas Divriği'de Erdemir-Çiftay Madencilik'te 2 bin işçinin üç gün süren fiili grevinin kazanımla sonuçlanması, bunun somut kanıtıydı.

Direnişe geçen işçiler içinde kurye işçileri ayrı bir yere sahiptir. Türkiye'de 3 milyona yakın kurye işçinin olduğu tahmin ediliyor. Bunların 2.5 milyonu kayıt dışı. Geniş kitleler "esnaf kurye" kavramını ve bunun ne anlama geldiğini ilk kez bu direnişle duydular. "Kendi işinin patronu ol" diye allayıp-pulladıkları bu modelde, çalışanlar yasal olarak işçi statüsünde de gözükmedikleri için, iş kanunun getirdiği tüm haklardan mahrumlar. Her biri bir şirket sahibi göründüklerinden, tüm maliyetleri kendileri karşılamak zorundalar. Gider kalemleri de hayli kabarık. Arabanın masrafları, Bağkur prim ödemeleri, yemek vb...

Sendikalaşma hakları olmadığı ve ülkenin dört bir yanına bireysel çalıştıkları halde Trendyol işçileri birlikte harekete geçmeyi başardı. İstanbul başta olmak üzere neredeyse bütün illerde kontak kapatarak greve gittiler. Düşük ücret ve kötü çalışma koşullarına karşı başlattıkları direniş, kısa sürede sonuç verdi. Direnişlerinin 3. gününde taleplerini kabul ettirdiler. Trendyol, bir ilki başardı ve yolu açtı. Onu diğer kargo işçileri; Aras, Sürat, Yurtiçi, Hepsijet, YemekSepeti/BanaBi izledi.

Direnişlerini başarıyla bitiren bir diğer işçi bölümü ise, Migros Depo işçileridir. İstanbul-Esenyurt'ta bulunan depoda işçiler, saat ücretine 4 TL zam yapılması, primlerin sabit olarak maaşa yansıtılması ve işçi sağlığı iş güvenliği önlemlerinin alınması talebiyle 3 Şubat'ta direnişe geçtiler. DGD-SEN'de örgütlenen işçiler, sadece işyerlerinin önünde beklemekle yetinmediler; Migros patronu Tuncay Özilhan'ın villası başta olmak üzere pek çok yerde gösteri yaptılar. Daha önemlisi, kitlelere Migros'u boykot etme çağrısında bulundular ve sanatçılar dahil geniş bir kesimden destek aldılar. Bunun üzerine patronun ve polisin saldırıları

daha da arttı. 250 sendika üyesini işten attılar, yüzlerce işçiyi kelepçeleterek gözaltına aldılar. Bu saldırıya kitlelerin tepkisi ve işçilerin direnişini büyüttü. Migros patronu sendikayla masaya oturmak ve tüm talepleri kabul etmek zorunda kaldı. 17 günlük direnişin ardından zafer Migros işçilerinin oldu.

Migros gibi çorap işçilerinin de direnişleri başarıyla tamamlandı. Bu direnişin başını da Alpin çorap işçileri çekti. İşçiler ücretlerine yapılan düşük zamma karşı fiili greve çıktılar. Patron önce işçileri tazminatsız işten atmakla tehdit etti, fakat işçiler zam taleplerine "hiçbir arkadaşımızın işten atılmayacağı garantisini" de ekleyerek direnişlerini sürdürdü. Bu kararlılık karşısında patron tüm taleplerini kabul etmek zorunda kaldı. Alpin'den sonra Erdal, Dünder, Darında Çorap gibi bir çok çorap fabrikasında peş peşe direnişler başladı. Büyük çoğunluğu kazanımla sonuçlandı. Ve halen devam eden direnişler var.

Bunlar arasında direnişleriyle öne çıkan Farpilas da bulunuyor. Gebze'de bir metal fabrikası olan Farplas'ta işçiler, ücretlerine zam yapılması için 18 Ocak'ta direnişe geçti. Birleşik Metal-İş sendikasına üye olmalarıyla birlikte, taleplerine sendikalaşma hakkını da eklediler. Gece vardiyasında başlayan eylem, ertesi gün gündüz vardiyasına gelen işçilerle birleşerek fiili greve dönüştü. Bunun üzerine patron sendika üyesi işçileri işten attı. İşçiler atılan arkadaşlarının geri alınması için fabrikayı işgal ettiler. Fabrikanın çatısına çıkıp meşaleler yakdılar. Polis direnen işçilere vahşice saldırdı, 200 işçiyi gözaltına aldı. İşçiler bu saldırı karşısında da büyük bir direniş sergiledi. Gözaltından çıkan bir işçi, polisin "sendika da nedir" diyerek sendikalaşmalarına karşı çıktığını söyleyerek, "biz onlara sendikanın ne olduğunu öğreteceğiz" demesi, kararlılıklarını net bir biçimde ortaya koyuyordu. İşçileri polis saldırısı da yıldırnamamıştı.

Direnişlerin verdiği mesajlar

Metalden tekstile, inşaattan limana birçok işkolunda daha pek çok direniş yaşandı; kimisi bitti, kimisi sürüyor. Bu direnişlerin ortak talebi; ücretlerine zam, çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sendikalaşma hakkıdır. Hemen hepsi kendi çabalarıyla örgütlenmiş ve direnişe geçmiştir. Çoğunda sendikalar sonradan müdahil oldu. Öne çıkan ise bağımsız sendikalar. Bu da işçilerin işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalara duydukları tepkinin açık bir göstergesiydi.

Ayrıca eylem biçimi olarak fiili grevler ve işgaller ön plana geçti. İşçiler yasalık değil meşru mücadele hattında militan ve kararlı bir duruş gösterdiler. Sadece patronların değil polisin saldırısına karşı da militanca direnmeleri ve eylemlerini sürdürmeleri, sınıf bilincinin gelişimi açısından da önemli bir dönemeçti. Talepler her ne kadar ekonomik olsa da, direnişlerin seyri eylemleri hızla politikleştirilmektedir. Bu yönüyle devrimci faaliyete ve örgütlenmelere daha

açık hale geldiğini söylemek yanlış olmaz.

Direnişlerde öne çıkan bir diğer özellik de, kadın işçilerin artan etkinliği, militanlığıdır. Özellikle Farplas ve çorap direnişinde kadın işçiler başı çekmiştir. Emekçi kadının sahiplendiği kavgaın yenilmez olduğunu bir kez daha somut olarak göstermişlerdir. Kadın-erkek genç bir işçi kuşağı direnişlerde öne çıkmaktadır.

Bütün bu olumluluklara karşın, **örgütlülük düzeyi halen oldukça geridir. Bu durum eylemlerin birbirinden kopuk sürmesini, birleşik mücadelenin örülememesini getirmektedir.** Sendikal anlamda bile örgütsüzlük aşılabilmiş değildir. Patronların ayrı şirketler kurarak bir sendikanın yetki almasını engellemesi veya birden fazla işkolunda faaliyet yürüttüğünden işyerlerinde farklı sendikaların bulunması, sendikal rekabeti arttırmakta ve bu durum, direnişleri olumsuz etkilemektedir. Birçok direnişte bunun sonuçları görülmüştür. İşçilerin sendikaları aşan veya ona rağmen gerçekleştirdiği son direnişler, esasında tüm sendikalara-sendikacılara ders niteliğindedir. Bu dersleri almayan sendikalar iyice erimeye, silikleşmeye mahkumdur.

Asıl mesele, komünist ve devrimci örgütlerin işçi sınıfı içindeki zayıflığını gidermekte düğümleniyor. Bu zayıflık aşılmadan işçi sınıfının öncü misyonunu yerine getirmesi mümkün değildir çünkü. **Bugün nesnel olarak “genel grev genel direniş”in zemini olduğu halde hayata geçememesinin asıl nedeni de öznel faktördeki bu geriliktir.** Son direnişler, bunun giderilmesi yönünde tüm devrimcilere bir çağrı niteliğindedir. Bu çağrıya daha fazla gecikmeden ve doğru biçimlerle yanıt vermek gerekir.

Sonuç olarak

Yılbaşından bu yana işçi sınıfı ayakta! Patronların ve devletin tüm engellerine rağmen kendi içlerinde örgütlenip hakları için direnişe geçtiler ve çoğu yerde kazandılar. Ne var ki, ücretlerine talep ettikleri zammı almış olmaları, daha iyi bir yaşam sürmeleri anlamına gelmiyor. Temel ihtiyaçların neredeyse her gün zamlandığı bir ortamda, ücretlerin hızla erimesi kaçınılmaz. İşçiler bunu kendi yaşamlarında bir kez daha görecekler. Ve varolan sorunların oldukça köklü bir sistem sorunu olduğunu, direnişlerinin de buna uygun olması gerektiğini anlayacaklar. Kuşkusuz bu sadece kendiliğinden oluşmayacak, iradi unsurunun da devreye girmesi gerekecek.

İlk adım olarak direnişlerin birleşmesi “genel grev-genel direniş”in somut bir hedef haline gelmesi, örgütlenmesi gerekmektedir. Sınıf çalışmasını önceleyen devrimci kurumların bu doğrultuda birleşik bir duruş ve pratik sergilemesi elzemdir. Ekonomik taleplerle başlayan direnişlerin kapitalist sistemi ve onun devletini hedefe çakan taleplere evrilmesi de, ancak bu şekilde başarılıdır. İşçiler yaşam koşullarının iyileşmesi için özgürlükler için dövüşmesi gerektiğini kavradıkları noktada, kazanımları çok daha kalıcı olacak, ufukları genişleyecek ve ileriye görecektir.

Zamlar geri alınsın!

Yılbaşından bu yana yapılan fahiş zamlar, ülkenin dört bir yanında kitleleri sokaklara döktü. Özellikle elektrik faturalarındaki yüksek rakamlar, öfkeyi daha da büyüttü. Kürt kentleri başta olmak üzere bir çok yerde elektrik dağıtım şirketleri hedef alındı, önlerinde gösteriler yapıldı. Genel olarak zamlara karşı ise, emekçi semtlerde ve merkezi yerlerde çok sayıda eylem yapıldı. Eylemler ve eylemlerde ortaya çıkan kitle öfkesi öylesine büyüdü ki, Erdoğan “zamları değerlendireceğiz” açıklamasını yapmak zorunda kaldı.

Ağrı-Doğubeyazıt’ta binlerce kişi, soğuk ve yağışlı havaya rağmen, elektrik zamlarını protesto etmek için yürüyüş yaptı. 4 Şubat günü gerçekleştirilen yürüyüş sırasında “hükümet istifa” sloganları atıldı. Yüzde 127’lik zam nedeniyle yürüyen kitlenin hedefinde elektrik dağıtım şirketi de vardı. Aras Elektrik Dağıtım AŞ binası önünde yapılan eylemde polis yoğun güvenlik önlemleri aldı; ancak saldırmaya cesaret edemedi, seyretmekle yetindi. Bu arada, eylem öncesinde şirketin ilçedeki şubesini kapandığı, çalışanların uzaklaştığı ortaya çıktı.

İstanbul’da “Asgari Değil İnsanca Yaşam” bileşenleri, yaklaşık bir ay boyunca “Başka bir gelecek ellerimizde” talebiyle çalışma yürüttü. Metrobüs

ve metro duraklarında, sanayi havzalarında, emekçi semt-

lerin sokaklarında ve pazar yerlerinde bildiriler dağıtıldı, bu dağıtımlar kimi yerlerde eyleme dönüştürüldü. Bu çalışmanın ardından, 19 Şubat 2022’de **Mecidiyeköy Cevahir AVM** önünde eylem yapıldı. Saat 16’da toplanan bileşenler, flamaları ve dövizlerini açtılar. Ajitasyon konuşmalarıyla başlayan eylemde sırasıyla direnişte olan YemekSepeti işçileri, Delida Çorap, Darında Çorap ve Sinbo işçileri direnişlerini ve taleplerini anlatan konuşmalar yaptılar. İzmir’de direnişlerini sürdüren Aliğa Gemi Söküm işçilerinin mesajı sloganlarla karşılandı. Ardından basın açıklaması okundu. Eylemin sonunda örgütlenme ve mücadeleyi büyütmeye çağrısı yapıldı.

PDD’nin de bileşeni olduğu **İkitelli-Atakent Güçbirliği**, 18 Şubat günü **İkitelli ArenaPark** karşısında zamları protesto etti. “*Elektrik, doğalgaz ve temel tüketim mallarına yapılan zamlar geri alınsın*” pankartının açıldığı eylemde yapılan açıklamada, zamların geri çekilmesi, elektrik, doğalgaz ve suyun, ‘insani ihtiyaç düzeyinde’ ücretsiz olması, dolaylı vergilerin kaldırılması, gelir ve servet üzerinden vergi alınması istendi.

Eyleme katılan HDP milletvekili Musa Piroğlu da zamlar konusunda bir konuşma yaptı. Eylemde başta Migros işçileri olmak üzere direnişteki işçiler de selamlandı, dayanışmada olunacağı belirtildi. Migros işçileriyle dayanışmayı büyütmek için “Migros mağazalarını boykot et” çağrısı yapıldı. Eylem, faturaların yakılmasının ardından sonlandırıldı.

PDD’nin bileşenlerinden olduğu **Güzeltepe-Nurtepe Emek ve Demokrasi Güçleri** zamlara karşı eylem yaptı. 12 Şubat’ta saat 16.30’da **Güzeltepe Meydanı’nda** toplanan bileşenler “Zamlar geri çekilsin- Hükümet istifa” pankartını taşıyarak yürüyüşe başladı. Ajitasyonlar ve sloganlarla Nurtepe Metro durağına kadar yüründü. Yürüyüş boyunca evlerin balkonlarına çıkanlar alkış ve ıslıklarla, yoldan geçen arabalar kornalarıyla destek verdiler. Nurtepe Metrosu’na kısa bir mesafe kala çevik

kuvvet kitlenin önünü keserek sloganı yürünmesi dayatmasında bulundu. Bunu kabul etmeyen kitle sloganlarla Metro durağına geldi. Metro durağında basın açıklaması yapılarak eylem bitirildi.

Gülsuyu-Gülensu Mahallesinde işçi ve emekçiler, yüksek zamlara ve ekonomik krize karşı eylem gerçekleştirdiler. 19 Şubat günü

yapılan eylemde, “*Krizin sorumlusu biz değiliz, faturasını ödemeyeceğiz*” pankartı açıldı.

Emekli-Sen, **Bursa-Mudanya’da** basın açıklaması gerçekleştirdi. Tüm Emekliler Sendikası Mudanya Temsilciliği adına yapılan açıklamada, “*Emekliler açlığa mahkum değildir*” denildi. Eylemde “Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz” sloganı atıldı.

Bursa’nın Fomara Meydanı’nda, yapılan son zamlar üzerinden yaşam şartlarının ağırlaşması 500 kişinin katıldığı bir eylemle protesto edildi.

Artvin-Hopa’da 2 Şubat günü yaklaşık 500 kişi, peşpeşe gelen zamları protesto etmek için sokağa çıktı. “*Bu zamlarla yaşanmaz, zamlar geri alınsın*” pankartını taşıyan kitle, çarşı içinde sloganlarla yürüyüş gerçekleştirdi. Eylem sonrasında elektrik faturaları yakıldı.

Migros işçisi direndi, kazandı

Migros Esenyurt Depo işçileri, 17 günlük direnişin ardından mücadeleyi kazandı. DGD-SEN yaptığı açıklamada, ücret artışı ve prim konularında patronla anlaşma sağlandığını, atılan işçilerin de geri alındığını duyurdu.

İşçiler, 3 Şubat günü zam talebiyle eylem başlatmışlardı. Talepleri son derece insaniydi: Saat ücretine 4 TL zam yapılması; primlerin sabit olarak maaşa yansıtılması ve işçi sağlığı iş güvenliği önlemlerinin alınması.

8 Şubat günü depoda bekleyen işçiler, polis saldırısına maruz kaldı ve 150 işçi gözaltına alındı. Ardından Migros patronu Tuncay Özilhan, 9 Şubat günü DGD-SEN (Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası) üyesi 257 işçiyi işten çıkartarak direnişi bitirmeye çalıştı. İşçiler ise TÜSİAD'ın önünü (Tuncay Özilhan bir dönem TÜSİAD başkanlığı yapmıştı) ve Özilhan'ın evinin önünü eylem yerine çevirdiler. 14 Şubat'ta Beyoğlu'nda bulunan TÜSİAD binasının önünde yaptıkları eylemde, TÜSİAD'ın hazırladığı "Geleceği inşa" raporunu yaktılar ve "Gelecek için bize biçilen rol,

köleliktir" dediler.

18 Şubat'ta ise Özilhan'ın evinin önünde eylem yaptılar. Burada yaşanan polis saldırısı, kelepçelenerek gözaltına alınan bir işçinin fotoğrafı ile hafızalara kazındı. Büyük tepki alan işçilerin kelepçelenerek gözaltına alınmasının ardından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan ve Emniyet'ten "araştırıyoruz", "soruşturuyoruz", "işçilerin şikayetlerini dikkate alacağız", "hiçbir işçiyi mağdur etmeyeceğiz" türü açıklamalar yapıldı. Yükselen tepkileri bastırmak için bu açıklamaları yapmak zorunda kaldılar.

Hava işçiden yana dönünce, üstelik gözaltıların ardından Migros işçileri 21 Şubat günü yeniden Özilhan'ın villasının önüne gideceğini duyurunca, direnişin de tepkilerin de daha fazla büyümesini istemeyen patron Özilhan ve Erdoğan yönetimi, işçilerin taleplerini kabul etmek zorunda kaldı. Müzisyen ve Ahbap Derneği Başkanı Haluk Levent'in de devreye girmesi, çözümü kolaylaştırdı.

Türkiye'deki en büyük süpermarket zincirlerinden biri olan Migros, 2015 yılından bu yana Tuncay Özilhan'a ait olan Anadolu Grubu bünyesinde bulunuyor. Anadolu Efes, Anadolu Isuzu, Coca Cola gibi önemli şirketleri bünyesinde barındıran Anadolu Grubu, özellikle pandemi döneminde büyük kar patlaması gerçekleştirdi. Mesela Migros'un şirket değeri 2020 yılında yüzde 75'in üzerinde artış gösterdi. Bu servet büyümesi, pandemi döneminde yoğunlaşan işçi sömürsü üzerinden gerçekleşmişti. Ancak işçiler, bu dönemde daha da yoksullaştılar, bazıları Kod 29 adı verilen "ahlaksız" bir saldırı ile işten atıldılar.

Bugün Migros Esenyurt Depo işçileri 17 günlük direnişin ardından kazandılar ve işçi sınıfına kazanmanın yolunu gösterdiler.

Çimsataş işçisiyle dayanışma eylemi

Üyesi olduğu Birleşik Metal-İş Sendikası'nın MESS'le imzaladığı toplu iş sözleşmesine tepki gösteren Çimsataş işçisi direnişe başladı.

İşçiler imzalanan sözleşmenin 4 ay önce hazırlandığını, bu sürede döviz kuru ve enflasyonun yükseldiğini, imzalanan sözleşmenin enflasyonun altında kaldığını, zam yapılmadığını söylüyorlar. Bu nedenle toplu iş sözleşmesinin yenilenmesi, sosyal haklarda iyileştirme, mesai ücretlerinde iyileştirme ve idari baskıların son bulması talepleriyle 13 Ocak günü üretimi durdurarak fabrikayı işgal ettiler. Akşam saatlerinde polis baskısıyla fabrikadan çıkarılan işçiler, fabrika önünde direnişlerini sürdürüyor.

14 Ocak günü devrimci demokrat kurumlar Çimsataş İstanbul şubesinin bulunduğu 4. Levent'te işçilerle dayanışma eylemi yaptılar. Eylem "Çimsataş İşçisi Yalnız Değildir", "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni" sloganlarıyla başladı. Eyleme katılan HDP Milletvekili Musa Piroğlu bir konuşma yaptı. Eylem atılan sloganlardan sonra sonlandırıldı.

Trendyol Express'te kuryelerin direnişi kazanımla bitti

"Merhabalar

Ben direnişin içinde olan biriyim. Herşeye gelen yüzde 50 zam bizi bezdirmişti. Bize yapılan zam sadece yüzde 11 ve bu kabul edilemez bir zamdı. Biz de pazartesi günü direnişe başladık. Trendyol bugün 3.40'ta yüzde 38.8 zam yapacağını açıkladı, ayıplarını da 'yanlış anlaşılma' diyerek kapatmaya çalıştılar. Bizim beklentimiz yüzde 50 iken, şimdi yüzde 38.8'e razı olduk. Ama en azından yaptığımız direnişe değdi; sesizim duyuldu. Biz de az da olsa hakkımızı aldık, onlara da güzel bir ders olduğunu düşünüyoruz. Milyonlar duydu ve çok büyük tepkiler aldık müşteriler tarafından. Bizim anlattıklarımız sonrasında Trendyol uygulamasını müşteriler tekrar telefona yüklediler. Bu önemli bir kazanım oldu. Teşekkürler ilginiz için."

Yukarıdaki sözler, Trendyol'da direnen ve kazanan kuryelerden birine ait. Trendyol, internetten satılan malların teslimi için işçi çalıştırmıyor; çok daha ağır sömürü koşulları getiren bir sistem oluşturmuş durumda. Buna göre, "esnaf kurye" adı verilen bir statü belirlenmiş. Kuryeler kendi şirketlerini kuruyor ve Trendyol ile sözleşme yapıyorlar. Haftalık ve günlük kotaları da olan aylık bir paket miktarı belirleniyor. Fazladan teslimat yapıldığında, paket başı olarak ayrıca ücret belirleniyor. Sistem, esnaf kuryelere büyük karlar vaadediyor; oysa araç masrafı, yakıt giderleri, Bağ-Kur, motorlu taşıtlar vergisi, kasko, sigorta, muhasebe ve şirket giderleri, varsa şoför giderleri biraraya geldiğinde, kuryelerin eline geçen para çok az oluyor. Bu durumda, kuryeler insanüstü bir çalışma yürütmek zorunda kalıyorlar, ancak bu bile yeterli olmuyor. Üstelik esnaf kuryeler, araçlarını kendileri sağlamak zorundalar. Bu nedenle hemen hepsi, uzun vadeli araç kredi borçlarının altında da bunalmaktadır.

Şartlar bu kadar ağırken Trendyol, 24 Ocak günü hem aylık ödemeye hem de paket ücretlerine yüzde 11 zam yapacağını açıkladı. Akaryakıt başta olmak üzere giderleri fahiş düzeyde artmış olan kuryeler ise, enflasyonun bile altında kalan bu zamma tepki gösterdiler. Kuryeler bir taraftan müşterilere çağrı yaparak siparişleri durdurmalarını istediler. Bir taraftan da ülkenin dört bir yanında iş bırakarak eylem gerçekleştirdiler. İstanbul'da da araçlarıyla Bağdat Caddesinde konvoy oluşturdular, Yenikapı meydanında protesto eylemi yaptılar.

Bu direnişin sonucunda, 26 Ocak günü yüzde 38,8 zam alarak kazandıklarını duyurdular.

Kar altında...

İki-üç gün yağan kar, ülkenin tamamında etkili oldu. “Kar çirkinlikleri, kusurları örter” derler; tersine bu defa yağan kar, sistemin bütün çarpıklıklarını olanca çıplaklığıyla gözler önüne serdi. Doğayı güzelleştiren kar, sömürücü sistemin doğal sonucu olarak, insanların çilesine dönüştü.

İstanbul Havalimanı çöktü

İstanbul Havalimanı’ndaki esaret, kar krizinin doruk noktasıydı. Yaklaşık 25 bin yolcu, yolcusunu uğurlamaya gelenler, uçaklardan inenler, havalimanında mahsur kaldı. Aslında “mahsur kaldı” sözü bile yetersiz kalıyor. Havalimanının kendisi bir “afet bölgesi”ne dönüştü.

Havalimanı inşa edilirken yapılan bütün itirazlar, kar yağınca bütün ağırlığı ile havalimanındakilerin üzerine çöktü. En başta alandaki kargo binasının tavanı çöktü. Sonra ulaşım çöktü. Alandaki Rus pilotlar, “Bizde Sibiry’a da bile uçakların kalkışında sorun yaşanmaz” diye dalga geçerken, havalimanının bütün

iniş-kalkışları durdu. Alan kent dışında inşa edilmiş olduğu için, uçaklardan umudunu kesen yolcular kente dönmek istediler; ancak karayolu tamamen kapanmıştı. Üstelik karayolu dışında havalimanına ulaşmanın başka bir yolu da yoktu. Apar-topar inşa edilen havalimanında metro ulaşımı sözkonusu değildi ve bu yanı sıra dünyada metro ulaşımı olmayan birkaç alandan biriydi. Önümüzdeki dönemde de bu sorunun çözülmesi ihtimali yoktu; çünkü bugün ancak 3 durak geriye kadar gelebilen metronun, havalimanına kadar uzatılması, yapılan hesap hataları nedeniyle teknik olarak mümkün değildi.

Bu tablo nedeniyle, **bir biçimde alana kadar ulaşmış olan kişiler, oradan ayrılmak için hiçbir yol bulamadılar. Alanın içinde kalmak ise, insanlıkdışı bir ortam oluşturdu.** 24 saatten fazla alanda mahsur kalan yolcular, yemek bulamadılar, yatmak için fahiş

fiyatla karton satın aldılar. Yağış yoğunlaşmadan önce uçağa binmiş olanların durumu ise daha vahimdi; 10 saate varan sürelerde apronda-uçağın içinde kalan yolcular, havalimanı binasına geçemediler. Pistleri temizlemek için ekipman yoktu, o koşullarda o yolcuları alana sevkedecek bir teknik hazırlık yoktu.

Sonunda **isyan eden turistler “otel istiyoruz” diye slogan atmaya başladılar; çünkü böyle durumlarda yolcuların otele yerleştirilmesi, uluslararası kurallarla belirlenmiş bir zorunluluktur.** Ancak dünyadaki bütün havalimanlarının çevresinde otel olurken, İstanbul Havalimanı yakınlarında otel yoktu; otel için kente ulaşım da yoktu.

Turistler “yemek istiyoruz” diye slogan attılar; ancak alandaki restoranların bir kısmı kapalıydı, açık olanlar da fahiş fiyatlarla gıda satıyorlardı.

Ve devletin, turistlerin bu tepkisine verdiği tek yanıt, alana “çevik kuvvet” göndermek oldu. Polisler, slogan atan turistlerin etrafını sardılar. Hem de dünyanın gözü önünde...

Ulaştırma Bakanı’nın geçemediği yollar

Ayyuka çıkan görüntüler İstanbul Havalimanı’ndan gelmişti. Ancak ülke genelinde yaşanan fiyasko, devletin acizliğini ortaya koyuyordu. Tarsus-Adana-Antep yolu, saatler boyunca kapalı kaldı mesela. Ve Antep Belediye Başkanı Fatma Şahin’in umursamazlığı, yola çıkan insanların suçlaması kayıtlara geçti.

İstanbul-Ankara karayolu, saatler boyunca tamamen kapandı mesela. Öyle ki, Ulaştırma Bakanı “Erdoğan’ın talimatıyla yola çıktıktan” (yani talimat olmasa Ulaştırma Bakanı kardan kapanan yollarla ilgilenmeyecek!) sonra, Bolu’dan geçemediği için Ankara’ya geri döndü; ardından İçişleri Bakanı ile birlikte uçakla, kapatılan ve tahrip edilen Yeşilköy Havalimanı’na indiler. Ama Bolu’da beklemekte olan tırlar, araçlar, binlerce insan, kendi özel uçakları olmadığı için gidecekleri yere ulaşamadılar. Yollarda kalan insanlar aç-susuz, hatta mazot bittiği için arabanın içinde buz gibi bir havada 10-15 saat boyunca beklemek zorunda kaldılar.

Kuzey Marmara otoyolu 17 saat boyunca kapalı kaldı. Milyarlarca lira dö-külerek yapılan, “geçiş garantisi” verilerek

Kar... Isparta... ve elektrikte özelleştirme...

İstanbul’da Ocak ayının son günlerinde kar yağışı bir “afet” tablosu oluşturmuştu; ardından Şubat ayının ilk günlerinde, Isparta’da yağan kar, nasıl bir sömürü düzeninde yaşadığımızı daha çarpıcı görüntülerle ortaya koydu. Kar yağışı başladıktan sonra elektrikler kesildi ve günler boyunca gelmedi. Türkiye’de ilk elektrik santrali kurulduktan 136 yıl sonra, bir kentin enerji altyapısı tamamen çöktü, onbinlerce kişi günler boyunca karanlık, soğuk ve çoğu yerde susuzlukla başbaşa bırakıldı.

Isparta’da yaşananlar, yarın başka kentlerde de aynı biçimde yaşanacak. Bu bir kehanet değil, özelleştirme ve rant politikalarının kaçınılmaz sonucu.

Bu politikaların başlangıç noktası, devletin elektrik dağıtım hizmetinden adım adım çekilmesi. Türkiye’de elektriğin dağıtımı, iletimi ve üretimi TEK(Türkiye Elektrik Kurumu) tarafından yerine getiriliyordu. 1993 yılında TEK’in yapısı değiştirildi ve bu hizmetlerin her biri farklı kamu işletmelerine bırakıldı. Dağıtım işi, TEDAŞ’a verildi. 2013 yılında Türkiye 21 bölgeye bölündü ve her bölgenin dağıtım işi özel şirketlere devredildi. Bu şirketler tahmin edilebileceği gibi, Cengiz, Limak, Kolin başta olmak üzere yandaş şirketler tarafından farklı ortaklıklarla kurulan şirketlerdi.

Bu özelleştirmelerde amaç, “daha iyi hizmet” olarak lanse edildi. Ancak bütün özelleştirmelerde temel amaç, devletin elindeki çok karlı bir işletmenin, kimi patronlara peşkeş çekilmesidir. Elektrik özelleştirmesinde de amaç, devletin elindeki elektrik kullanıcıya ulaştırılırken, araya alınan şirketlere rant alanı yaratmaktır. Öyle de oldu. Bugün devlet aracı şirketlere elektriği 32 kuruştan veriyor; aracı şirketler ise aynı elektriği kullanıcıya 137 ile 206 kuruşa satıyor. Aradaki fark, patronların cebine gidiyor. Türkiye genelindeki onmilyonlarca konut, işyeri ya da sanayi işletmesi, herbirinin kullandığı yüzlerce, binlerce kw

elektrik düşünülüyorsa, nasıl devasa bir servet transferinin yapıldığı görülüyor.

Dağıtım şirketleri bu parayı alıyorlar, ancak yükümlülüklerini yerine getirmiyorlar. Elektrik dağıtım hatlarının yeraltına alınması, bakımlarının yapılması, trafoların bakımı gibi, aldıkları işin zorunlu bir parçası olan işleri ise yapmıyorlar.

Isparta’da bunun sonuçları doğrudan yaşandı. Yeraltına alınmış olması gereken elektrik hatları yer üstündeydi; fırtına nedeniyle kablolar koptu, direkler devrildi, trafolar zarar gördü. Ve Isparta’da karayolları tamamen açık olmasına rağmen, dağıtım şirketlerinde elektrik hatlarındaki tahribatı giderebilecek bir mekanizma kurulmamıştı. Elektrik dağıtımı pervasızca özelleştirilirken, devletin denetim görevi de doğru düzgün yerine getirilmemişti.

2013 ile 2020 yılları arasında, bu elektrik şirketleri doğru düzgün denetlenmedi, aksaklıklar tespit edilip giderilmedi. 2020 yılında işler daha da kötü bir hale geldi. Kasım 2020’de, TEDAŞ’ın zaten doğru düzgün yapmadığı “denetleme” işi de özelleştirildi. TBMM’de bu özelleştirme kararı, 231 “kabul” oyuna karşılık 60 “ret” oyu ile alındı. Yani o gün, 247 milletvekiline sahip olan muhalefet partileri, bu kadar hayati önemdeki bir toplantıya sadece 60 kişi ile katılmışlardı. Muhalefet partilerinin de burjuvazinin hizmetinde olduğunun, bundan daha açık bir kanıtı olamazdı.

Elektrik gibi yaşamsal önemdeki bir ürün, patronların kar hirsına peşkeş çekilince, sonuçları da yaşamsal oluyor. Isparta’da Ramazan Nazlı, elektrik kesintisi günlerinde soğuktan donarak öldü. Onbinlerce insan, yaşlı, çocuk, buz gibi soğukta battaniyenin altında ısınmaya çalıştı, karanlıkta oturdu, yemek pişirecek, içecek suyu bulamadı.

Ve devlet temsilcileri sorunları çözmek için değil, yaşananları örtbas etmek, şirketleri aklamak için çalıştı.

büyük bir rant kapısı oluşturulan, bu arada korkunç bir doğa tahribatı yaratan 3. Köprü ve bağlı karayolu, karın yağdığı süre boyunca kullanılamadı.

Şehir içi yollar bile, bir çok noktada tıkanıp, buzlandı.

İnsanlar işlerine gidemedi, hastalar hastaneye ulaşamadı, hayat aksadı, **İstanbul'un birçok bölgesi adeta bir köy gibi felç oldu. Tırlar yolda kaldı; İstanbul'a gelmesi gereken sebze-meyve gelmedi ve yollarda çürüdü.** Üstelik İstanbul'da meyve ve sebze fiyatları iki katına fırladı. Yine tırların yolda kalması, pek çok sektörde hammadde ya da ürün sevkiyatını aksattı, devasa zararlar oluştu.

Bu arada **AKP yönetimi ile CHP'li belediyeler, kendi aralarında "iktidar" kavgasına girişerek, aksayan yönle-re ilişkin bahaneler ürettiler ve suçlu birbirlerinin üzerine attılar.** Mesela yolda kalan insanlar, yardım için polisi aradıklarını, polislin kendilerine büyükşehir belediyesini aramalarını söylediğini anlatıyorlar. Kitlelerin yaşadığı zorluklar, yoksunluklar umurlarında olmadan, daha fazla reklam yapmanın peşine düştüler.

Bu arada **Tunceli'de belediye başkanının halkı yardıma çağırmasıyla, yoğun kar yağışına karşı kitlelerin gücü ile mücadele edilebildiği görüldü.**

Kar yağışının ülke genelinde bir felakete dönüşmesinde öncelikli sorumlu AKP yönetimidir. **Yoğun kar yağışına ilişkin günler öncesinden meteorolojinin uyarıları sözkonusuyken, "hazırlıksız" yakalananlar, yola çıkan-işe giden insanlar değil; gereken önlemleri almayan bakanlıklar ve konuyla ilgili tüm devlet kurumlarıdır.** İnsan hayatını değersiz gören, yaşanan acıları umursamayan bürokrat yöneticilerdir. Salt yeni rant kapıları yaratmak için İstanbul'un en yanlış noktasına havaalanı, otoban ve köprü yapan, bunları da eksik ve hatalı biçimde inşa eden, buradaki altyapı ihtiyaçlarını dikkate almayan kapitalist sömürücü sistemdir.

Ancak **CHP'li belediyeler de bu sistemden, bu ilişkilerden, bu özensizlikten muaf değildir.** Sonuç olarak CHP'li belediyelerin bulunduğu alanlarda da sorunlar yaşanmış; en önemlisi Ekrem İmamoğlu'nun İngiltere Büyükelçisi ile yediği yemek üzerinden bir güvensizlik ortamı oluşmuştur.

"İnsanın doğayla mücadelesi", doğru planlama, öngörü ve hazırlıkla yürütülür. Kar hırsını değil insanın zarar görmemesini öncelikli görev olarak koyan bir belediye-cilik ve yönetim anlayışıyla, kar yağışı gibi "öngörülebilen" doğa olayları ile mücadele etmenin yolları vardır; çok da zor değildir.

26 Ocak 2022 tarihinde internet sitemizde yayınlanmıştır.

Sağlık emekçileri G(ö)REV'de!

Sağlık emek ve meslek örgütleri, 8 Şubat günü iş bırakma eylemi yaptı. Türk Tabipler Birliği, Diş Hekimleri Odası, SES ve Devrimci Sağlık İşçileri Sendikası'nın çağrısıyla, Türkiye'nin dört bir yanında iş bırakan sağlık emekçileri, hastanelerin önünde basın açıklaması gerçekleştirdiler.

Sağlık emekçileri, yaptıkları açıklamalarda uzun zamandır kendilerine söz verilen, ancak hayata geçirilmeyen hakları konusunda adım atılmasını istediler. Eylemlerde çok ağır çalışma koşullarına sahip asistan ve stajyer hekimlerin, intörnlerin (Tıp Fakültesi son sınıfta olup, hastanede çalışmaya başlayan öğrenciler) yoğun katılım göstermesi önemliydi.

Yaptıkları açıklamalarda sağlık emekçileri taleplerini şöyle sıraladılar:

1. Tüm sağlık emekçilerine insanca yaşayacak, emekliliğe yansıyan, yoksulluk sınırı üzerinde temel ücretin verilmesi
2. Etkili ve caydırıcı yeni bir sağlıkta şiddeti önleme yasasını çıkarılması, güvenli işyerlerinin oluşturulması
3. Sağlıktaki personel sayısının, kadrolu-güvenceli istihdam ile OECD ortalamasına çıkarılması

4. COVID-19 başta olmak üzere meslek hastalıklarına karşı bütüncül bir meslek hastalıkları yasası çıkarılması

5. Ek göstergelerin 3600'den 7200'e kademe-li olarak yükseltilmesi

6. Koruyucu sağlık hizmetlerinin öncelendiği birinci basamak sağlık hizmetlerinin oluşturulması, Aile Hekimliği ceza yönetmeliğinin iptal edilmesi

7. Asistan hekimler başta olmak üzere uzun süreli ve angarya çalışmanın kaldırılması

8. Sağlık hizmetlerinde katkı katılım payı, reçete ücreti vb adlarla alınan ücretlerin iptal edilmesi

9. Liyakatsiz atamalar, soruşturmalar, mobbing, güvenlik soruşturmaları, KHK'lar ile dayatılan antidemokratik uygulamaların derhal bitirilmesi

10. Özel sağlık kuruluşlarında ciro baskısına, taşeronlaştırmaya, güvencesiz çalışmaya son verilmesi

11. Sağlık hizmetlerinin planlanmasından sunulmasına kadar sağlık emekçilerini, örgütleri aracılığıyla karar alma mekanizmalarında yer alması

12. Sağlığa ve sağlık emekçilerine bütçeden daha fazla pay ayrılması

Sudan emekçi halkının yanındayız!

Dostluk ve Kültür Derneği, Kaldıraç, Emekçi Hareket Partisi ve Proleter Devrimci Duruş, 24 Ocak günü Sudan Konsolosluğu önünde bir dayanışma eylemi gerçekleştirdi. İstanbul-Etiler'de bulunan konsolosluk önünde biraraya gelen kitle, "Sudan emekçi halkının yanındayız" dedi.

Okunan ortak basın açıklamasını kısaltarak yayınlıyoruz:

"Sudan'da 2019 başında gelişen eylemler sonrası, 30 yıllık Beşir diktası yenilmiş; ordu ve muhalefetin o dönemdeki çatı örgütü olan 'Özgürlük ve Değişim Güçleri' arasında yapılan anlaşma sonrası geçiş hükümeti kurulmuştu. Ancak 25 Ekim günü ordu güçleri darbe yapmıştı. ...Darbe, 25 Ekim'de rejimin ekonomi politikalarına karşı artan direnişin yolunu kesmek için tam da Egemenlik Konseyi başkanlığının konseyin sivil bileşenine geçmesi beklendiği süreçte gerçekleşti. 21 Ekim'de 1964 devriminin yıldönümü için yüzbinler toplanmıştı. Bu eylemler, geçici hükümete yapılan, "devrime sahip çıkma" uyarısına dönüşmüştü. ...

30 Ekim'de internet kesintilerine rağmen, direniş komiteleri öncülüğünde devasa eylemler düzenlendi.

Kesintisiz devam eden eylemlerin Profesyonel İttifak, direniş komiteleri, Sudan Komünist Partisi, sendikalar ve demokratik kitle örgütleri tarafından desteklenen acil

talepleri ise şöyleydi:

'Darbenin dağıtılması ve tüm yetkinin sivillere devri.

Darbeye sorumluluğu olanların derhal el çektirilmesi ve yargılanması.

Askeri konseyle doğrudan veya dolaylı (yabancı güçlerin aracılığı vb. yollarla) hiçbir diyalog ve pazarlıkta bulunulmaması.

Bütün milislerin dağıtılması ve halkın; özgürlük, barış ve adalet haklarına ve ülkenin sınırlarını koruma doktrinine bağlı ulusal bir ordunun kurulması.

Bütün silahlı kuvvetler ve polis güçlerinin politik süreçlerden uzaklaştırılması, ordunun siyasete dâhil olmasının suç haline gelmesi.

Geçiş sürecinin bütün yapısının akademi ve uzmanların denetiminde ilerlemesi.

Sudan Devleti'nin tüm ekonomik, politik ve güvenlik kararlarında tam egemenliğe sahip olması.'

1964 ve 1985'te iki diktatörlük rejimini devirmenin zengin tecrübesini arkasında bulunduran Sudanlı devrimcilerin ısrarlı kavgasını görüyor, kendi kavgamız kabul ediyor ve zafere olan inancımızla selamlıyoruz."

AKP'nin eğitim sistemine dönük son saldırısı olan “Öğretmenlik Meslek Yasası”, 3 Şubat günü meclisten geçerek yasalastı. Yeni yasa, zaten çok ağır sorunların altında ezilmekte olan öğretmenlik mesleğini, daha güvencesiz ve daha sorunlu hale getiriyor.

Yasa kadrolaşmayı artırıyor, işsizliği erteliyor: Öğretmenlik mesleği “aday öğretmenlik” süreciyle başlatılıyor. Düzenlemenin 4. maddesine göre aday öğretmenliğe atanabilmek için “Milli Eğitim Bakanlığı ve/veya ÖSYM tarafından” yapılacak sınavlarda başarılı olma şartı getiriliyor.

Yakın zamana kadar Eğitim Fakültesi'ni bitiren herkesin ataması yapıldı; ardından KPSS sınavına girme zorunluluğu getirildi; sonrasında KPSS sınavını kazananların mülakata alınması zorunluluğu eklendi. Bütün bunlar yetmedi, şimdi öğretmen olmak çok daha karmaşık ve zorlu bir sürece dönüştürüldü: Üniversite bitirildikten sonra öğretmenliğe “aday” olabilmek için yeterlilik sınavı şartı getiriliyor. Sınavı geçenler 1-2 yıllık “Aday Öğretmen Yetiştirme Programı”nı tamamladıktan sonra bir “komisyon” tarafından değerlendirmeye tabi tutulacak. Komisyon olumlu görüş belirtirse, kişi öğretmen olabilecek. Komisyon kimlerden oluşacak, bu kişiler değerlendirmeyi neye, hangi kritere göre yapacaklar belli değil. Aslında belli. KPSS’de dereceye girenlerin mülakatta taraflı sorularla elenmesi gibi, burada da asıl kriter “yandaş” olmak. Peki 4 yıllık eğitim fakültesinin ardından 2 yıl da adaylık eğitimi alan öğrenci, bu komisyonda “başarısız” bulunduğunda, kaybettiği yılları ne olacak?

Oluşturulan bu kademelerin iki amacı olduğu görülüyor: Birincisi, “işsizlik” erteleniyor. Bugüne kadar 4 yıllık okulu bitirdikten sonra “atanamayan öğretmen” sıfatıyla işsizler ordusuna eklenen gençler, artık 4 yıl üniversite artı 2 yıl adaylık eğitiminin ardından “atanamayan öğretmen” ordusuna katılacaklar. **İkincisi ise, eğitim sektöründeki kadrolaşmaya hız veriliyor.** Bugüne kadar sınav sorularını vererek, mülakatlarda özel seçmeler yaparak, muhalifleri KHK’larla tasfiye ederek, okul müdürleri aracılığıyla nitelikli öğretmenleri sindirmeye çalışarak vb. yöntemlerle kadrolaşmada epeyce yol katetmişlerdi. Ancak bunu da yeterli bulmamış olacaklar ki, çok daha saldırgan bir yöneme geçiş yaptılar. Özellikle, aday öğretmenleri değerlendirecek komisyonunun nasıl oluşturulacağını belirsiz bırakılması, “tarikatlar mı seçecek öğretmenleri” sorusunun yükselmesine neden oldu.

Yasa ile öğretmenlik “sınıfsal” ayrımlara bölünüyor: Yeni yasa ile öğretmenler, nedensiz ve dayanaksız biçimde gruplara ayrılıyor; bu gruplar arasında statü ve ücret farkı oluşturuluyor.

“Öğretmenlik Meslek Yasası” geri çekilmelidir!

Öğretmenlikte 10 yılını dolduranlar uzman öğretmenliğe, burada 10 yılını dolduranlar da başöğretmenliğe geçebilmek için sınavlara tabi tutulacak. Burada da sınavın hangi kurum tarafından yapılacağı belirsiz bırakılmış. Keza sınavlar da yine yandaşlara ayrıcalık tanımak için yasaya eklenmiş gibi görünüyor.

Diğer taraftan, “öğretmenlik” mesleğinin böylesine “kariyer basamakları”na ayrılması, öğretmenler arasında eşitsizlik, hiyerarşi ve keskin ayrımlar üretecektir. Bu durum giderek “sınıfsal” ayrımlara, katı ve hiyerarşik çalışma ilişkilerinin oluşmasına yol açacaktır. Ayrıca bu statüler, öğretmen-veli, öğretmen-öğrenci ilişkilerini de olumsuz etkileyecektir. Veli ve öğrenciler, öğretmenleri bu yeni “statü”lerine göre değerlendireceği için, yaşanan sorunlar daha da büyüyecektir. Kendi kariyer sınavı yaklaşan öğretmenlerin, öğrencilerle ilgilenmek yerine kendi sınavına odaklanması da başka bir sorun kaynağı olacaktır.

Üstelik öğretmenlik zaten bir uzmanlık mesleğidir; dört yıllık üniversite eğitimi içinde bu uzmanlığı sağladıktan sonra mezun olmuştur. Yani meslek süreci boyunca tekrar uzmanlık, başöğretmenlik gibi kademeler için sınava girmesi anlamsızdır.

Yasa, sendikasılaştırıyor: Yeni yasada, pek çok biçimde “kademe ilerleme cezası almamış olmak” ifadesi geçiyor. Uzmanlık ve başöğretmenlik sınavları başta olmak üzere pek çok konuda “kademe ilerleme cezası” engel hale getiriliyor. Bu ifadeler, doğrudan öğretmenlerin sendikal örgütlenme ve eylem özgürlüğünü hedefliyor. Hakkını arayan, ifade özgürlüğünü kullanan, sendikal faaliyet yürüten öğretmenlerin sınav ve terfi hakları gaspediliyor; sadece yandaşlara sınavlara girme, kademe atlama olanağı tanınıyor. Sendikal faaliyet nedeniyle alınan hukuksuz cezalar, mesleki olarak yeniden cezalandırma konusu yapıyor.

Yasada, öğretmenlerin önemli taleplerinden biri olan 3600 ek göstergenin verilmesi ve

eğitim-öğretim tazminatında kimi değişiklikler yapılması gibi başlıklar da vardır. Ancak bu ekonomik düzenlemelerin uygulanması 15 Ocak 2023 tarihine bırakılarak işlevsizleştirilmektedir.

Yasa özel okul öğretmenlerini ve sözleşmeli öğretmenleri görmezden geliyor: “Meslek Yasası” olarak tanımlanan tüm yasalar, kamu-özel ayrımı yapmazlar. Doktorluk, mühendislik vb. mesleklerde, yasalar tüm çalışanları kapsar. **Öğretmenlik için çıkartılan yasa ise, sadece kamuda çalışan kadrolu öğretmenleri kapsamaktadır.** Özel okullarda çalışan öğretmenler de, kamuda çalışan sözleşmeli-ücretli öğretmenler de yasanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Üstelik her iki kesim de son derece düşük ücretlerle, sosyal haklardan ve çoğu kez emeklilik olanağından yoksun biçimde, kurumlarında

mobbinge maruz kalarak, aşırı çalışma dayatması ile yoğun bir sömürüye maruz bırakılmaktadırlar. Özel öğretmenler, patronlar tarafından bu ağır koşullara itilirken, sözleşmeli-ücretli öğretmenler, doğrudan devletin sömürü politikalarının sonuçlarını yaşamaktadır. Resmi rakamlara göre bile yaklaşık 130 bin öğretmen açığı varken, 80 binin üzerinde öğretmen, ücretli-sözleşmeli öğretmen olarak bu açığı kapatmak için, üstelik de kadrolu bir öğretmenin yasal haklarından mahrum biçimde, devlet tarafından kullanılmaktadır.

2020 yılı sonu itibarıyla MEB bünyesinde yaklaşık 975 bin kadrolu öğretmen bulunmaktadır. Ve yıllardır öğretmenler, mesleki sorunlarının çözümü için bir yasaya ihtiyaç duymaktadırlar. Ancak çıkan yasa, bu sorunları çözmek bir yana, daha da derinleştirmektedir. Yeni yasa, gerici eğitim sistemini pekiştirmek, yandaş kadrolaşmasını artırmak, öğretmenlik mesleğini daha da itibarsızlaştırmak gibi hedefler taşımaktadır.

5 Ekim 1966’da ILO ve UNESCO ortak belgesi olarak kabul edilen ve Türkiye tarafından da onaylanan “Öğretmenlerin Statüsü Tavsiye Kararı”, öğretmenlerin toplumsal statüsüne yönelik olarak bugüne kadar atılmış olan en kapsamlı adımdır. 145 paragraftan oluşan bu belge, öğretmenlik mesleğine ilişkin ücret, çalışma koşulları, nitelik, mesleki haklar vb. konularda oluşturulmuş kapsamlı bir belgedir. Ancak Türkiye, pek çok uluslararası sözleşme ve kararda olduğu gibi, altına imza attığı bu kararı da uygulamamaktadır.

Öğretmenler için başından sonuna büyük sıkıntılar getirmekte olan yeni yasa derhal geri çekilmeli; öğretmenlik mesleğinin temel unsurlarını oluşturan ILO ve UNESCO ortak belgesi doğrultusunda yasal düzenlemeler yapılmalı; parasız, nitelikli, bilimsel ve anadilde eğitim için öğretmenlik mesleğinin de niteliği yükseltilmeli, çalışma ve yaşam koşulları iyileştirilmelidir.

Tarikat yurtları kapatılsın!

Bu defa Enes Kara'nın katledilmesiyle yandı yürekler. "İntihar" diyorlar ama, gerçekte bu bir cinayettir. Tarikatlar eliyle işlenmiş, devlet eliyle kurum-sallaştırılmış, sessiz kalanlar tarafından onaylanmış bir cinayet... Elazığ'da Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan **19 yaşında gencecik bir çocuk, devlet-tarikat işbirliği ile yokedilmiştir...**

Çektiği videoda tek tek anlatıyor Enes Kara. **Kaldığı tarikat evinde zorla namaz kıldırıldığını, zorla risale okutulduğunu, zorla toplantılara katıldığını... Okuldan geldikten sonraki tüm zamanının dini eğitimle doldurulduğunu, kendine ayıracak zaman kalmadığını...** Ailesinin de on yıllardır bu tarikatın mensubu olduğunu, kendisinin bu tarikat evine zorla yerleştirildiğini... Çaresizliğini... Geride bıraktığı iki kız kardeşini kurtarma isteğini...

Tarikat yurtlarında-evlerinde yaşanan ilk cinayet değil Enes. Adana-Aladağ'daki yangında olduğu gibi denetimsiz ve sorumsuz binalarda, kayıtdışı biçimlerde kalan öğrencilerin topluca katledildiği durumlar da var, yaşadığı baskılara dayanamayıp tek tek intihar edenler de. Daha geçtiğimiz aylarda Antalya'da bir tarikat yurdunda bir öğrencinin kafası kesilerek öldürüldü.

Enes'in farkı, öncesinde bir video çekerek yaşadıklarını anlatmasıdır. **Çözüm bulamadığı sistem çarklarından dışarıya gönderilmiş bir feryattır o video. Kendisinin kurtulma ihtimalini göremediği koşulda, sesini duyurabilme ve başkalarını kurtarma isteğinin ifadesidir.**

Enes'in bu çabası öylesine büyük bir etki yarattı ki, ilk anda çok geniş bir kesimin gündemine girdi

tarikat yurtları ve öğrencilerin yaşadıkları sorunlar. Büyük bir tepki ve öfke ile, tarikatların eğitim hayatındaki yeri, kurdukları baskılar tartışılmaya başlandı. Aynı hızla karşı saldırı da başladı elbette. Haberi yapan gazeteciler tehdit edildi, yerel basında yer alan haberler kaldırıldı, bölgede olaya tepki gösterenler telefonla aranarak tehdit edildi... Duyulmasın, konuşulmasın diye Enes'in öğrenci arkadaşlarından basın mensuplarına kadar hemen herkes bu tehditlerden, hakaretlerden payını aldı. Devlet ise yayın yasağı getirerek tarikatların arkasında olduğunu, bu cinayetteki suç ortaklığını bir kez daha gösterdi.

Tarikat yurtlarında öğrenciler öldürülüyor, tecavüze uğruyor, dini baskı altında yaşamaya zorlanıyorlar. Tarikat yurtlarında planlı, sistemli bir biçimde gencecik çocuklar hayattan kopartılıyorlar. Tarikatların zorbalıklarına direnenler için yaşam bir cehenneme dönüştürülüyor. Ve bunu devletin bilgisi, onayı, yönlendirmesiyle yapıyorlar. Tarikatların eğitime ve yaşama müdahalesi AKP döneminde çok daha yaygın ve çok daha etkili hale getirilmiştir; ancak bu sorun AKP dönemi ile sınırlı değildir, sorun doğrudan devlet politikası olmasıdır.

Bugün kimi siyasi partiler "tarikatlar kapatılmasın, denetlensin" derken, ya da bazı kesimler "iyi tarikatlar da var, bunlar bozulmuş olanlar" derken, ya da doğrudan konuya ilişkin açıklama yapmaktan çekinirken bu gerçeğin üzerini örtmektedirler.

Sorunun çözümü için atılması gereken ilk adım, tarikat yurtlarının kapatılmasıdır. **Tüm tarikat yurtları hemen, derhal ve tamamen kapatılmalıdır.**

İkincisi, eğitimde "barınma hakkı" güvence

altına alınmalıdır. Devlet parasız, sağlıklı ve insani yaşam olanaklarına sahip, yeterli sayıda öğrenci yurdunu derhal inşa etmeli, varolan yurtlara el koymalı ve bunları öğrencilerin kullanımına açmalıdır.

Üçüncüsü, daha uzun ve daha kapsamlı bir mücadele ile, **toplumun dinci-gericileştirilmesi politikalarına karşı durulmalıdır.**

Dinci-gericilik "bu toplumun bir gerçeği" değil, ABD'nin bir dönem Sovyetler Birliği'ne karşı "Yeşil Kuşak" projesiyle, sonrasında Ortadoğu'ya hakim olmak için ürettiği "İlmli İslam" projesiyle bilinçli-sistemli biçimde bu topluma dayattığı, "kökü ABD'de" olan bir saldırdır. Aynı zamanda kitlelerin yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesinin önüne dikilmiş bir barikattır.

Dolayısıyla **dinci-gericiliğe karşı mücadele, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeledir. Bu sömürü ve soygun düzenine karşı mücadeledir.** Başta gençler olmak üzere halkımızın üzerine karabasan gibi çöken dinci-gericiliği, ancak emperyalist-kapitalist sisteme karşı yükselteceğimiz mücadeleyle altedeabiliriz.

14 Ocak 2022 tarihinde internet sitemizde yayınlanmıştır.

Boğaziçi Direnişi Birinci yılı geride bıraktı

Boğaziçi Üniversitesi'ne kayyum rektör Melih Bulu'nun atandığı 4 Ocak 2021'de başlayan Boğaziçi Direnişi, birinci yılında yapılan eylemlerle selamlandı. Eylemin sürdüğü bir yıllık süreç içinde yaşanan polis saldırıları, gözaltılar ve tutuklamalara rağmen geri adım atmayan Boğaziçi öğrencileri ve akademisyenlerinin kararlılığı sayesinde kayyum rektör Melih Bulu altı ayın ardından görevinden alındı. Direnişi bastıramayan devlet, Mehmet Naci İnci'yi Bulu'nun yerine kayyum olarak atadı. Aynı saldırılar İnci zamanında da sürdü. İnci'nin şikayetleri sonucu onlarca öğrenci gözaltına alındı, saldırıya uğradı.

Direnin birinci yılı için 4 Ocak 2022'de önce Boğaziçi Üniversitesi'nde öğrenciler ve akademisyenler eylem yaptılar. Sabah saatlerinden itibaren üniversite içinde etkinlikler düzenleyen bileşenler, 14.30'da üniversite meydanından üniversitenin giriş kapısına yürüdü. "Direne direne kazanacağız", "Yaşasın öğrenci dayanışması", "Kurtuluş yok tek başına ya hep

beraber ya hiçbirimiz", "Berke'ye, Perit'e özgürlük", "AKP halka hesap verecek", "Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldıramaz" sloganlarının atıldığı eylemde üç aydan fazladır tutuklu olan Berke ve Perit'in serbest bırakılması, kayyum rektörlerin görevden alınması, seçimlerin üniversite bileşenleri tarafından yapılması istendi. Eylem bitiminde akşam Kadıköy Rıhtım'da yapılacak eylemin çağrısı da yapıldı.

Akşam 19.00'da Kadıköy Rıhtım'da bir eylem yapıldı. Öğrencilerin, akademisyenlerin yanı sıra, Proleter Devrimci Duruş, DGB, Kaldıraç, Devrimci Gençlik Dernekleri, HDP, Öğrenci İnisiyatifi'nin katıldığı eylem yapılan açıklamalarla sürdü ve sıklıkla "Kayyumlar gidecek biz kalacağız", "Yaşasın öğrenci dayanışması", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz", "Berke'ye, Perit'e özgürlük", "AKP halka hesap verecek", "Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldıramaz" sloganları atıldı. Eylemin sonunda 7 Ocak'ta Çağlayan'da

görülebilecek olan Berke ve Perit'in mahkemesine çağrı yapıldı. Bileşenler, 3 Ocak'ta da Silivri Hapishanesi'nin önünde eylem yaparak Berke ve Perit'in serbest bırakılmasını istediler.

7 Ocak'ta Çağlayan Adliyesi'nde görülen duruşma öncesi bileşenler adliye önünde basın açıklaması yaptı. Basın açıklamasının ardından duruşma salonuna geçildi. Duruşmada Berke ve Perit, 94 günlük tutukluluğun ardından tahliye edildi.

Türkiye, tarihinin en büyük ekonomik krizle-rinden birini yaşıyor. Son aylarda dizginsiz bir hal alan fiyat artışları, başta gıda olmak üzere en temel ihtiyaçları ulaşılamaz hale getirdi. Doğalgaz ve elektrığe yapılan zamlar, bu kış günlerinde ısınma sorunu yarattı. Aşıktan ve soğuktan ölümlerin yaşandığı bir ülke haline geldik.

Artan hayat pahalılığı en çok işçi ve emekçileri vuruyor. Özellikle kadınlar, kadın işçi ve emekçiler, krizin ağır yükünü sırtlanmak zorunda kalıyorlar. Hem işyerlerinde hem evde, krizle birlikte artan sorunlarla karşı karşıyalar...

Onun için direnişlerin de başını çekiyor ya da öne atılıyorlar. **Ocak ayından itibaren son iki aydır 60'tan fazla işyerinde fiili grev, işgal, yemek boykotu vb. biçimlerde direnişler gerçekleşti. Ve bu direnişlerde kadın işçiler yine en öndeydiler.** Farplas'tan Migros'a, çorap atölyelerinden diğer fabrikalara kadar, tüm direnişlerde kadınlar bir kez daha direngenlikleriyle öne çıktılar.

Dünya emekçi kadınlar günü 8 Mart'a doğru ilerlediğimiz günlerde, kadınların yaşadığı sorunlar daha da depresirken, direnişlerde kadınların rolünün arttığını görüyoruz. Özellikle kriz koşullarında kadın sorununun, kadın sömürüsünün sınıfsal olduğu, net bir biçimde gözler önüne seriliyor.

Kadının sınıfsal kimliği

Kadınlar ilkel komünal toplumdan bu yana üretim sürecinin bir parçasıdır. Kölecı ve feodal toplumlarda da, ezilen sınıfın kadınları kesintisiz biçimde çalışmıştır. Kapitalizmde ise, üretimin evden uzaklaşıp atölyelere, fabrikalara taşınmasıyla, kadınlar da ücretli işçi olarak çalışmaya başladı. **“Özel alan” olarak ev işlerinin tanımlanması ve**

“ev kadını” kavramının ortaya çıkışı, kapitalizmle, “ücretli iş” kavramının ortaya çıkışıyla bağlantılı gelişti.

Fakat kapitalizmde “çalışan” her kadın “işçi” değildir. “Beyaz yakalı”lardan burjuva kadınlara kadar oldukça geniş bir alan sözkonusudur. Dolayısıyla sorunları da farklıdır. Elbette kadın, cins olarak her alanda sorunlar yaşar, geriye itilir, ikinci sınıf muamelesi görür, erkek tarafından dışlanır-ezilir; ancak her alanda belirleyici sömürü, sınıf olarak yaşanan sömürüdür.

Kadın işçi, kapitalizmle birlikte varolmuştur ve kapitalist sömürünün doğrudan baskısını yaşamaktadır. Buna karşın burjuvazi, kadını sınıfsal kimliği ile tanımlamaktan özellikle kaçınır. “Kadın işçiler”den sözedilmesini istemez. Kadını “anne” olarak kutsar; görevini de, “işgücünün yeniden üretimi” olarak tanımlar. Yani kocanın, çocukların, aile bireylerinin bakımı, dışanda çalışarak yorulmuş olanların ertesi güne hazırlanması ve çocuk doğurarak “tütün devamı”nın sağlanmasıdır.

Bu yanıyla burjuvazinin gözünde, işçi kadın da asıl olarak “cins” kimliğiyle, “aile” içindeki kimliğiyle tanımlanır. Bu, üretimdeki refah ve kriz dönemlerine bağlı olarak, burjuvazinin iradesi dışında, kadını üretime sokmak ya da işten çıkarmak zorunda kalmasından bağımsız bir gerçektir.

Başta kapitalizm olmak üzere tüm sınıflı toplumlarda kadın, sadece cins olarak değil, ezilen sınıfın da en çok baskı göreni, aşağılananıdır; “ezilenlerin ezilenidir.” Kadın işçi, erkek işçilere göre daha yoğun baskı ve sömürü altındadır. Kapitalizm onu yedek ve ucuz işgücü olarak görür.

Kadın sömürüsü sınıfsaldır

KRİZ ve KADIN

Aynı işkolunda aynı işi yaptıkları halde, erkek işçilere göre çok daha az ücret alırlar. Ya da genellikle vasıfsız ve eğitimsiz işgücüne sahip olduklarından, geçici ve mevsimlik işlerde sigortasız, güvencesiz olarak çok düşük ücretle çalıştırılırlar. Bunların bir sonucu olarak, **sınıfın en örgütsüz kesimidir kadın işçiler. İşçi kıyımlarında ise, ilk akla gelendir. Kriz dönemleri, bunun zirve yaptığı dönemlerdir.**

Krizler en çok kadını etkiler

Her kriz, genel olarak işçi sınıfını, özelde kadın işçileri vurur. İlk işten çıkarılanlar kadınlar olur. Günü-mümüzde de aynı çark işlemektedir. Her gün onlarca kişi işten atılmaktadır. Bunların içinde kadın işçilerin, özellikle de genç kadınların oranı oldukça yüksektir. Zaten düşük olan kadın istihdamı, kriz dönemlerinde ise iyice düşer.

AKP'li yıllarda kadınlar üzerinde artan gerici-faşist baskılar, kadınların çalışmasını engelleyen bir diğer faktör oldu. **Bugün ortalama 10 kadından sadece 3'ü çalışmaktadır. Keza genel olarak düşük olan sendikalaşma oranı, kadın işçiler söz konusu olduğunda daha da düşüktür.** Erkek işçilerde sendikalaşma oranı yüzde 13 civarında iken, kadın işçilerde yüzde 8'dir. Bunların içinde

sendika yönetimlerinde yer alan kadın işçilerin sayısı ise, bir elin parmaklarını geçmez.

Diğer yandan kadın işçiler, kadına yönelik şiddeti ve tacizi işyerlerinde de görürler. Kriz koşullarında bu durum katmerlenir. İşsiz kalma tehdidiyle her tür uygulamaya boyuneğmek zorunda bırakılır. Özcesi kadın işçi, kapitalizmle birlikte varolmuştur ve kapitalist toplumun her tür sömürüsünü doğrudan yaşamaktadır.

Faşizmden dinci gericiliğe kadar burjuva ideolojisine bağlı tüm akımlar, -ton farkları olmakla birlikte- kadına “ikinci sınıf” muamelesi yaparlar. Türkiye’de de özellikle AKP döneminde bu durum, daha belirgin bir hal almıştır. *“Kadın ile erkek eşit değildir”*den başlayıp, *“kadının en büyük kariyeri anneliktir”*e kadar uzanan ve *“üç çocuk”* ısrarını sürdüren yaklaşımları ile kadını eve kapatma çabaları bilinmektedir.

Feministler de “işçi kadın”ı gözlerden uzak tutmaya çalışır. Ev kadınının “görünmeyen emeği”nden bedenine dönük saldırılara, erkeğin ev içinde kadını sömürmesinden orta sınıf kadınların kariyer sorunlarına kadar her konuda konuşur, kampanyalar ve faaliyetler düzenlerler; fakat fabrikada çalışan işçi kadının sorunları üzerinde neredeyse hiç durmazlar. Bu nedenle işçi kadını, “kadın cinsi” içinde eritirler. En fazla “çalışan kadın” şeklinde tanımlar ve sınıfsal yönünün es geçerler. İşçi kadının sınıfsal kimliğini gözardı eden bu yaklaşımları, feminizmin burjuva ideolojisi olduğunu ele veren bir göstergedir.

Direnşte en önde

Kadınların mücadeleye katılımı genel olarak daha zordur. Aşması gereken toplumsal-ailevi engellerin daha fazla olması; boyun eğmeye ve itirazsız çalışmaya yatkın yetiştirilmeleri, daha statükocu olmaları; direnişe geçtiği koşulda ailesinin ne olacağına dair kaygılar vb... **Bütün bu unsurlar, kadın işçilerin daha zor ve daha geç harekete geçmelerine neden olur.**

Ancak kadın bir kere harekete geçtiğinde, onu durdurabilmek çok daha zordur. *“Bir okun ne kadar uzağa düşeceği, yayın ne kadar gerilmiş olduğuna bağlıdır”* sözünde olduğu gibi, **kadınların mücadeleye atılmada yaşadığı gerilim, mücadele menzillerinin daha uzun ve kararlı olmasını sağlar. Bu nedenle daha militan, daha kararlı ve daha hak alıcı direnişler, kadınların gerçekleştirdiği, katıldığı ya da desteklediği direnişlerdir.** Bu durum, işçi kadınlar için çok daha fazla geçerlidir. *“Emekçi kadının sahiplendiği kavgaya yenilmez”* sözü boşuna söylenmemiştir. İşçi kadınların sınıf mücadelesindeki yerleri, sadece kendi gerçekleştirdikleri direnişlerle sınırlı değildir; eşlerinin direnişlerinde de kadınlar en önde yer almayı bilmişlerdir.

Modern anlamda ilk işçi hareketleri, teknoloji ve makinalara tepki olarak ortaya çıkan makineleri tahrip hareketleriydi. Bu hareketin içinde kadın işçiler de vardı, kimi yerde başı çektiler. Ülkemizde de çoğunluğunu kadınların oluşturduğu Uşaklı halı dokumacıların Mart 1908'deki isyanı, makinelerin tahrip edilmesiyle başlamıştır. Kavala ve Drama'daki 14 bin tütün işçisinin, çalışma saatlerinin düşürülmesi ve ücretlerin artırılması gibi taleplerle başlattıkları grevde de, kadın işçiler bulunmaktadırdır.

Cumhuriyet döneminde ise kadın işçiler, hem direnişlere önderlik ederek hem de eşlerinin gerçekleştirdiği direnişlerde yer alarak, sınıf mücadelesinin önemli bir parçası oldular. **İşçi sınıfı tarihine altın harflerle kazanmış pek çok eylemde kadın işçiler, sayıca az olmalarına rağmen eylemin kaderini belirleyen bir rol oynadılar.**

Hemen bütün direnişlerde, kadınların varlığı adeta direnişin başarıya ulaşmasının garantisi gibidir. AKP döneminde de en görkemli işçi direnişlerinde kadınlar öne çıktı. 2010 yılında gerçekleşen Tekel direnişinde, erkek işçilerle birlikte kar-tipi altında bekleyen, çadırlarda uyuyan, polisin saldırısında birlikte coplanan kadın işçiler, gerici işçilerin bile saygısını kazandı, toplumun kadına bakışını değiştirdi.

Sadece kadınların gücüyle başanılan direnişler de oldu. İşten atılmaya karşı tek başına direnen kadın işçilerden, Novamed, Flormar, Divan gibi kadınların yoğun çalıştığı işyerlerindeki direnişlere kadar, kararlılıkları ve azimleriyle göz doldurdular. Ve bu direnişlerin çoğu zaferle sonuçlandı.

“Cins bilinci”yle değil sınıf bilinciyle...

Yüzyıl öncesine kadar, kadınların eğitim görüp siyaset, tıp, fen bilimleri gibi önemli alanlarda başarılı olabileceği reddediliyor, ancak sanatsal konularda yol alabileceği iddia edliyordu. **Kadınların yaşamda kendilerine yer açması, asıl olarak Sovyetler Birliği başta olmak üzere devrimini yapmış ülkelerde gerçekleşti.** Tüm dünyada yükselen sınıf mücadelesi, bu safsataları yerle bir etti.

Ne var ki sosyalizmin dünya genelinde güç ve prestij kaybettiği koşullarda, geçmişte aşılan bu konular yeniden hortladı, kadını aşağılayan,

küçülten yaklaşımlar baskın hale geldi. Ayrıca **burjuvazi, kadınlı erkeği birbirine yabancılaştırmak, sınıfsal bakışın yerine cinsiyetçi bakışı hakim kılmak için, cinsiyete göre işbölümünü farklı biçimlerde tekrar üretti, yeni argümanlarla kitlelerin, özellikle de gençlerin yaşamına soktu.**

Oysa işçi sınıfının parçalanmaya değil, birleşmeye ihtiyacı vardır. Hem de her konuda, her talep üzerinden, sınıfa dönük her saldırıya karşı... Mesela “eşit işe eşit ücret”, “kreş” gibi doğrudan kadınları ilgilendirdiği düşünülen talepler bile, salt kadın işçilerin değil, erkek işçiler de dahil olmak üzere tüm proletaryanın talepleri olmalı, erkek işçilerle birlikte bu taleplerin mücadelesi verilmelidir.

Sınıfın genel sorunları için harekete geçmeyen bir kadın işçi, kadın olmaktan kaynaklanan sorunları için mücadele edemez. Mesela sendikasız-sigortasız çalışmaya karşı erkek işçilerle birlikte direnişe geçmeyen bir kadın işçi, doğum izninin artırılması için mücadele etmeyi aklından bile geçirmez.

Kadın işçilerin mücadeleye kazanılması, bilinçlenmesi, harekete geçmesi için, elbette özel olarak eğitilmesi gerekiyor. Sınıf kardeşleri olan erkek işçilerle birlikte dövüşmesi, komitelerde yer alması, aktif hale gelmesi, dönüştürülmesi, sınıf çalışmasının vazgeçilmez görevlerinden biridir. Ancak bu, kadın işçilerle erkek işçilerin taleplerini farklılaştırarak, mücadele rotalarını ayırıştırarak olmaz.

Sınıfsal kimlik, proleter kimlik birleştiricidir. Cins kimliğinin öne çıkarılması, sınıfı da bölmekte, yabancılaştırmaktadır. Oysa proletarya, kadın ya da erkek, sınıfsal sorunları birlikte yaşar; kapitalizmin saldırıları altında birlikte ezilir, patronlara karşı birlikte direnir. Yapılması gereken, bu direnişte kadınları ayırmak değil, öne çıkmasını sağlamaktır. Onu güçlendirmek, özgüven eksikliğini gidermek, niteliklerini yükseltmektir. “Cins bilinciyle” değil, proletaryanın onurlu “sınıfsal bilinciyle” donatmak, proletaryanın iradesini kuşanmasını sağlamaktır.

Bunun başlandığı durumlarda, proletaryanın direnişi de örgütlenmesi de çok daha güçlü ve sağlam olacaktır. **Proletarya ordusunun kadın yansı kurtulmadan, işçi sınıfının kurtuluşu mümkün değildir!**

8 Mart sınıfsaldır, devrimcidir!

8 Mart, Dünya “Emekçi Kadınlar” Günüdür. Fakat son yıllarda “Kadınlar Günü” olarak kutlanmaya başlandı ve kutlamalara erkeklerin gelmesi yasaklandı. Feminizmin güç kazanmasıyla birlikte 8 Mart'ın tarihi ve sınıfsal yönü unutturulmaya çalışıldı. Oysa 8 Mart'ın ortaya çıkışı, bir “mücadele günü” haline gelmesi, tamamen sınıfsal ve devrimcidir.

“Emekçi” vurgusu basit bir kelime sorunu değildir. Kadının özgürleşme mücadelesine bakışla, toplumsal konumlanmasıyla ilgilidir. Sadece “kadın”a-kadın sorununa bakışın değil, sınıflar mücadelesini ele alışı da somut bir ifadesidir. 8 Mart'ın dünya devrim hareketine kazandırılması süreci, bunu ortaya koyan önemli bir tarihsel olaydır.

Kapitalizmin yeni geliştiği 1800'lü yıllarda Amerika'da sömürü had safhada-dır. 1857 yılında Newyork'da çoğu kadın 40 bin dokuma işçisi, ağır çalışma koşullarına karşı greve çıkar. Günde 16 saate varan çalışma sürelerine, düşük ücretlere karşı başlayan bir direniştir bu. Amerikan burjuvazisiyle dişe diş bir kavgaya tutuşurlar. Grevin yaygınlaşacağından korkan patron, grevcileri fabrikaya hapseder. Ardından çıkan yangında 129 kadın işçi yanarak can verir. Günlerden 8 Mart'tır...

Bu alev, mücadeleyi yükseltir. İşgününün kısaltılması ve bazı siyasi haklar için Manhattan iplik işçisi kadınların yaptığı greve polis acımasızca saldırır. 140 kadın işçi öldürülür, yüz-lercesi tutuklanır. Günlerden yine 8 Mart'tır...

1910 yılında Kopenhag'ta toplanan Sosyalist Kadınların İkinci Konferansı'nda Clara Zetkin'in önerisiyle 8 Mart, emekçi kadınların mücadele günü olarak ilan edilir.

Bu kısa tarihçe; 8 Mart'ın doğuşunu ve tüm dünyaya mal

edilişini gösterdiği gibi, kadın sorununun ve 8 Mart'ın sınıfsal yönünü net bir biçimde gözler önüne sermektedir. 8 Mart, işçi-emekçi kadınların mücadelesiyle ortaya çıkmış, onların öncüsü komünist kadınların çağrısıyla enternasyonalist bir gün halini almıştır.

8 Mart'ın Birleşmiş Milletler (BM) tarafından kadınlara “armağan” edilen bir gün olduğunu ileri sürenler vardır. Gerçekte, BM'nin aldığı karardan yaklaşık 60 yıl önce, sosyalistler 8 Mart'a hakettiği değeri vermiştir.

Bolivyalı bir madenci eşi olan Domitila Barrio, BM'nin bir toplantısında kürsüye çıkar. Bir burjuva kadına verdiği yanıt, kadın sorununun sınıfsal yönünü ortaya koyması bakımından oldukça çarpıcıdır. Madencilerin direnişine katılmış ve o direnişte çocuğunu yitirmiş Domitila, ders niteliğindeki konuşmasında şunları söyler:

“Senyora, sizi bir haftadır tanıyorum. Her sabah başka bir elbise ile geli-

yorsunuz, oysa ben hergün aynı elbiseyi giyiyorum. Zarif bir güzellik salonunda geçirecek zamanı ve harcayacak parası olan biri gibi, hergün saçlarınız yapılmış ve yüzünüz makyajlı geldiniz, ben bunları yapamıyorum. Her öğleden sonra bu binanın kapısında sizi eve götürmek için bekleyen şoförünüzü ve arabanızı görüyorum; elbette beni hiç kimse beklemiyor.

Eminim gerçekten zarif bir eviniz ve komşularınız vardır, değil mi? Oysa biz madenci karıları bize lojman olarak verilen küçük evlerde oturuyoruz ve kocalarımız öldüğü, hastalandığı ya da işten atıldığı zaman evi 90 gün içinde terketmek zorundayız. Sonra kalacak hiçbir yerimiz yok.

Şimdi senyora, söyleyin bana: Sizin durumunuzla benimki arasında hiç benzerlik var mı? Siz ve ben eşit değilken, siz ve ben bu kadar farklıyken, ikimiz arasındaki hangi eşitlikten konuşacağız?”

DEVİRİMCİ BİRLİKLER ÜZERİNE...

Devrimci kurumlar arasında güç ve eylem birliği sorunu, devrimimizin yakıcı sorunlarından biridir. Özellikle kritik dönemlerde öne çıkar ve kendisini dayatır. Yine öyle bir süreçten geçiyoruz.

Başını ABD'nin çektiği emperyalist savaş sürüyor. Emperyalistlerin dünyayı yeniden paylaşım kavgasının asıl olarak Ortadoğu'da yoğunlaşması, Türkiye'yi savaşın "merkez üssü" haline getirdi. "İlimli İslam" projesiyle AKP'nin işbaşına getirilmesi de bunun bir sonucuydu. Fakat ABD kendi başlattığı savaşta yenildikçe, işbirlikçileriyle olan ilişkileri de bozulmaya başladı. Son yıllarda Erdoğan'ın Rusya ve Çin emperyalistleriyle bağlarını geliştirme çabası, ABD'ye karşı pazarlık gücünü arttırma girişimidir. Diğer yandan her emperyalist güç ve onların işbirlikçileri Türkiye pazarını genişletme, Türkiye'yi kendi safına çekme çabası içindedir. Özellikle emperyalist savaş dönemlerinde kapışma daha şiddetli olmaktadır.

AKP'nin yaklaşık 20 yıl gibi uzun bir süre işbaşında kalabilmesi, bu konjonktürde gerçekleşmiştir. Elbette **en önemli faktör, işçi ve emekçi kesimlerin örgütsüzlüğü, komünist ve devrimci güçlerin zayıf ve dağınık olmasıdır**. Bu durum burjuva muhalefeti de etkisizleştirmekte, yönetimin uzun yıllar kalabilmesini sağlamaktadır. Buna rağmen **Gezi başta olmak üzere Türkiye tarihinin en büyük halk ayaklanması da, son derece önemli işçi-emekçi**

direnışleri de AKP döneminde gerçekleşti. AKP giderek kitle desteğini yitirdi; buna bağlı olarak burjuva klikler arası savaşta önemli darbeler aldı. Bugüne dek seçim hileleri, baskı ve şiddetle uzattığı ömrünün de sonuna geldi. Ancak her diktatör gibi Erdoğan da bu "son"u engelleyebilmek için her yolu deniyor; saldırılarını daha da arttırıyor.

Bugün işçi ve emekçiler, bir yanda Erdoğan yönetiminin artan baskısı ve saldırıları; diğer yanda işsizliğin devasa boyutlara ulaşması, açlığın somut bir tehlike halini almasıyla; ekonomik, siyasi, sosyal, ahlaki çok yönlü bir kriz ve çöküntüyle karşı karşıyadır. Bunlara bir de pandemi koşullarında depreşen sağlık krizi eklenmiştir. Her gün bir uçak dolusu insanın ölmesi adeta kanıksanmıştır. Ve bunların ezici çoğunluğu işçi-emekçidir.

Bu koşullarda burjuva muhalefete düşen görev, kitleleri "erken seçim" beklentisiyle oylamak, bütün bu zorluklara katlanmasını, sabretmesini sağlamak; bu arada sömürü çarklarının dönmeye devam etmesini ve burjuvazinin rekorlarını garanti altına almaktır. Kitlelerin olası patlama riski bu şekilde ötelenmeye çalışılmaktadır. Halkın Erdoğan yönetimine olan tepkisini, "Erdoğan gitsin de kim gelirse gelsin" raddesine getirip kendilerine alan açma peşindedirler. "Tek adam rejimi"ne karşı "parlamentar sistemi" yeniden allayıp

pullamakta, çözüm diye halka faşizmin biçimleri arasında tercih yapması dayatılmaktadır.

"İktidarı"-muhalefetiyle asıl kilitlendikleri şey, kitlelerin artan öfkesinin sokağa, eyleme taşmaması; en önemlisi de devrimci bir alternatif yönelmemesidir. Erdoğan açıkça tehdit ederek, faşist-gerici çeteleri öne sürerek bunu yapmaktadır; muhalif partiler ise kitleleri sokaktan uzak tutarak, herşeyin seçimlerde değişeceği yanılması yaratarak aynı amaca hizmet etmektedir. Aralarında böylesi bir işbölümü vardır.

Fakat koşullar öylesine kötüleşmektedir ki, olası patlamalar kaçınılmazdır. Nitekim en son **Kazakistan'da yaşanan halk ayaklanması, ekonomik ve siyasi baskıların bir noktada isyana yol açacağının somut göstergesi olmuştur**. TBMM'deki dört partinin (AKP, CHP, MHP, İYİP) Kazakistan yönetiminin yanında olduklarını belirten ortak imzalı bir metin yayınlamaları, hepsinin halk hareketinden ne denli korktuğunu ve halka karşı birlik içinde olduklarını gösteren son örnektir.

Sonuç olarak işçi ve emekçiler, Türkiye tarihinin en zor ekonomik ve siyasi koşulları içinde bulunuyor. Fakat sendikal anlamda dahi örgütsüzlüğün pençesinde kıvranıyor. İşbirlikçi-uzlaşmacı sendikaların ekonomik anlamda bile dertlerine derman olmadıklarını görüyor. İşçiler arasında intiharların artmasının

Birlik'e dair somut öneriler

Birlik konusunda düşüncelerimizi 14 Ocak 2022 tarihli yazımızda ortaya koymuştuk. Sözkonusu yazımızda, birliğin kalıcı hale gelmesini desteklediğimizi, bu yöndeki önerilerin sözlü-yazılı sunulmasını, ancak program üzerine tartışmaların, faaliyetleri-eylemleri durdurmaması gerektiğini belirtmiştik. Keza programın olabildiğince özlü ve kısa olmasını, aksi halde ayrılık noktalarını çoğaltacağını ifade etmiştik. "Biz neden biraradayız, kime karşıyız, ne için mücadele ediyoruz, neyi hedefliyoruz" gibi temel sorulara yanıt vermesinin yeterli olacağını vurguladık.

Şimdi bu sorulara kendi adımıza verdiğimiz yanıtları sıralıyoruz. Bu aynı zamanda birliğin ilkeleri-programı konusunda önerilerimizi somutlamak olacaktır.

A-Mücadele perspektifi

1-Bizler, devletin ağırlaşan sömürü ve baskı politikalarına karşı mücadele için biraraya gelen devrimci-demokrat kurumlarız.

2-Emperyalizme, faşizme, şovenizme ve her türden gericiliğe karşı savaşıyoruz.

3-İşçi ve emekçilerin, ezilen halkların ve toplulukların hak ve özgürlüklerini savunuyor, bunun mücadelesini veriyoruz. Sadece ülkemizin değil, tüm dünya işçi ve emekçilerinin, halklarının yanındayız; enternasyonalist dayanışma içinde eylemlerini, direnişlerini, ayaklanmalarını destekliyoruz.

4-Bu mücadelenin ancak devrim ve sosyalizm hedefiyle verildiği koşulda başarıya ulaşacağına inanıyor ve bu doğrultuda mücadeleyi yükseltiyoruz.

5-Mücadelenin sınıf eksenli verilmesi gerektiğini, gerçek kurtuluşun işçi sınıfının önderliğinde diğer emekçi kesimlerin birleşik mücadelesiyle olacağını savunuyoruz.

B-Amacı, çalışma ilkeleri

1-Birliğimiz, devrimci-demokrat kurumların güç ve eylem birliğidir. Kriz ve savaşın yükü altında ezilen halkımızın arayışlarına yanıt olmayı, "devrimci bir odak" haline gelmeyi amaçlamaktadır. Bunun için mücadelenin ateşi içinde birliğini güçlendirip pekiştirmeye çalışmaktadır.

2-Birliğimiz, bugün İstanbul ile sınırlıdır. Ancak ülke çapında merkezi birliği yaratmayı amaçlamaktadır. Bileşenleri bulunduğu her ilde biraraya gelmeli, birliğin merkezileşmesine katkı sağlamalıdır. İllerde oluşan birlikler; semtlerde, fabrikalarda, okullarda yerel ayaklarını oluşturmali, faaliyetlerini ve eylemlerini hem yerel hem merkezi düzeyde örgütlemelidir. Bu yönde alınacak mesafeye güç ve eylem birliği cephesel birliğe dönüşecektir.

3-Birliğimizde kararlar, tartışılarak karşılıklı ikna süreci işletilerek alınır. Amaç, kararların oybirliği ile alınmasını sağlamaktır. Bunun başarılmadığı koşullarda oy çokluğuna başvurulur. Alınan kararlar -ilkesel olmadığı sürece- tüm bileşenleri için bağlayıcıdır.

4-Birliğimiz "eylemde birlik, ajitasyon-propagandada serbestlik" ilkesi doğrultusunda her bileşenin kendini ifade hakkını savunur. Bunun biçimi birlik tarafından belirlenir. Tüm bileşenler birlik kararlarına uygun hareket etmekle yükümlüdür.

5-Birliğimiz, tüm bileşenlerin birlik toplantılarına katılmasını, aksi durumda mazeretini bildirmesini ister. Ayrıca bileşenler aldığı görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Birlik bunlara aykırı davranışlarla ilgili yaptırımlar uygulama hakkına sahiptir. (Birlik bir "iç tüzük" hazırlayarak bunları somutlamalıdır.)

* Birliğin mücadele perspektifini, amaçlarını, çalışma ilkelerini kabul eden her kurum birliğe katılabilir.

sebebi, bu çaresizliktir. Dışa patlamayan öfkenin içe patlaması, aile içi şiddetin artması, her tür yozluğun, çürümenin yayılması, bununla bağlantılıdır. **Devrimci bir alternatifi yaratılmadığı koşullarda, ağırlaşan sömürü ve baskı, toplumsal çürümeyi beraberinde getirmektedir.**

Bu boğucu ortamdan kurtulabilmenin tek yolu, devrimci bir çıkış gösterebilmek, böyle bir odak yaratabilmektir. Son dönemde yeniden gündemleşen devrimci güç ve eylem birliğinin hayati önemi de buradadır.

2021 1 Mayıs öncesi pandemi koşullarında ve devletin tüm yasaklarına rağmen 1 Mayıs'ı kutlama iradesini ortaya koyan kurumların biraraya gelmesiyle bir birlik oluştu. 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin yıldönümü de bu birlik tarafından kutlandı. Ardından artan işçi kıyımı ve hak gaspları-na karşı bir miting yapma hedefiyle çeşitli etkinlikler, eylemler örgütlendi. **24 Ekim işçi-emekçi mitingi, sendika konfederasyonlarına rağmen başarıyla tamamlandı. Son olarak “insanca yaşayacak asgari ücret” kampanyası da başarılı oldu.** Bu etkinlikler uzlaşmacı sendikaları da harekete geçmeye zorladı, uzun süreden sonra mitingler yaptılar.

Bu süre zarfında birliğin kalıcı hale gelmesi yönünde öneriler gelse de, ağırlıklı görüş somut sorunlar etrafında biraraya gelmesi şeklinde oldu. Fakat **“asgari ücret” kampanyasının ardından birliğin bir programının olması ve kalıcılığı yeniden gündemleşti.**

Biz başından itibaren devrimci birliklerin kurulmasından ve kalıcılığının sağlanmasından yana olduk. “Savaşa ve Faşizme karşı birlik” şeklinde önerilerimiz oldu. Özellikle Gezi Direnişi döneminde ve 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında birlik çabalarımızı arttırdık. (Ayrıntılı bilgi için o tarihlerde çıkan yayınlarımıza bakılabilir.) Bu yönde kimi girişimler olsa da yetersiz kaldı. Fakat birlik konusunda olumlu-olumsuz önemli bir tecrübe ve birikim oluştu.

Şimdi yine böyle bir sürecin içindeyiz. **Yaklaşık 9 aylık bir pratiğin üzerinden birliği kalıcı hale getirme aşamasına gelmiş bulunuyoruz.** Bunca yıllık tecrübe ve birikim, bize yol göstermelidir. Bu konuda ilk elde söyleyeceklerimiz şunlardır:

1- Program üzerine yürüteceğimiz tartışmalar, somut sorunlarla ilgili çalışmalarımızın önüne geçmemelidir. Birlik, önüne yeni kampanyalar koymalı ve faaliyetlerini sürdürmelidir. Örneğin şu an kitlelerin yakıcı sorunu olan zamların geri alınması için eylemler sürdürülmelidir. Daha önceki birlik deneyimleri göstermiştir ki, program tartışmalarına boğulup eylemlerden uzaklaşmak, birliklerin etkisizleşmesini ve dağılmasını getirmiştir.

2- Devrimci güç ve eylem birlikleri, birçok devrimci, demokrat kurumun biraraya gelmesiyle oluşmaktadır. Programların uzun ve ayrıntılı olması, bileşenlerin anlaşmazlık noktalarını çoğaltmaktan başka bir işe yaramaz. Onun için **olabildiğince özlü, kısa bir program çıkarılmalıdır.** “Biz neden biraradayız, kime karşıyız, ne için mücadele ediyoruz, neyi hedefliyoruz” gibi temel sorulara yanıt veren nitelikte olması yeterlidir. Bunları da 4-5 madde halinde

sıralamak mümkündür. (Somut olarak sıralayıp üzerinde tartışabiliriz.)

3- Çıkış noktamız “güç ve eylem birliği” olmalıdır. “Cephe”ler, birliklerin yaşam bulduğu ve pratik içinde piştiği koşullarda gerçekleşir. Dolayısıyla birlikleri büyütmek ve yetkinleştirmek, cephesel örgütlenmenin de en önemli adımı olacaktır. Diğer yandan birliği olabildiğince geniş tutmalı, dar grupsal yaklaşımlardan uzak durmalı, devrimin çıkarlarını esas almalıyız. Burada temel kriter, birliğin ilkeleridir. **Belirlenen ilkeleri kabul eden her kuruma, birliğin kapısı açık olmalıdır.**

4- Bu noktada birliğin programı kadar iç yapısı, disiplini önem kazanır. **“Eylemde birlik, ajitasyon-propagandada serbestlik” ilkesi doğrultusunda bileşenlerin kendini ifade etmesi sağlanmalıdır.** Ancak bunun faydacı bir şekilde kullanmasına prim verilmemeli, alınan kararlar herkesi bağlamalıdır. Bileşenlerin toplantılara düzenli katılması, aldığı görevleri yerine getirmesi gibi kriterler belirlenmeli, buna uygun davranmayanlara yaptırımlar olmalıdır. Kendimizi, birliğimizi ciddiye almamız bunu gerektirir.

5- Bugüne dek birliklerde görülen bir diğer eksiklik de -söz çok edilmesine rağmen- yerel ayakların kurulmamış olmasıdır. Oysa **yerel ayakları olmayan bir birlik, eylem ve etki gücünü kendi eliyle zayıflatır.** Yerel ayakları, başta emekçi semtler olmak üzere işyerleri ve okullara kadar uzatmak mümkündür. Dahası, İstanbul’la sınırlı kalmayıp diğer illere yayılabilir. Nitekim 1 Mayıs’tan bu yana varlığını sürdüren ve başarılı bir faaliyet yürüten birlik, diğer illere de örnek teşkil etmiş, benzer birlikler kurulmuştur. Bunları daha sistemli, koordineli hale getirmek ve merkezi birliklere dönüştürmek hedeflenmelidir.

Birlik, lafı çok edilen ama yaşama geçirilmesi zor olan bir konudur. Samimiyet, ciddiyet, özen ve büyük çaba gerektirir. Bunların denek taşı da pratiktir. Sözle eyleminin bir olmasıdır. Onun için zamana yaymadan bu süreci tamamlamalı, birliğimizi daha ileriye taşımamızdır.

Bugün gerek karşı-devrim cephesinde, gerekse devrim cephesinde birlikler, ittifaklar, bloklaşmalar hız kazanmıştır. Bunun yaklaşan seçimle doğrudan ilgisi vardır. Fakat **bizim birliğimiz “seçim endeksli” bir birlik değildir.** Kuruluşu da öyle olmamıştır. Kuşkusuz seçimlere dair değerlendirmelerimiz, faaliyetlerimiz olacaktır. Ancak **aslolan “işçi ve emekçilerin, ezilen halkların hak ve özgürlükler mücadelesine önderlik edebilmek”tir. Bizi diğerlerinden farklı ve devrimci kılan; sınıf eksensiz mücadeleyi esas almak ve bunu devrim-sosyalizm perspektifiyle yürütmektir.** Bu farkı, sadece programımızda değil pratiğimizle de ortaya koyabildiğimiz oranda, işçi ve emekçilerin arayışlarına yanıt olabilir, gerçekten devrimci bir odak haline gelebiliriz.

Harcadığımız emeğin boşa gitmemesi, daha önemlisi yarattığımız umut ve beklentinin heba olmaması, bu konuda göstereceğimiz çabaya ve sorumluluğa bağlı olacaktır. Her bileşenin bu bilinçle hareket etmesi dileği ve inancıyla...

- Gücümüz Birliğimizdir!
- Savaşa ve faşizme karşı birleşelim-örgütlenelim-savaşalım!
- Yaşasın devrim ve sosyalizm!

14 Ocak 2022

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Aysel Tuğluk yine tahliye edilmedi

2016 yılından beri tutuklu olan ve aldığı 10 yıl hapis cezası onanan Aysel Tuğluk’un Demans hastalığına yakalandığı ortaya çıkmasına rağmen, yapılan tahliye başvuruları kabul edilmedi.

Son olarak Kocaeli Adli Tıp Kurumu’na gönderilen Tuğluk’a “Cezaevinde kalamaz” raporu verildi. Ancak avukatlarının yaptığı açıklamaya göre, sürece müdahale eden Adalet Bakanlığı, İstanbul Adli Tıp Kurumu’nu devreye sokarak bu raporu yok saydı ve raporu “Cezaevinde kalabilir” olarak değiştirildi.

Tuğluk’un ağır hafıza kaybına ve kendi yaşantısını idame ettiremez durumuna rağmen verilen bu karar, cezaevinde katletme politikalarıyla bağlantılı. Aysel Tuğluk’un durumuna dikkat çekmek için yapılan eylemlere ise polis saldırıya devam ediyor. Eylemlerde Aysel Tuğluk’un ve hasta tutsakların fotoğraflarının taşınmasına izin vermiyor. Bildirilerde isminin geçmesi nedeniyle bildiri dağıtanlar gözaltına alınıyor.

Hasta tutsaklar ve Aysel Tuğluk’un durumuna dikkat çekmek için 3 Şubat’ta Adli Tıp Kurumu önünde eylem yapmak isteyen Tutsaklarla Dayanışma İnisiyatifi’nin eylemine polis saldırı ve eylemcileri gözaltına aldı. Yine Kadıköy’de bildiri dağıtmak isteyen TDİ üyesi 3 kişi işkenceyle gözaltına alındı. Ayrıca avukatlar, İstanbul, Ankara, Mersin’de eylemler gerçekleştirmek istedi. Ankara ve Mersin’de avukatları polis engelledi. Avukatlar ise Adalet Bakanlığı’nın bu durumdan sorumlu olduğunu belirterek başta barolar olmak üzere tüm kurumları konuya duyarlı olmaya, katliama izin vermemeye çağırdılar.

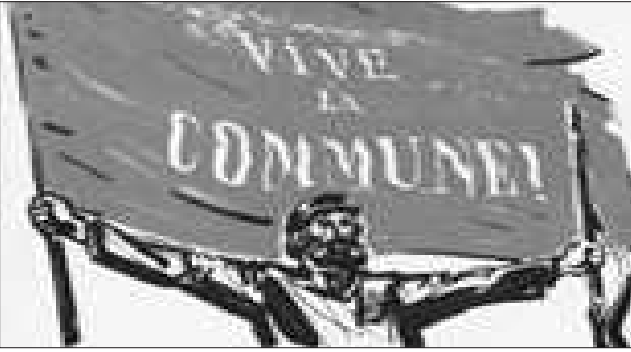
İSYAN ATEŞİDİR NEWROZ

21 Mart, gece ile gündüzün aynı saatlere eşleştiği, doğanın canlandığı, baharın müjdelendiği gündür. O yüzden Ortadoğu halkları, bu günü “yeni gün” “New-roz” olarak adlandırmış ve çeşitli retoriklerle karşılamışlardır.

Doğasal uyanışı toplumsal uyanışla da birleştiren mitolojik öyküler eklenmiştir sonra. Bunların içinde en çok bilineni ise, Demirci Kawa’dır. Efsaneye göre bir dağın başında zalim Dehak yaşamaktadır ve insan beynini başındaki yaralara sürerek hayatta kalabilmektedir. Halk çaresiz bir şekilde Dehak’a sürekli kurban sunmak zorundadır. Buna isyan eden Demirci Kawa, Dehak’la savaşıma karar verir. Ve Dehak’ı yenmeyi başardığında, dağda büyük bir ateş yakacağını söyler. Günler sonra dağın başından büyük bir ateş görülür. Kawa, zalim Dehak’ı yenmeyi başarmıştır. Halk bayram eder. Tarih 21 Mart’tır.

Kawa Kürt’tür, ama “demirci”dir; yani emekçi bir Kürt’tür. Ulusal değil, sınıfsal kimliğidir öne çıkan. Dehak zalimdir, kıyııcıdır, emekçi kitlelere düşmandır. Zalime karşı başkaldırmak, bunun öncülüğünü yapmak ise, herhangi birine değil, bir “demirci”ye düşmüştür. Kürt ulusal hareketi de, Kürt yoksul köylülüğün mücadelesiyle yükseldi. Sonrasında Kürt burjuvalarının etkisine girmesine rağmen, hareketin tabanı yine Kürt işçi ve emekçilerden oluştu. Yıllarca sürdürülen “barış”, “çözüm” vb. politikaları hayal kırıklıkları yaratsa da halkın özgürlük tutkusunu söndüremedi.

Bir Newroz’a daha savaş ve kriz koşullarında giriyoruz. Başta ABD olmak üzere tüm emperyalistler, bu coğrafyadan defolup gitmelidir. Savaş ve faşizme karşı halklar birleşmeli ve her ulusun kendi kaderini tayin etmesi sağlanmalıdır. Günümüz Dehak’larını yerle bir etmek için, özgürlüğün simgesi Newroz ateşi daha güçlü ve birleşik bir şekilde her yerde yanmalıdır.

Zincirlerinden kaybedecek başka bir şeyi olmayan proletarya, ücretli kölelik düzenine en büyük darbeyi, ilk kez 1871 yılında Paris Komünü’yle vurdu. Tarihte ilk proleter devlet olan Paris Komünü, ancak 72 gün yaşayabildi.

Kapitalizmin hızla geliştiği 1800’lü yıllar, proletaryanın da sayısız ayaklanmasına sahne oldu. Bir tarafta zenginliğin, öte tarafta derin bir yoksulluk ve sefaletin görülmemiş derecede büyüdüğü yıllardı bu dönem.

Fransız proletaryası da ücretlerin arttırılması, iş koşullarının düzeltilmesi talepleriyle sayısız grev ve gösteriyle vahşi kapitalizme olan tepkisini ortaya koyuyordu. Burjuvazinin yaşadığı krizler, proletaryanın mücadelesini büyüten bir faktördü aynı zamanda.

Bu koşullarda dikkatleri iç çelişkilerden uzaklaştıracak, varolan toplumsal hoşnutsuzlukları geri plana itecek arayışlara yönelen III. Napolyon, çareyi 19 Temmuz 1870’de Prusya’ya savaş ilan etmekte buldu. Savaş koşullarında proleter mücadelenin önünü alacağını hesaplıyordu. Fakat 2 Eylül’de Fransa ordusu bozguna uğradı ve Prusya askerleri, başkent Paris’in eteklerine kadar ulaştı.

Taş, yürek, barikat... GAZİ DİRENİŞİ

Gazi Direnişi, 12 Mart 1995’te Cemevi’ne yakın bir kahvehaneye düzenlenen kontrgerilla saldırısı ile başladı. Saldırı duyulunca, başta devrimciler olmak üzere emekçi halk sokağa çıktı ve tepkisini ortaya koydu. Kısa sürede binlerce kişi Cemevi’nin önünde toplandı. Komünist ve devrimciler, “Katiller Karakolda!” sloganıyla kitlelere hedefi gösterdi.

Binlerce kişi karakolu taşlamaya başladı. Polis ise korku içinde kitlenin üzerine ateş açtı. Başka semtlerden de kitleler, akın akın Gazi’ye geldiler. İçlerinde “bizziz olmaz bu işler” diyerek Gazi’ye koşan Zeynep Poyraz da vardı. Ertesi sabah karakol civarında çıkan çatışma Zeynep vuruldu ve Gazi direnişindeki ilk şehidimiz oldu. Bu olay, kitledeki savaşma azmini daha da kamçılıdı.

Şehit ve yaralıların artması üzerine, caddelerde barikat kuruldu. Belli bir işbölümü yapıldı, nöbet sistemine geçildi. Devrimci örgütlerden oluşan komite, talepleri 4 maddede topladılar: 1- Şehitlerimizin cenazeleri bize verilecek, 2- Gözaltındakiler serbest bırakılacak, 3- Sokağa çıkma yasağı kaldırılacak, 4- Asker ve polis Gazi’den çekilecek. Komitenin belirlediği dört talep kabul edilene kadar direnişin süreceği yineleni.

Sonunda valilik, direnişçilerin taleplerinin kabul edildiğini duyurdu.. Zafer çiğlikları yükseliyor bu kez Gazi sokaklarında...Cenazeler geldiğinde pankartlar hazır. Zeynep’i taşıyan arabaya yoldaşları orak-çekiçli bayrağı serdiler ve tüm Gazi şehitlerini marşlarla sloganlarla uğurladılar.

Gazi direnişi devam ettiği sırada, İstanbul başta olmak üzere Türkiye’nin dört bir yanında protesto gösterileri yapılmaktaydı. Bunlardan biri de Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi’ydi. Bu gösteride polis, kitlenin üzerine ateş açtı; Hakan Çabuk ağır yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi. Hakan, Gazi direnişinde yitirdiğimiz ikinci yoldaşımız oldu.

Gazi ve 1 Mayıs mahallelerinde toplam 23 kişi, bu büyük direnişte şehit düştüler. Ve geride büyük bir direniş destanı bıraktılar.

18 Mart 1871- Paris Komünü

Henüz partisine kavuşamamış olan Fransız proletaryası, Prusya ordusunun Paris’e kadar dayanması karşısında, 4 Eylül 1870’de Paris’te ayaklandı. Ardından burjuvazi “Ulusal Savunma Hükümeti”ni kurdu. Fakat bu burjuva hükümet, 28 Ocak 1871’de Prusya ile anlaştı. Asıl kaygısı, “Ulusal Muhafızlar”ı oluşturan Paris’in silahlı işçilerinden kurtulmaktı. Ve 18 Mart 1871’de Paris’e saldırdılar.

“18 Mart sabahı Paris şu gökğörültüsü ile uyandı: Vive La Comune! (Yaşasın Komün)”(Marx)

Burjuva hükümete karşı ayaklanan “Ulusal Muhafızlar”, 26 Mart’ta iktidarı ele geçirdi ve ardından düzenlediği seçimlerle tüm yetkileri Komün’e devretti.

Paris Komünü, gerçek partisinden yoksun ilk proleter devlet olmanın zayıflıklarını da taşıyordu. Hem yasama hem de yürütme görevini birarada yürüten Komün’de hakim olan Blankiciler ve Proudhoncuların ekonomik ve siyasi alandaki yanlış uygulamaları, Komünü yenilgiye götüren yolu açtı.

Komünü yenilgiye götüren en önemli unsur, 18 Mart’ta Versay’a kaçan hükümetin üzerine yürüyüp onu safdışı bırakmamak oldu. Ekonomik alandaki en önemli hatası ise, Fransız bankasına el koymaması, yani “mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirememesi”ydi.

Merkeziyetçilik ve otorite eksikliği yaşayan Komün, Paris’teki karşı-devrimcilere karşı alınması gereken sert tedbirleri alamadığı gibi, Paris’in dışındaki diğer kentlerin ve kırsal da desteğini alamamıştı.

Bu arada Versay’a kaçan burjuva hükümet, Prusya gericiiliğiyle işbirliği yaparak Mayıs 1871’de Paris’in üzerine yürüdü. Paris proletaryası, kurduğu barikatların başında canını dişine takarak Komün’ü sonuna dek savundu. Günlerce, kurşunları bitene kadar savaştılar. Barikatlar kurdular. Sekiz gün süren büyük bir çarpışmanın ardından Komün’ün yiğit evlatları katledildi. Dizginlerinden boşanırçasına estirilen karşı-devrimci terör sonucu 25 bin Komüncü kurşuna dizildi. Öyle ki, Komüncülerin kanının karıştığı Sen Nehri kırmızı aktı bir müddet. Paris’in her köşe başında oluşan ceset yığınları, üzerine petrol dökülerek imha ediliyordu.

Tutsak alınan Komüncüler, yargılandıkları mahkemelerde Komün’ü savunmaktan bir an bile geri durmadılar. Louis Michael adındaki kadın komünar yargılandığı mahkeme heyetine, *“Beni sağ bırakırsanız, intikam diye bağtırmaktan geri kalmayacağım”* diye haykırıyordu.

Dünya proletaryasının geçmişten geleceğe uzanan mücadelesinde bir köprü olan Paris Komünü’nü sadece işçi sınıfı, sonuna kadar direnerek savundu. Çünkü Komün, işçi sınıfının geleceğiydi. Gelecekse işçi sınıfının...

☆ 2-7 Mart 1919- III. Enternasyonal kuruldu

Lenin'in önderlik ettiği III. Enternasyonal, Moskova'da beş gün süren kongrenin ardından resmen kuruldu. Kuruluşunun ardından yayınlanan "manifesto"da, "nasıl ki I. Enternasyonal gelecekteki gelişmeyi öngörmüş ve onun yolunu göstermişse; II. Enternasyonal milyonlarca proleterı toplayıp örgütlemişse; III. Enternasyonal de açık kitle eyleminin, devrimi gerçekleştirmenin Enternasyonal'i, eylemin Enternasyonal'i olacaktır" deniyordu.

☆ 5 Mart 1953- Stalin öldü

Lenin'den sonra SB'nin lideri, sosyalizmin inşasının önderi ve büyük anti-faşist savaşın komutanı Stalin öldü.

☆ 9-12 Mart 1992- Boğaziçi İşgali

Zonguldak-Kozlu'daki maden ocaklarında yaşanan grizu patlaması sonucu 463 maden işçisinin gözgöre göre katledilmesi üzerine, Genç

Komünarlar Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal etti. Üç gün süren Boğaziçi İşgali, bina duvarlarını delerek içeri giren faşist devlet güçleriyle yaşanan 7 saatlik barikat savaşının ardından sona erdi. 12 Eylül sonrası ilk politik işgal özelliği taşıyan Boğaziçi İşgali, diri diri gömülen maden işçilerinin haykıran sesi-soluğu oldu.

☆ 9 Mart 1952- Kollantay öldü

Sovyetler Birliği'nde kadın sorununda önemli çalışmalar yapmış olan kadın komünist Kollantay, Sevgi Bağları, Marksizm ve Cinsel Devrim gibi kitaplarıyla, yeni topluma yeni kadını anlatıyordu.

☆ 10 Mart 1919- Spartakist hareketin önderlerinden Leo Joqiches katledildi.

☆ 11 Mart 2014- Berkin Elvan şehit düştü

Haziran direnişi sırasında kafasına sıkılan gaz fişegi ile ağır yaralandı ve aylarca yaşam savaşı verdi. 15 yaşındaki bu fidan, Haziran direnişinin en genç şehidi oldu.

☆ 14 Mart 1883- Karl Marx öldü

Bilimsel sosyalizmin kurucusu, proletaryanın öğretmeni Marx öldü.

☆ 14 Mart 1930- Ekim Devrimi'nin şairi, partili sanatçı Mayakovski öldü.

☆ 16 Mart 1919- Sverdlov öldü

Yakov Mihayloviç Sverdlov, çok iyi bir örgütçü, gerçek bir doğal kitle önderiydi. Lenin onu "insan sarrafı" diye tanımlıyordu. Ekim Devrimi gerçekleşene kadar ülke dışına hiç çıkmamış olan bolşevik önderlerden biriydi. Yaklaşık 15 yıl süren mücadele yaşamının yarısından fazlasını sürgünde ve cezaevinde geçirdi. Ve pekçok defa firar etti. Lenin onun için "ölen birisinin yerine bir kişiyi koyabilirsiniz, ama Sverdlov'un boşluğunu doldurmak için en az on kişi görevlendirmek gerekir" demişti.

☆ 16 Mart 1978- İ.Ü. Beyazıt Katliamı

Polis destekli MHP'li sivil faşistler tarafından, üniversiteden çıkan öğrencilerin üzerine atılan bomba sonucu 7 devrimci öldü, onlarcası ağır yaralandı. Faşistlerin toplu katliamlara yönelişinin örneklerinden olan Beyazıt Katliamı'nın işçi sınıfı ve devrimci kamuoyunda yolaştığı öfke nedeniyle DİSK, 20 Mart'ta "faşizme ihtar eylemi" kararı almak zorunda kaldı. Bu eylem, sınıfın düzenlediği politik gösterilerden biri oldu.

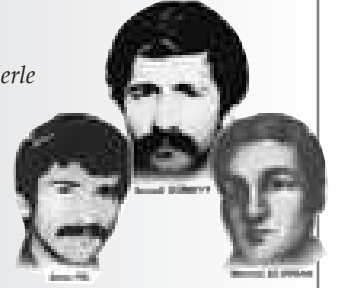
☆ 16 Mart 1988- Halepçe Katliamı

☆ 20-21 Mart 1937- Dersim direnişi
Bir yılı aşkın süren saldırılarda binlerce kişi katledildi. Seyit Rıza ve çocukları asıldı.

☆ 21 Mart 1982- PKK'nin önder kadrolarından Mazlum Doğan, Diyarbakır cezaevindeki baskıları protesto etmek için hücresinde kendini yaktı.

24 Mart 1984- Sefaköy direnişi

"Nerede boşluk varsa, oraya koşmakta hiç tereddüt etmeyenlerden"di Mehmet Ali. "Kaçmalarla, göçmelerle tozarken Avrupa yolları", Adana il komitesine koşar adımlarla gitti. Sefaköy Direnişi'nde, Aslan Tel'le birlikte İsmail Cüneyt'in önüne geçip bedenini siper eden, bir eylem hazırlığı için İstanbul'a çağrılan Mehmet Ali'den başkası değildi. İsmail Cüneyt, ateş açarak çemberi yarıp çıkarken, iki yoldaş bu granitten kaleyi zaptederek şehit düştüler.

İsmail'in komutasındaki Sefaköy direnişi, üç işkencecinin de ölmesiyle sonuçlanmıştı. Hem de faşist generallerin meydanlarda "ezdik-bıttık" diye nutuk attıkları bir dönemde, 1983 yılının Mart ayında... Baharda toprağa düşen tohum oldular... Bir yıl kadar sonra, bir tesadüf sonucu bulduklarında, aynı gece "gözcüde kaybettikler" İsmail Cüneyt'i. Kurşuna dizdiler hunharca...

İsmail Cüneyt, Mehmet Ali Doğan ve Aslan Tel'den oluşan ihtilalci komünist müfreze, Sefaköy'deki evi, granitten bir kaleye dönüştürdüler. Tıpkı 12 Eylül'ün ilk günlerinde Osman Yaşar Yoldaşcan'ın çatışarak girdiği Bağcılar'daki inşaatı çevirdiği gibi... 12 Eylül'ün yukarıdan aşağıya hakimiyetini tamamen kurduğu, devrimin yenilgisinin kesinleştiği ve yaprağın dahi kımıldamadığı o günlerde, bir avuç kır çiçeği, "dö-vüşenler de var bu havalarda" dedi bir kez daha ve Sefaköy'le sarstı ülkeyi. Sefaköy, faşist cuntaya karşı direnişin bitmediğini, ihtilalci komünistlerin mücadeleyi kesintisiz sürdürdüklerini gösterdi. Şairin dediği gibi "Eğer çivi yapılmış olsaydı bu adamlardan / Daha sağlamı bulunmazdı onlardan." Her biri birer çivi gibiydiler. Yoldaşcan'ın 12 Eylül geldiğinde söylediği gibi "çivi çivi söker"di. Öyle de oldu.

☆ 26 Ocak 1995- MLKP savaşçısı Hasan Ocak, Gazi direnişinin arkasından gözcüde 'kaybedildi'.

☆ 28 Mart 1986- PKK'nin '84 atılımını yaratan Eruh ve Şemdinli baskınlarının komutanı Mahsun Korkmaz (Agit) şehit düştü.

☆ 28 Mart 1940- Alman faşizminin en vahşi işkenceleri gerçekleştirdiği ve gaz odalarında öldürdüğü Auschwitz toplama kampı kuruldu.

☆ 30 Mart 1972- Kızıldere Direnişi

Denizlerin idamını önlemek amacıyla üç İngiliz tek-nisyeni kaçıran THKP/C ve THKO'nun önder kadroları, kuşatıldıkları Kızıldere'de, "dön-meye değil, ölmeye geldik" şiarıyla yiğitçe çarpışarak şehit düştüler. Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt, Ertan Saruhan, Hüday Arıkan, Sinan Kazım Özudoğru, Nihat Yılmaz, Ömer Ayna, Saffet Alp, Kızıldere'de bir direniş destanı yazdılar.

☆ 31 Mart 1965- ABD'nin Vietnam İşgali

II. Emperyalist savaş sonrasında Sovyetler Birliği'ni doğusundan sarmak ve bölgedeki devrimci hareketleri yoketmek için Vietnam ABD tarafında işgal edildi. Direnişinin büyümesi ve ABD ordusuna kayıplar verdirme başlaması üzerine, tüm dünyada büyük anti-emperyalist eylemlerin başladı ve '68 hareketini tetikleyen bir rol oynadı. ABD, Vietnam'da büyük bir yenilgi aldı. ABD askerleri "Vietnam sendromu" olarak adlandırılan psikolojik hastalıklara kapıldılar.

Mart ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

24 Mart 1983- Mehmet Ali Doğan, Aslan Tel

4 Mart 1992 - Eralp Yazar

İzmir'de kuruluş yıldönümü için düzenlenen bir korsan eylemde çatışarak şehit düştü. İhtilalci komünist hareketin 90'lı yıllardaki atılımında öne çıkan kadrolardan biriydi ve kısa zamanda gelişerek İsmail Cüneyt müfrezesinde yer almıştı.

8 Mart 2020 - Talat Süner

13 Mart 1995 - Zeynep Poyraz

30 Mart 1995 - Hakan Çabuk

Gazi'de patlak veren büyük anti-faşist direnişte Zeynep Poyraz, direnişin ikinci günü polislin açtığı ateş sonucunda şehit düştü. Hakan Çabuk ise, kendi bölgesi olan Ümraniye-1 Mayıs mahallesinde Gazi için yapılan eylemde polis kurşunlarıyla katledildi.

Birsen Kars son yolculuğuna uğurlandı

19 Aralık Cezaevleri Katliamı'nın sembol isimlerinden biri olmuştu Birsen Kars. Sağmalcılar Hapishanesi'nden yaralı olarak hastaneye kaldırılırken, "Diri diri yaktılar" sözleriyle yaşadıkları vahşeti özetlemişti. DHKP-C tutsağı Birsen Kars, tahliye olduktan sonra gittiği Almanya'da, 7 Şubat günü yaşamını yitirdi.

Uzun süredir kanser tedavisi gören Kars'ın cenazesi, vasiyeti üzerine Gazi Mezarlığı'na gömülmek üzere Türkiye'ye getirildi. Ancak cenaze, Sabiha Gökçe Havalimanı'nda polis tarafından alınarak Adli Tıp Kurumu'na kaçırıldı. 11 Şubat günü yapılması planlanan cenaze öncesi polis Gazi Mahallesi'ndeki Cemevi'ni de ablukaya aldı. Adli Tıp Kurumu önünde otopsinin bitmesini bekleyen TAYAD'lı aileler ve Halk Cephe'ler, marşlar söylediler ve slogan attılar. Ardından Gazi Cemevi'ne götürülen Birsen Kars'ın cenazesine katılmak için Cemevi'ne girmek isteyen 20 kişi gözaltına alındı. Gece yarısı yaşanan gözaltı saldırısı üzerine TAYAD'lı aileler, polis ablukası kalkana ve gözaltına alınanlar serbest bırakılana kadar cenazeyi kaldırmayacaklarını açıkladı. Cemevi bahçesine girebilen az sayıda devrimci "Birsen Kars ölümsüzdür", "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganlarını attılar ve marşlar söylediler. Saat 16.30 gibi gözaltıların bırakıldıktan sonra, cenaze arabasına konulan Kars'ın naaşı, mezarlığa doğru yola çıktı. Polis, arabanın arkasından yürümek isteyen kitlenin önüne barikat kurarak yürüyüşe izin vermeyeceğini söyledi. Ancak kitle, barikatları aşarak mezarlığa geldi. Gazi Mezarlığı'nda toprağa verilen Birsen Kars'ın mezarı başında saygı duruşu yapıldı. "Devrim şehitleri ölümsüzdür", "Birsen Kars ölümsüzdür" sloganları atıldı ve marşlar söylendi. Mezarlık çıkışında kitleyi taciz eden polis kaldırımından yürünmesini dayattı. Kitle yine sloganlarla Cemevi'ne sloganlarla kadar yürüdü.

Gökhan Yıldırım ve Sibel Balaç ölüm orucunda

Adil yargılama talebiyle Sibel Balaç'ın 19 Aralık 2021'de Ankara-Sincan Hapishanesi'nde, Gökhan Yıldırım'ın 25 Aralık 2021'de Tekirdağ F Tipi'nde başlattıkları ölüm orucu sürüyor. Gizli tanık, itirafçı ifadeleri ile hapis cezasına çarptırılan tutsaklar, yeniden yargılanma talebiyle başlattıkları ölüm orucunda 70'li günlere yaklaştı. Yıldırım ve Balaç DHKP-C davasından yargılanıyorlar. Gökhan Yıldırım yazdığı mektupta taleplerini şöyle sıraladı:

"Gizli tanık ve itirafçı beyanlarıyla verilen cezalar bozulmalıdır; halkın yozlaştırılmasına karşı mücadele edenlere verilen cezalar bozulmalıdır; bu nedenle hakkımda verilen 46 yıllık ceza bozulmalıdır; halkımızın hak, özgürlükler ve adalet mücadelesi engellenmemelidir; hasta tutsaklar serbest bırakılmalıdır; ağırlaştırılmış infaz yasası, tutsaklar lehine değiştirilmelidir; tutsaklar üzerindeki baskılara, hak gasplarına son verilmelidir."

Ölüm Orucu'na dikkat çekmek için TAYAD'lı aileler ve Direniş Meclisleri İstanbul ve Ankara adliyesi önünde basın açıklamaları yapıyorlar. Ayrıca yaptıkları sticker ve afişlemelerle insanları duyarlı olmaya çağırıyorlar. İstanbul ve Ankara'da İstanbul Adli Tıp Kurumu ve Adalet Bakanlığı önünde tabut bırakma eylemi yapan aileler gözaltına alındı.

Son dönemde devletin bir saldırı aracı olarak yaygın olarak kullandığı ve uzun yıllara varan hapis cezalarına gerekçe yaptığı gizli tanık, itirafçı ve işbirlikçilerin yanı sıra, polisin hazırladıkları fezlekelerle verilen cezalar derhal geri çekilmeli, bu nedenle tutuklanan ve ceza alan tutsaklar serbest bırakılmalıdır. Gökhan Yıldırım ve Sibel Balaç'ın talepleri kabul edilmelidir.

Hapishanelerden yeni cenazeler çıkıyor HASTA TUTSAKLAR ÖLÜME TERKEDİLİYOR

Ağır hasta tutsak Turgay Deniz 2 Şubat günü Metris Hapishanesi'nde yaşamını yitirdi. Ağır tüberküloz hastası olan Deniz, 12 yıldır tüple yaşamasına rağmen tahliye edilmedi. 2018'de tutuklanan ve tahliye olan Deniz, Şubat 2021'de tekrar tutuklandı. Ciğerleri işlevini yitiren Turgay Deniz'in durumu ağırlaşınca Yedikule Göğüs Hastanesi'ne kaldırıldı. Burada yaşamını yitiren Deniz'in ailesine dahi haber verme gereği duyulmadı. Hastaneye kaldırılmasının ardından aileye "tahliye ettik" diye haber veren cezaevi yönetimi, ölümünün gizlemeye çalıştı. Aile ancak durumu hastaneye gittikten sonra öğrenebildi. Ocak ayında acil tahliye edilmesi gereken tutuklular arasında ismi yer alıyordu.

Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde 22 gün boyunca tek kişilik hücrede tutulan Ramazan Turan'ın nasıl öldüğüne dair ise net bir açıklama yapılmıyor. 70 yaşında olan ve gizli tanık ifadeleriyle 2011'de "örgüte bilerek ve isteyerek yardım" iddiasıyla hakkında soruşturma açılan Turan, 2013'te tutuklanmış ve iki yıl sonra tahliye edilmişti. Cezası örgüt üyeliğine çevrilen Turan, Aralık 2021'de tekrar tutuklandı. 22 gün boyunca tek kişilik hücrede tutulan Ramazan Turan'ın, 21 Ocak günü kalp krizinden öldüğü açıklandı. Cenazesini gömmek için belediyeden araç talep eden aileye araç verilmedi. Cenazesi de yoğun bir polis ablukası altında gömüldü.

25 yıl hapis cezasına çarptırılan ve yüzde 78 engelli raporu bulunan Nurettin Başaran'ın ise bacakları çürüdü. Tutuklanmadan önce trafik kazası geçiren ve iki ayağı tutmayan Başaran'ın tahliye talepleri de reddedildi. Başaran tekerlekli sandalyeye bağlı olarak Siverek Hapishanesi'nde tutulmaya devam ediyor.

Hasta tutsakların tedavisinin ve tahliyesinin engellenmesi saldırısı, cezaevlerinde tutsakları katletme aracına dönüştürülmüş durumda. Çoğu kez ağır hastalara bile Adli Tıp Kurumu "cezaevinde kalamaz" raporu vermiyor; bu raporu alan az sayıda tutsak ise, rapora rağmen tahliye ediliyor.

2021 yılı içinde 60'a yakın hasta tutsak cezaevlerinde yaşamını yitirdi. Bir kısmı ise ancak ölüm aşamasına geldiğinde tahliye edildi. 2021 sonu itibarıyla 1605 hasta tutsak vardı ve bunların 600'den fazlasının cezaevinde kalması sakıncalı olduğu raporlara yansdı. 2022'nin başı itibarıyla hasta tutsakların durumu gündem olmaya devam ediyor. Aysel Tuğluk, Ali Osman Köse başta olmak üzere "cezaevinde kalamaz" raporlarına rağmen tahliyeler engelleniyor.

Hasta tutsakların durumuna dikkat çekmek için eylemler ise devam ediyor. TAYAD, TDİ, İHD, TİHV ve tutsak aileleri, avukatlar eylemler yaparak duruma dikkat çekti. Henüz tedavi şansları varken tutsakların tahliye edilmesi gerektiği vurgulanan eylemlere, son dönemde polis saldırısı yoğunlaşmış durumda. Eylemlerde onlarca kişi gözaltına alındı ve haklarında davalar açıldı.

Hrant Dink katledilmesinin 15. yılında anıldı

İstanbul'da 19 Ocak 2007'de devlet tarafından katledilen Hrant Dink, 15. yılında anıldı. Anma 19 Ocak günü Hrant'ın katledildiği yerde, Şişli'deki Agos gazetesi önünde, "Hrant'sız 15 yıl" başlığıyla yapıldı. Anmaya, devrimci ve ilerici kurumların da içinde yer aldığı binlerce kişi katıldı.

Hrant Dink'in katledildiği saat olan 15.05'te saygı duruşu ile başladı anma. Ardından o gün 5 yaşında olan yeğeni konuştu. Rakel Dink, bu yıl için hazırlanan basın metnini okudu. Konuşma sırasında göz yaşlarına hakim olamayan Rakel Dink, 2007'den itibaren yaşanan devlet katliamlarını ve baskılarını da anlattığı açıklamada "Bu dünya ne zorbalar, ne zulümler gördü. Gün geldi hepsi yıkıldı. Devirler değişti. Ne sultanlar, ne padişahlar, ne krallar yıkıldı. Yine yıkılacaklar" dedi.

Anmaya Proleter Devrimci Duruş, Kaldıraç, Mücadele Birliği, BDSP, SYKP dövizleriyle katıldı. Pandemi nedeniyle geçen yıl yapılmayan anmaya katılım bu yıl kitlesel oldu.

AKP'li yıllarda Türkiye'nin genel tablosu- II

Aşağıdaki yazı, TİKB(B) 6. Konferans Belgeleri'nden oluşan
"III. Emperyalist Savaş sürüyor; DEVRİM GÜNCELDIR" kitabından alınmıştır.

AKP'NİN DARBELERLE GÜÇLENMESİ

AKP'nin ilk dönemi (2002-2007) Erdoğan'ın deyimiyle "çıraklık" dönemi idi. "İktidar oldular ama muktedir olamadılar" sözü, sıkça söylenen ve genel kabul gören bir tespitti. ABD'nin desteğini almış olmaları, önlerine kırmızı halılar serilerek dümdüz bir yolda yürüyecekleri anlamına gelmiyordu. 1 Mart Tezkeresi'nde görüldüğü üzere "yol kazaları"na uğruyorlardı.

Türkiye'de hiç bir dönem klikler arası mücadele bitmedi. Geçici uzlaşmaların olduğu dönemlerde bile içten içe süren bir çatışma hep vardı. Özellikle emperyalist savaş dönemlerinde klik çekişmelerinin ne denli şiddetlendiği Osmanlı'dan günümüze çok açık görülmüştü. (Bunları 2010 yılında gerçekleştirdiğimiz 5. Konferans'ımızda etraflıca incelemiş ve kronolojik olarak ortaya sermiştik. - Bkz: "Kriz, savaş ve DEĞİŞEN DENGELER" Yediveren Yay.)

Klik çekişmeleri Türkiye'ye özgü de değildir. Emperyalist-kapitalist sistemin doğası gereğidir. Ekonomik alanda tekellerin azami kar için birbirleriyle kıyasıya rekabetlerinin siyasal alana yansımalarıdır. Bu durum bağımlı ve faşist ülkelerde daha açık ve sert biçimlerde yaşanır. Sistemin doğasının yarattığı maddi zeminin ötesinde, Türkiye'nin jeostratejik konumu, varolan çelişkileri daha da keskinleştirmektedir. Dolayısıyla herhangi bir emperyalist güç ve işbirlikçisi klik için, Türkiye hiç bir zaman "dikensiz gül bahçesi" olmadı. AKP'nin işbaşına geldiği 2000'li yıllarda ise, bu mümkün değildi. Demirel dahil tüm kıdemli siyasetçiler, "son 50 yıl içindeki en şiddetli iç çatışmayı yaşadığımızı" söylüyordu.

Neden "son 50 yıl"? Çünkü 50 yıl öncesi, yani II. Emperyalist Savaş döneminde Türkiye, emperyalist bloklar arasında sıkışmış ve işbirlikçileri ibreyi kendi lehine döndürebilmek için kıyasıya kapışmıştı. Keza I. Emperyalist Savaş döneminde Osmanlı Devleti de aynı iç kargaşayı yaşamıştı.

Sadece egemen sınıflar arasında değil, bir bütün olarak egemenlerle halk arasında, burjuvaziyle işçi sınıfı arasında mücadelenin en şiddetlendiği dönemler savaş yıllarıdır. Her iki emperyalist savaşta da imparatorlukların yıkıldığı, diktatörlerin

devrildiği, devletlerin bölündüğü, haritaların-sistemlerin değiştiği görülmüştür.

AKP dönemi hem klikler arası, hem de sınıfsal-ulusal mücadelenin keskinleştiği ve kıyasıya yaşandığı bir döneme denk geldi. Fakat "öldürmeyen darbe güçlendirir" misali, AKP bu savaşlardan galip çıkarak ve kendini tahkim ederek ömrünü uzattı. Ama Erdoğan, "ustalık" dediği dönemde bile bir çok darbeyi, büyük işçi eylemlerini, halk ayaklanmalarını yaşadı. Hiç bir dönem koltuğunda rahat oturamadı.

AKP'nin uzun yönetiminde "dönüm noktaları" hep oldu. Bunların bir kısmı klik çekişmeleriyle yaşandı, bir kısmı işçi direnişleri, halk ayaklanmalarıyla... **Klik çekişmelerinin en uçlarda seyrettiği anlar, Ergenekon operasyonları ve 15 Temmuz darbe girişimiydi.** Tabi ki, irili-ufaklı daha pek çok olay yaşandı ve bunlar AKP'de olumlu-olumsuz gelişmelere yolaçtı. Örneğin 12 Eylül 2010'da yapılan anayasa referandumu ile AKP'nin daha rahat at oynatabildiği bir dönem

başladı. Fakat bu, Ergenekon operasyonlarının bir sonucuydu. Keza 17-25 Aralık soruşturması AKP'de bir sarsıntı yarattı -ki bu, 15 Temmuz'un ilk provasıydı-, 15 Temmuz sonrası ise, Erdoğan'ın deyimiyle AKP için "Allah'ın lütfu" oldu, dizginlerinden boşalan bir saldırganlık dönemi başladı.

15 Temmuz'un da Ergenekon'un da arkasında ABD vardı. Fakat Ergenekon, AKP'nin önü açılın diye yapıldı; 15 Temmuz ise, AKP'yi dizayn etmek için... Elbette her ikisinde de amaç, ABD'nin çıkarlarını maksimum düzeyde gerçekleştirmektir. O çıkarlar için kişiler, partiler rahatlıkla harcanabilirdi.

Klik çatışmalarının şiddetlenmesi ve Ergenekon operasyonları

Klik çatışmaları 2007'den itibaren daha açık ve daha şiddetli bir hal aldı. Bu tarihin önemi, cumhurbaşkanı seçimlerinin o yıl yapılacak olmasıydı. Türkiye'de cumhurbaşkanlığı seçimi, hemen her dönem sorunlu olmuştur, krizlere yol açmıştır; 2007'de de öyle oldu.

AKP cumhurbaşkanını da kendinden yaparak önünü açmak istiyordu. Diğer klikler içinse, cumhurbaşkanlığı "son kale"ydi ve bu "kale" düşmemeliydi! Halen güçlü oldukları kurumlarla (ordu ve yargı) AKP'yi sıkıştırmaya başladılar; kitle desteğini de arkalarına alabilmek için "Cumhuriyet mitingleri" adını verdikleri büyük gösteriler gerçekleştirdiler. Aynı dönem "türban" tartışmalarının da alevlendiği bir kesitti. "Eşi türbanlı bir cumhurbaşkanı istemiyoruz" söylemiyle, "dincilaik" çatışmasını körüklediler. AKP destekçileri ise, emekli bir generalin "güncesi"ni yayınlayarak, ordunun hükümete darbe hazırlığı içinde olduğunu yaydı. (O dönem Ahmet Altan'ın yazışları müdürlüğünü üstlendiği Taraf gazetesi, polis şeflerinden aldıkları bilgi ve belgelerle "Avrasyacı"ları tasfiye operasyonunu yönlendiren, ABD-AKP karşıt klikleri sindiren bir yayın organı olmuştu. Ordu aleyhtarı yazılarıyla devrimci-demokrat kesimleri de etkileyerek AKP'nin kitle desteğinin artmasında çok önemli bir rol oynadı.)

Klik çekişmeleri emperyalist-kapitalist sistemin doğası gereğidir. Ekonomik alanda tekellerin azami kar için birbirleriyle kıyasıya rekabetlerinin siyasal alana yansımalarıdır. Bu durum bağımlı ve faşist ülkelerde daha açık ve sert biçimlerde yaşanır. Sistemin doğasının yarattığı maddi zeminin ötesinde, Türkiye'nin jeostratejik konumu, varolan çelişkileri daha da keskinleştirmektedir. Türkiye'de hiç bir dönem klikler arası mücadele bitmedi. Özellikle emperyalist savaş dönemlerinde klik çekişmelerinin ne denli şiddetlendiği Osmanlı'dan günümüze çok açık görülmüştü.

Klikler arasındaki savaş, hukuksal alanda da sürdü. AKP karşıtları, cumhurbaşkanı seçiminin yapılması için meclisin üçte iki çoğunluğunun, yani 367 milletvekilinin oy kullanması gerektiğini ileri sürdüler. AKP'nin meclisteki sayısı ise 354'tü. AKP, Erdoğan'ın yerine Abdullah Gül'ü aday göstererek geri adım attı. Fakat Anayasa Mahkemesi 367'de ısrar edince "erken seçim" kaçınılmaz oldu.

Tam da o günlerde Genelkurmay Başkanı Yaşar Büyükanıt, internet üzerinden AKP'yi hedefe çakan bir muhtıra göndermişti. Tarihe "e-muhtıra" olarak geçen 27 Nisan Muhtırası, ordunun darbe yapacağı savını güçlendirdi ve AKP'nin işine yaradı. (*) Bu koşullarda gerçekleşen "erken seçim"de (22 Temmuz 2007) AKP yüzde 47 oy oranıyla daha güçlü biçimde tek başına hükümet oldu. MHP ve DTP'nin (HDP'nin önceli) desteğini de alan Abdullah Gül, meclisteki 367 barajını aşarak cumhurbaşkanı oldu.

Böylece AKP önemli bir mevzi daha kazandı. Fakat diğerlerinin pes etmeye niyetleri yoktu. Yargıdaki güçlerini kullanarak AKP'yi "şeriatçı bir odak" olduğu için kapatmaya çalıştılar. AKP kapatılmaktan kıl payı kurtuldu, ama hazineden aldığı yardım kesildi. Sonrasında AKP, rakiplerinin üzerine daha fazla gitmeye başladı. MHP'nin desteğiyle üniversitelerde "türban yasağını" kaldıran yasayı meclisten geçirdi. Başlangıçta "türban"ın sadece üniversitelerde serbest kalacağını söylemişlerdi, fakat sonra ana okullarındaki çocuklardan polis ve orduya kadar her tür kamu kuruluşunda çalışanlara serbest hale getirdiler. AKP'nin "takkiye"sinde sınır yoktu! Ne yazık ki, türban konusunda "sol"un da desteğini almışlardı.

Bu dönemde "Ergenekon" adını

"Ergenekon" operasyonları "dinci-laik çatışması" şeklinde görüldü. Gerçekte ise, ABD-AB blokuna karşı Rusya-Çin blokundan işbirlikçi kliklerin kavgası yaşanıyordu. Ne var ki, "Ergenekon" davasında kontrgerillanın yargılanacağını zanneden birçok kesim oldu. Dünyada yeni bir emperyalist savaşın başladığını göremeyen ve Türkiye'deki her burjuva kliği ABD'ci sanan "sol" kesimler, ya "demokrasi" adına AKP'nin yanında yer aldılar; ya da "anti-ABD" ciliği anti-emperyalizm olarak sunan "ordu"cuların, Kemalistlerin safına katıldılar. "Klik çatışmasında taraf olunmaz" diyen devrimci yapıların sayısı ise, bir elin parmaklarını geçmedi.

(*) Yaşar Büyükanıt ile Erdoğan "e-muhtıra"dan sonra Dolmabahçe Sarayı'nda görüşecekleri ve orada konuşulanları "mezara kadar saklayacaklarını" söyleyeceklerdi. Büyükanıt'ın önüne bir "dosya" konulduğu ve teslim alındığı sonradan anlaşıldı. O dönem birlikte hareket eden AKP ve Gülen Cemaati, karşıtlarını zor durumda bırakan pek çok hamle yaptı ve Büyükanıt gibi bazılarını tehdit ve şantajla etkisiz hale getirdi. Karşılık olarak da üst kademedeki generaller bir bir tutuklanırken ona dokunulmadı; hatta emekli olduktan sonra Erdoğan ona zirhli bir otomobil hediye etti.

(**) Erdoğan'ın ABD ziyaretleri içinde 5 Kasım 2007'de ABD Başkanı Bush'la görüşmesi çok önemlidir. AKP'nin kuruluşundan itibaren bu ziyaretleri örgütleyen AKP kurucularından Cüneyt Zapsu, bu görüşme öncesi ABD'li yetkililere "Erdoğan'ı süpürmeyin, kullanın" demişti. Görüşme sonrasında Ergenekon operasyonlarına hız verildi ve ABD karşıtlarına büyük darbeler indirildi.

2012'de yayınlanan Wikileaks Belgeleri'nde ABD'nin Ergenekon davasıyla yakından ilgilendiği görüldü. Türk polisinin ABD'li yetkililere konuyla ilgili brifing verdiği ve Ergenekon savcısının Erdoğan'la haftalık görüşmeler yaptığı belirtiliyor. Zaten Erdoğan o günlerde "Bu davanın savcısı benim" demişti. Cemaat'le köprülerinin atıldığı 17-25 Aralık 2013'ten sonra ise, Ergenekon'u "FETÖ'nün kumpası" olarak niteledi. Sonuçta 2019'da dosya tamamen kapandı ve tüm sanıklar beraat etti. Ergenekon'da yargılanan tek parti olan Doğu Perinçek'in partisi artık AKP'yi destekliyordu!

verdikleri operasyonlar ve toplu tutuklamalar, "kontrgerillanın yargılanması", "askeri vesayetin kaldırılması" şeklinde sunuldu. 2007'nin başında gazeteci Hrant Dink'in öldürülmesi, gözleri yeniden kontrgerillaya çevirmişti. Aynı dönemde bir rahip öldürülmüş, Hristiyan yayınlar basan bir yayınevi basılıp çalışanları katledilmişti. Keza Danıştay binası basılıp başkanı öldürülmüş, Cumhuriyet gazetesine bombalar atılmıştı.

AKP kontrgerilla cinayetlerinde öne çıkan bazı isimleri tutukladı. Ardından emekli generallerden gazetecilere, parti yöneticilerinden yazar ve sanatçılara kadar binlerce kişi tutuklandı.

Ergenekon operasyonlarında tutuklananlar, ideolojik olarak "ulusalcı-laik" görüşleri savunuyor ve kendilerini "Avrasyacı" olarak tanımlıyorlardı. O yüzden bu çatışma "dinci-laik çatışması" şeklinde görüldü. Gerçekte ise, ABD-AB blokuna karşı Rusya-Çin blokundan işbirlikçi kliklerin kavgası yaşanıyordu. Ergenekon davasının ilk duruşmasına, Putin'in danışmanlarından, "Avrasyacılık"ın teorisini geliştiren Aleksandr Dugin'in katılmış olması da bunun bir göstergesiydi. Dugin, Ergenekon operasyonlarının CIA-MOSSAD işbirliği ile hazırlandığını söyledi. (**)

Durum bu kadar açıkken, "Ergenekon" davasında kontrgerillanın yargılanacağını zanneden -reformist partilerden kimi devrimci örgütlere kadar- birçok kesim oldu. Bunun bir demagoji olduğu, davalar açılınca net biçimde görüldü. '77 1 Mayıs'ında, Gazi'de, Kürt kentlerinde yapılan katliamların hiçbirisi iddianamede yoktu. Savcılar açıkça "bu davanın askerle, polisle, MİT'le ilişkisi yoktur" dedi. Tutukladıkları kişiler "hükümeti devirmeye çalışmak" gibi, çok daha büyük bir "suç" işlemişlerdi!

Dünyada yeni bir emperyalist savaşın başladığını göremeyen ve Türkiye'deki her burjuva kliği ABD'ci sanan "sol" kesimler, ya "demokrasi" adına AKP'nin yanında yer aldılar; ya da "anti-ABD" ciliği anti-emperyalizm olarak sunan "ordu"cuların, Kemalistlerin safına katıldılar. **"Sol" parçalandı! "Klik çatışmasında taraf olunmaz" diyen devrimci yapıların sayısı ise, bir elin parmaklarını geçmedi.**

Biz başından itibaren burjuva klik çatışmalarını "it dalaşı" olarak niteledik ve "herkes kendi bayrağı altına" diyerek, sınıf savaşını yükseltmeye çağırdık.

Kontrgerillayı yargılayacak, demokratik hak ve özgürlükleri geliştirecek olan, sınıf mücadelesiydi. Komünist ve devrimcilerin yönünü çevireceği ve tüm enerjisini sarfedeceği yer de burası olmalıydı; fakat ne yazık ki, birçok sol parti ve örgüt, kliklerden birine yedeklendi.

Bu yanlış yaklaşım, 12 Eylül 2010 Anayasa Referandumu döneminde de yaşandı. "Yetmez ama evet" cilikle AKP'nin değirmenine su taşıdılar. "12 Eylül yargılanıyor" demagojisine kanaarak, AKP'nin yargıyı da ele geçirmesine önayak oldular. Fetullah Gülen'in "mezardakiler bile kalkıp oy kullanmalı" dediği bu referandumda, gerçekten ölülerin kimlikleriyle sahte oylar atıldığı anlaşıldı. Böylece AKP'nin önündeki bir engel daha aşılmış, biraz daha güçlenmiş oldu.

12 Eylül referandumu, Ergenekon'la başlattıkları sürecin zirvesiydi. AKP Ergenekon'la ordu da, anayasa referandumuyla yargıda üstünlüğü ele geçirdi. Ve bunları Gülen Cemaati'yle birlikte yaptı. Diğer klikler büyük oranda tasfiye edilerek asker-sivil Gülen'ci kadroların önü açıldı. 15 Temmuz darbesinin "tuğgeneraller darbesi" olarak gerçekleşmesinin zemini böyle oluştu.

Bir ABD darbesi: 15 Temmuz

15 Temmuz (2016) darbesini gerçekleştiren Gülen Cemaati'nin ABD ile ilişkisi 50'li yıllara dayanmaktadır. Cemaatin kurucusu Fetullah Gülen daha bir cami imamı iken, CIA'nın kurduğu "Komünizmle Mücadele Dernekleri"nin yönetiminde yer almıştır. **12 Eylül 1980 darbesi, genel olarak dinci-gericiliği, özelde Gülen Cemaati'ni büyüttü.** Sonrasında bu Cemaat, ANAP başta olmak üzere neredeyse tüm hükümetlerle uyum içinde çalışarak devletin kurumlarında güçlendi. En zayıf olduğu ordu içinde ise, kurmay yetiştiren Kuleli Askeri Lisesi sınav sorularını çalarak ilk müritlerini yerleştirdi. Yıl, 1986'dır ve Özal başbakandır. (15 Temmuz darbesini gerçekleştiren tuğgenerallerin 1986'da çalınan sorularla askeri okullara giren ilk kuşak olduğu darbe sonrası anlaşılabaktı.)

Gülen'ciler en parlak dönemini AKP'nin işbaşına geldiği 2000'li yıllarda yaşadı. AKP döneminde ordu içinde yapılan tasfiyelerle Gülen'ci subayların önü açıldı, hızlı terfilerle komuta kademesine geldiler. 15 Temmuz öncesi Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nın yüzde

70'i, Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nın ise yüzde 90'ının Cemaat'cilerin eline geçtiği söyleniyordu. Zaten darbe, asıl olarak hava kuvvetlerine dayanmış, ABD'nin F-16 savaş uçakları kullanılmıştı.

Bütün bunların ABD-CIA eliyle yapıldığına şüphe yoktur. ABD, "ılımlı İslam" projesini geliştirirken, Gülen Cemaati'ni bu projenin en önemli odağı yaptı. "Hristiyan ve Yahudi dünyası ile barışık, evrensel hukuka ve demokrasiye saygılı" diye sunarak, başta Müslüman ülkeler olmak üzere tüm dünyaya yayılmasını sağladı. Gülen okullarının açıldığı ülke sayısı, neredeyse BM'ye üye ülke sayısına ulaştı. Bu okulların amacı, gerici ideolojiyle yetiştirdikleri gençleri, ABD işbirlikçisi haline getirmektir. Ki bunlar Türk devleti tarafından desteklenmişti.

ABD, Türkiye'de AKP'yi işbaşına getirirken de Cemaat'i devreye soktu. **Devlet içinde yeterli kadroya sahip olmayan AKP'yi Gülen Cemaati'yle takviye ederek kısa sürede "iktidar"a taşıdı** ve yine Cemaat eliyle rakip kliklere darbeler indirip güçlenmesini sağladı. Daha net ifadeyle AKP, Cemaat'in yasal partisi gibi çalıştı. Başta milletvekilleri olmak üzere AKP'lilerin büyük çoğunluğu Gülen Cemaati ile bağlantı içindeydi. AKP kadroları ABD'nin Pensilvanya bölgesinde özel güvenli bir evde yaşayan Fetullah Gülen'in elini öpmek için sıraya giriyorlardı. (28 Şubat "post-modern" darbesinden sonra Fetullah Gülen ABD'ye gitmiş ve bir daha dönmemişti.)

Peki ne oldu da AKP-Cemaat ortaklığı bozuldu? Elbette bunun yanıtı, çıkar çatışmasıdır. **Giderek güçlenen Erdoğan, Cemaat'in dal-budak saldırdığı yerlere el atmaya başlayınca sorunlar da başgösterdi.** İlk çatışma alanı, Cemaat'in mutlak egemenlik kurduğu eğitimde (dershaneler, yurtlar, özel okullar) yaşandı. Ama **daha önemlisi, Ortadoğu savaşında yenilgiye uğrayan ABD'nin bu zayıflığından yararlanarak Erdoğan'ın bazı atraksiyonlara girişmesidir.** Örneğin ABD'nin İran ambargosunu ekonomik rant karşılığı delmesidir. Rıza Zarrab aracılığıyla yapılan bu işler, Erdoğan'ın başını hala ağrıtmaya devam etmektedir.

Cemaat'in polis ve adliye gücüyle gerçekleştirdiği 17-25 Aralık operasyonu (2013), Zarrab olayını açığa çıkarma ve Erdoğan'ı yolsuzlukla suçlayarak görevden alma girişimiydi. **ABD ve Cemaat bu operasyonu, Gezi Direnişiyle birlikte Erdoğan'a yönelik kitle tepkisinin en fazla arttığı bir dönemde**

düzenlediler. Erdoğan, MİT'le birlikte bunu savuşturmayı başardı. Ama ABD'nin *"Erdoğan'sız AKP yaratma"* veya AKP'yi CHP ile dengeleme girişimleri devam etti. 7 Haziran 2014 seçimlerinde AKP oy kaybetmiş ve tek başına hükümet olamayacak hale gelmişti. TÜSİAD da AKP-CHP koalisyonu istediğini açıklamıştı. Fakat Erdoğan **"bu seçimi tanımıyorum"** diyerek 1 Kasım seçimlerini dayattı. Bu esasında bir **"sivil darbe"ydi.** Sonrasında her yerde patlayan bombalarla kan gövdeyi götürdü ve AKP yeniden başa geçti. Yani ilk darbe Erdoğan tarafından yapıldı.

Erdoğan yönetimi bununla da kalmadı; ABD'nin PYD'yle Suriye'de yaptığı hamlelerine taş koymaya, cihatçı çeteleri ABD'nin kontrolü dışında kullanmaya başladı. ABD ile işbirliğinden yana olan Davutoğlu, başbakanlıktan alındı ve Rusya ile ilişkiler düzeltildi. Erdoğan, ABD'nin Cemaat üzerinden ayağını kaydırmaya çalıştığının farkında olarak, ABD'nin yeniden kendisiyle iş yapmasını sağlamak için, Rusya ile ilişkileri bir koz olarak kullanmaya kalktı. (27 Mayıs öncesi Menderes'in Rusya ile ilişkileri geliştirme manevrasında olduğu gibi...)

15 Temmuz'a giden yolların taşları bu şekilde döşendi. Akşam saatlerinde ve bir dizi beceriksiz girişimle başlayan darbe, kısa sürede bastırıldı. Erdoğan'ın gece yarısı bir televizyon kanalına bağlanarak halkı darbeye karşı sokağa çağırması, darbenin başarısız olduğunun ilk sinyaliydi. Zaten bir süre önce tahliye edilen **Avrasyacı subaylar, bir ABD darbesi yapıldığını anlayarak darbecilerle çatışmaya başlamışlardı. Sabah saatlerinde darbenin başarısızlığı kesinleşti.**

En fazla 24 saat içinde darbeciler tamamen bertaraf edildi. Darbeyi bastırmak adına ortalığa salınan cihatçı çetelerin yaptıkları ise halen tam olarak bilinmiyor. Ankara Emniyeti'nde kime ne kadar silah verildiği sır gibi saklanıyor. Teslim olmuş askerleri linç eden, Boğaz Köprüsü'nden atan, boğazlarını kesenler hakkında bir işlem yapılmadı. Ama gözaltına aldıkları darbecilere yaptıkları işkenceleri medyaya servis ettiler. İşkenceyi meşrulaştırmak, AKP karşıtlarına gözdağı vermek ve korku salmak için bunu yaptılar. Aradan geçen yıllara rağmen 15 Temmuz ve sonrasında kaç kişinin öldürüldüğü halen bilinmiyor.

15 Temmuz'a dair bilinmeyen daha

pek çok şey var. Bu bilinmezlikler (darbenin neden akşam saatlerinde başladığı, köprü'nün neden tek taraflı kesildiği vb.) ve darbenin kısa sürede bastırılması, "tiyatro" şeklinde değerlendirmelere yol açtı. Erdoğan'ın 15 Temmuz'u "Allah'ın lütfu" olarak görmesi ve 5 gün sonra OHAL ilan etmesi de, bu kanıyı güçlendirdi. Sonrasında CHP, "kontrollü darbe" diyerek bu koroya katıldı.

Biz başından itibaren "tiyatro" söylemine karşı çıktık. **Gerçekten bir darbe sözkonusuydu fakat başarısız olmuştu. Çünkü darbenin yapılacağı önceden farkedilmiş ve darbeciler "erken doğum"a, dolayısıyla hata yapmaya zorlanmıştı.** Sonraki açıklamalar bunu doğruluyordu. Rusya'nın uydudan telefon trafiğindeki artışı farkedip Erdoğan'ı uyardığı öğrenildi mesela. Avrasyacılığın teorisini Dugin'in 15 Temmuz'dan birkaç gün önce Türkiye'ye gelip AKP'lilerle görüşmesi, Rusya'nın üst düzeyden müdahale ettiğini ortaya koyuyordu. Yanısıra Ergenekon davasından tahliye olan subayların (göreve iade edilen, edilmeyen) darbecilere karşı hızla harekete geçmeleri, ABD'den böyle bir darbe beklediklerini ve hazır olduklarını gösteriyordu. Erdoğan'ın sözleri ise çelişkilerle doluydu. **Darbe girişimi başladıktan sonra, saatler boyunca ortalıkta görünmeyen Erdoğan'ın, bu sırada ABD ile ne gibi pazarlıklar yaptığı bilinmiyor. Keza olayın başaktörleri MİT müsteşarı Hakan Fidan ve Genelkurmay Başkanı Hulusi Akar hiç konuşmadılar.** Sonradan mecliste kurulan darbe komisyonuna çağrıldıkları halde gelmediler, soruların gönderilmesini isteyip kaçmak yanıtlarla geçiştirdiler. Meclisin bu göstermelik raporunu da yayınlamadılar, ardından kaybettiler!

Bütün bunlar 15 Temmuz'a dair gerçeklerin üstünü kapatma çabasıydı. En başta 15 Temmuz'un bir ABD darbesi olduğu saklandı. **CHP dahil muhalif partiler 15 Temmuz'u AKP'nin bir oyunu gibi göstererek, zaten ABD'yi tamamen devre dışı bıraktılar. AKP'liler ise, "üst akıl", "dış mihrak" gibi gizemli tanımlarla ABD'yi kamufle ettiler.** Oysa eski CIA başkanlarının 15 Temmuz günü Büyüka'da oldukları açığa çıktı. NATO'nun Amerikalı generalleri darbeci subaylarla uyumlu çalıştıklarını söyleyip tutuklanmalarına karşı çıktı. ABD ve AB ülkeleri, AKP'yi *"aşırı tepki vermemeye"* çağırdı, *"iki taraf da sağduyulu davranmalı"* diyerek darbecilerle hükümeti eşitledi Darbenin yenilgiye

Erdoğan'ın bu kadar uzun süre işbaşında kalabilmesinde, muhalif partilerin rolü büyüktür. Muhalif partiler hep Erdoğan'ın minde-rinde dövüştüler; farklı bir hamle yapmadıkları gibi, tabanlarından gelen öfkeyi de bastırdılar. Onun için klik çekişmeleri Erdoğan'ı zayıflatmak şöyle dursun güçlendirmiştir. Darbe girişimleri, e-muhtıralar, parti kapatma çabaları, yolsuzluk operasyonu vb. hepsi sonuç itibarıyla Erdoğan'ın işine yaramıştır. AKP'yi ve Erdoğan'ı gerçekten sıkıştıran ve zor anlar yaşatan asıl güç; işçi ve emekçilerin mücadelesi, halkın isyanıdır. Her zaman en sıkıntılı dönemlerini kitle eylemlerinin yükselişinde yaşamıştır.

uğradığı kesinleştiği halde, uzun süre ne ABD, ne AB, darbeyi kınayan bir açıklama yapmadı.

Bütün bunlar, darbenin ABD tarafından tezgahlandığını ortaya koyuyordu. Ne var ki, **devrimci kesimler içinde de “darbe başarısızsa ABD yapmamıştır”, “ABD yapsaydı, başarılı olurdu” şeklinde görüşler ileri sürüldü. Bu, ABD’yi “yenilmez” sanan bir bakışın sonucuydu.** Oysa 2000’lerin başından itibaren ABD sürekli irtifa kaybediyordu, işgal ettiği ülkelerde bile hakimiyetini kuramamıştı. ABD’nin tek süper güç olduğu kısa dönem geride kalmıştı. Fakat ABD’deki bu gerilemeyi hala göremiyorlardı.

Bir de AKP’nin ABD’nin işbirlikçisi olması, AKP’ye karşı bir darbenin ABD tarafından yapılamayacağı kanısını uyandırdı. Ama darbenin AKP’ye mi, Erdoğan’a mı yapıldığı, ya da Erdoğan’ı “hizaya çekme” amacı mı taşıdığı hala bilinmiyor. Ayrıca **emperyalistler, kendi işbirlikçilerini de yeri ve zamanı geldiğinde harcamaktan çekinmezler. Hele ki, Erdoğan gibi yer yer “çizmeyi aşan” biri ise...**

Darbenin “siyasi ayağı” halen belirsizliğini koruyor. ABD’nin hem AKP’den, hem de diğer partilerden işbirlikçileriyle bu işi kotaracağı kimse için sır olmasa gerek. Ve bunların isimlerinin -en azından devletin üst düzeyinde- bilinmiyor olması düşünülemez. Buna rağmen Erdoğan bu kişilere dokunamıyorsa, kendisi zararlı çıkacağı içindir. **15 Temmuz sonrası tüm kurumlardan “FETÖ’cü” diyerek onbinlerce kişi gözaltına alınmış, tutuklanmışken, bir tek politikacıya dokunulmamış olması, başka türlü açıklanamaz.** Sonuçta 15 Temmuz üzerindeki sır perdesi açıldıkça, gerçekler daha net biçimde görülecektir. (Ayrıntılı bilgi için Bkz: “Darbe içinde darbe: 15 Temmuz” Yediveren Yay.)

15 Temmuz’un Erdoğan’ı güçlendirdiği, siyasi ömrünü uzattığı ortadadır. Daha önemlisi, darbe girişiminden 5 gün sonra 20 Temmuz 2016’da OHAL ilan ederek temel hakları gaspetmiş, muhalif kesimleri kamu kuruluşlarından tasfiye edebilmiştir. **OHAL’in ilanından sonra ilk yaptıkları şey, işçi direnişlerine saldırmak oldu. Ardından devrimci, demokrat gazete ve dergiler basıldı, televizyon kanalları kapatıldı, gösteri ve eylemler yasaklandı.** Devrimci tutsaklar üzerindeki baskılar arttırıldı, tutuklama furyasıyla cezaevleri dolup taşı. Öyle ki, dünyada en fazla gazetesinin tutuklu olduğu ülke Türkiye oldu.

AKP hakkında yayılan yanlış görüşlerden biri de, ABD ile zaman zaman gerginleşen ilişkilerinden ötürü, ABD-AB blokundan koparak Rusya-Çin blokuna yaklaştığının ileri sürülmesidir. Bunu da Türkiye’de “eksen kayması” şeklinde tanımlamışlardır. Emperyalizme bağımlılık ve hegemonya ilişkileri, günlük olarak ortaya çıkan ve günlük olarak değişen ilişkiler değildir. Ancak konjonktürdeki önemli değişimler, hegemonya dengelerinde de oynamalar yaratır. Bunu fırsata çevirmek isteyenler, pazarlık gücünü arttırmaya çalışanlar çıkabilir. Ancak bu hesapların ne kadar tutacağı şüphelidir. Bugüne dek Türkiye koşulsuz biçimde ABD’ye bağımlı bir ülke olmadığı gibi, “Batı”dan koparak yüzünü “Doğu”ya dönen bir ülke de olmamıştır. Hele ki AKP döneminde böyle bir “eksen kayması”ndan sözedilemez.

Cumartesi Anneleri’nin her hafta Galatasaray önünde gerçekleştirdiği oturma eylemleri de OHAL bahanesiyle yasaklandı. HDP’li belediyelere kayyum atandı ve belediye başkanlarının çoğu, HDP’nin eşbaşkanları ve birçok yöneticisi tutuklandı. Kısacası varolan baskı ve şiddet 20 Temmuz sonrası artarak devam etti. **15 Temmuz’a karşı 20 Temmuz, AKP’nin darbesiydi. Daha önce planlayıp da yapamadıklarını, 20 Temmuz sonrası yaşama geçirmeye başladılar.** Bunların içinde ordunun yapısını değiştirmek, orduya ait mülklere-arazilere el koymak da vardı.

Ancak 15 Temmuz’un hemen sonrasında AKP’nin bocaladığı, “birlik-beraberlik” diyerek tüm partilerin desteğini almaya çalıştığı, ılımlı mesajlar verdiği kısa bir dönem de oldu. Muhalif partiler de Erdoğan’ın bu hamlelerine ortak oldular, Yenikapı’da birlikte miting yaptılar; Erdoğan’ın zayıf anını değerlendirmek yerine güçlenmesine fırsat verdiler. Bu dönemi atlattıktan sonra Erdoğan, Devlet Bahçeli’nin de desteğini alarak “partili cumhurbaşkanı” olabildi. OHAL koşullarında 16 Nisan 2017 tarihinde gerçekleşen bir anayasa referandumuyla o güne dek fiilen yaptıklarına yasal kılıf geçirildi. Hem de mühürsüz oy kullanımı dahil çeşitli hilelerle ve “atı alan Üsküdar’ı geçti” diyerek...

Erdoğan’ın bu kadar uzun süre işbaşında kalabilmesinde, muhalif partilerin rolü büyüktür. HDP dahil muhalif partiler hep Erdoğan’ın minderinde dövdütiler; farklı bir hamle yapmadıkları gibi, tabanlarından gelen öfkeyi de bastırdılar. Onun için klik çekişmeleri Erdoğan’ı zayıflatmak şöyle dursun güçlendirmiştir. Darbe girişimleri, e-muhtıralar, parti kapatma çabaları, yolsuzluk operasyonu vb. hepsi sonuç itibarıyla Erdoğan’ın işine yaramıştır. **AKP’yi ve Erdoğan’ı gerçekten sıkıştıran ve zor anlar yaşatan asıl güç; işçi ve emekçilerin mücadelesi, halkın isyanıdır.** Her zaman en sıkıntılı dönemlerini kitle eylemlerinin yükselişinde yaşamıştır.

“Eksen kayması” ve “alt emperyalizm” teorileri

AKP hakkında yayılan yanlış görüşlerden biri de, ABD ile zaman zaman gerginleşen ilişkilerinden ötürü, ABD-AB blokundan koparak Rusya-Çin blokuna yaklaştığının ileri sürülmesidir. Bunu da Türkiye’de “eksen kayması” şeklinde tanımlamışlardır.

AKP, 2002 yılında ilk hükümeti

kurduğunda, AB’ye girme hedefini birinci sıraya koymuştu. O yüzden de “demokrasi havarisi” kesilmiş, peş peşe “AB’ye uyum yasaları” çıkarmıştı. Ancak AB ülkeleri için Türkiye, ABD’nin “Truva atı” durumundaydı. Onun için Türkiye’yi oyalamaya devam ettiler. Sonunda Fransa ve Almanya, “imtiyazlı ortaklık” statüsünü önerdi. Türkiye bunu kabul etmeyince, AKP hükümetinin ilk döneminde estirdiği AB rüzgarı hızını yitirdi.

İlk “eksen kayması” tartışmaları bunun üzerine başladı. Türkiye’nin AB’den, dolayısıyla Batı’dan umudunu kestiği ve yüzünü Doğu’ya çevirdiği iddia edildi. Oysa ABD o dönem İran’ın başını çektiği “Şii eksen”ne karşı “Sünni blok” oluşturma gayreti içineydi. AKP’nin bölge ülkeleriyle ilişkisini güçlendirmesini bizzat teşvik ediyordu. Özellikle Filistin’in Hamas örgütüyle yakın ilişkisini kullanarak, “Sünni” Hamas’ı İran’dan uzaklaştırıp ABD’ye bağlamak istiyordu. Benzer bir durum, Suriye için de geçerliydi. ABD, Suriye’deki Esad rejimini İran ve Rusya’dan koparıp kendine bağlamak için AKP’yi kullanıyordu. Fakat sonra bu girişimleri başarısız olacak, yine Türkiye’yi kullanarak Suriye’de gerici bir iç savaşı başlatacaktı. Dolayısıyla AKP’nin bölge ülkeleleriyle ilişkileri ABD’den bağımsız değildi.

Fakat sonrasında Erdoğan ile Cemaat’ın ilişkilerinin bozulması, Türkiye’nin İran’la ve Rusya ile ilişkilerini arttırması, ABD’ye rahatsızlık vermeye başladı. 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonları Erdoğan’a uyarı niteliğindeydi. Bu operasyondan sonra Erdoğan’ın hem Cemaat’la ilişkileri bozuldu, hem de kendini güvenceye alacak adımlar atmaya başladı. İçeride Avrasyacılarla, dışarıda Rusya ile ilişkilerini geliştirmesi, bunun üzerine oldu. **15 Temmuz sonrası ise, Cemaat “FETÖ’cüler” şeklinde adlandırılıp “terör örgütü” olarak nitelendirildi ve devletin kurumlarından tasfiye edilmeye başlandı. ABD dışında alternatifleri olduğunu göstermek için, Rusya ile ilişkileri geliştirdiler.** Türkiye bir NATO ülkesi olduğu halde Rusya’dan S-400 savunma füzelelerini aldı. Yukarıda da belirttiğimiz gibi Erdoğan’ın bu adımları, gerçekte ABD ile ilişkileri düzeltme çabasıydı.

Emperyalizme bağımlılık ve hegemonya ilişkileri, günlük olarak ortaya çıkan ve günlük olarak değişen ilişkiler değildir. Ancak konjonktürdeki önemli değişimler, hegemonya dengelerinde de oynamalar yaratır. Bunu fırsata çevirmek isteyenler, pazarlık gücünü

arttırmaya çalışanlar çıkabilir. Ancak bu hesapların ne kadar tutacağı şüphelidir.

Bugüne dek Türkiye koşulsuz biçimde ABD'ye bağımlı bir ülke olmadığı gibi, "Batı"dan koparak yüzünü "Doğu"ya dönen bir ülke de olmamıştır. Hele ki AKP döneminde böyle bir "eksen kayması"ndan söz edilemez. Bölgedeki emperyalist savaş, ABD'nin irtifa kaybetmesi, Rusya'nın güçlenmesi, Erdoğan'ın ABD ile ilişkilerinin sarsılması vb. faktörlerin birleşmesi sonucunda konjonktürel bir durum söz konusudur; ki o da ABD-AB ile köprüleri atıp Rusya-Çin blokuna eklemelenme şeklinde olmamıştır.

AKP hakkında ortaya atılan bir diğer tez ise, yayılmacı dış politika izlemesi üzerinden Türkiye'nin "alt emperyalist" bir ülke olarak tanımlanmasıdır. AKP döneminde Türkiye, "bölge lideri" olarak bir dönem şişirildi. Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar, Akdeniz, Orta Asya, Hazar bölgesi, hatta Körfez ülkelerine kadar uzanan geniş bir coğrafyada etkinlik kurabileceği öne sürüldü. Türkiye'nin Müslüman bir ülke ve Osmanlı'nın devamcısı olması dolayısıyla kültürel ve tarihsel bağları fazlaca abartıldı.

AKP'nin işbaşına geliş sürecini anlattığımız bölümde, bunun emperyalist savaşla ve Ortadoğu'daki hegemonya kavgasıyla bağlı ortaya koymuştuk. Dolayısıyla AKP'nin diğer hükümetlerden farklı bir dış politika izlemesinde şaşırıcı bir yan yoktu. Daha ilk yıllarında "çıkartlarımız Anadolu'ya hapsedilemez" diyerek bu politikayı savundular. Dinci-gerici çizgilerine uygun biçimde "Yeni Osmanlıcılık" diye adlandırılan Osmanlı'ya öykünme dönemi başlattılar. "Yemen'den Galiçya"ya uzattıkları "vatan toprakları", esasında işbirlikçi burjuvazinin bölgedeki gelişmeleri kendi yararına değerlendirme arzusunu, milliyetçi bir şal ile kamufle etme girişimiydi. Enver Paşa'da somutlanan, güçlü emperyaliste yedeklenerek paylaşımından pay kapma sevdasının yeniden hortlamasıydı.

Ortaya çıkan fırsatlar ve ondan yararlanma isteği ile onu başarmak olanağı ve gücü, bir ve aynı şey değildir. Emperyalist sistemde, hegemonya ve nüfuz alanları için yürütülen mücadelenin başı, güç ilişkileriyle belirlenir. Başta ekonomik olmak üzere askeri, politik vb. her alanda bir güç olmayı gerektirir.

Gelin görün ki, Türkiye'nin yayılmacı-fetihçi eğilimleri ile bunu gerçekleştirebilme gücünü birbirine karıştıranlar oldu. İçlerinde "solcu" akademisyenlerin de bulunduğu bir kesim, AKP'nin yayılmacı dış politikasını "alt emperyalizm" olarak teorileştirdi. 1990'ların başında da "Emperyalist Türkiye" tezi revaçtaydı. O zamanlar SB'nin çöküşüyle Kafkasya ve Balkanlar'da boşluk oluşmuş, Türk egemen sınıfları bundan yararlanmak istemişti. Türkiye'nin bu çabasını, "ikinci sınıf emperyalizm", "alt emperyalizm" teorileriyle taltif edenler, emperyalizmi de "ülke coğrafyası dışına yayılma" eğilimi olarak tanımladılar. Oysa bu özellik, sadece emperyalizme özgü değildi; bütün sömürücü iktidarlar, az ya da çok yayılmacılık eğilimini taşıyordu. Yani yayılmacılık, emperyalist dönemle sınırlı olmadığı gibi, yayılmacılık eğilimi gösteren her ülke de "emperyalist" değildi.

Hele ki, Ortadoğu gibi zengin petrol yataklarının bulunduğu bir bölgede, Türkiye gibi kendi iç pazarına bile egemen olamayan bir ülkenin hegemonya kurabilmesi mümkün değildi. Bölgenin gerçek aktörleri ABD, AB, Rusya, Çin gibi büyük emperyalistlerdir. Türkiye ise, bu arenada başa geçemeyeceğini bilmektedir. O yüzden tercihini en fazla, bir emperyaliste karşı, diğerinin yanında saf tutarak yapabilir. Zaten emperyalist bir ülke, Ortadoğu gibi bir alanda aslan payını garantiye almadan, hiç kimseye paylaşmaz. Dolayısıyla Türkiye'nin Ortadoğu'dan Kafkaslar'a uzanan geniş coğrafyada "kendi nüfuzunu kurabileceği", bölgenin lideri olabileceği" üzerine ortaya atılan görüşler, maddi temelden yoksun, demagogik görüşlerdir. Türkiye'nin geçmişte de, bugün de oynayabileceği en üst sınır, emperyalizme 'taşeronluk', 'koçbaşlık', 'köprülük' tür.

KÖRLEMEZ TÜRKİYE'NİN TARİHİNİ GÖSTERİR Derleyen: Ömer Faruk Herkesin bildiği gibi Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	TÜRKİYE'NİN KÖRLEMEZ TÜRKİYE'NİN TARİHİNİ GÖSTERİR Derleyen: Ömer Faruk Herkesin bildiği gibi Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
YOL AYRIMI Derleyen: Ömer Faruk Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	İnsanın Sınırsız Zor Mekanları Derleyen: Nevin Berktaş "İnsanın Sınırsız Zor Mekanları" kitabının yazarının öykülerini anlatan bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
EL KURŞUN Derleyen: A. İsmail 12 Eylül'den 17 gün sonra, 1980'de Türkiye'de kurşun olan komünist önder Ömer Faruk Yılmaz'ın biyografisi. Ölkemizin proletaryası hakkında önemli bilgiler.	Bir Yedigünlük Tasfiye Derleyen: Ömer Faruk Yılmaz 12 Eylül'den bu yana yaşanan ve devrimci hareketin büyük bir başarıya ulaşarak Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
İnsanın Sınırsız Zor Mekanları Derleyen: Nevin Berktaş 12 Eylül'den bu yana yaşanan ve devrimci hareketin büyük bir başarıya ulaşarak Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	Barış, Yedigünlük Tasfiye Derleyen: Nevin Berktaş 12 Eylül'den bu yana yaşanan ve devrimci hareketin büyük bir başarıya ulaşarak Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
DUYANLARININ HÜKÜMÜ YOK Derleyen: Mehmet Fatih Özkök 18 Aralık 2000 tarihinde düzenlenen konferans ve Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	Kritik, Savaş ve DEĞİŞEN DENGELER Derleyen: Metin Aydın ABD ile Çin arasındaki dünya dengeleri, savaşın Türkiye'ye etkileri, 2008'den itibaren ekonomik kriz, savaşın Türkiye'ye etkileri.
SAYIŞ ve DEĞİŞİM DURUŞ Derleyen: Savaş Erenel 11 Eylül saldırısıyla birlikte başlayan yeni emperyalist savaşın Türkiye'ye etkileri, ekonomik kriz, sosyal ve politik durumun değerlendirilmesi, emperyalizmin Türkiye'deki durumu.	PROLETAR KÜLTÜR Derleyen: Hacı KÖSE "Yeni insan" yaratmak, modern emperyalistlere karşı, kapitalist ideoloji, emperyalizm, savaş.
TÜRKİYE'NİN KÖRLEMEZ TÜRKİYE'NİN TARİHİNİ GÖSTERİR Derleyen: İsmail Akın Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	BU DAHA BAŞLANGIÇ Derleyen: MAJ DOĞANALAN TEL Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
STALİN ÖZÜNE GÖRÜŞLER Derleyen: Alihan Kızılcık 1970'li yıllarda yayınlanan ve Türkiye'de yayınlanmayan önemli bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	FEMİNİZM İLE SİYASALİZM Mİ? Derleyen: Z. Paydaşlı, Çabuk Femenizmin bir burjuva ideolojisi olduğunu ve emperyalist kadını, burjuvazinin emperyalist kadını, burjuvazinin emperyalist kadını.
Savaş Hazırlarında Bir Dönemeç Derleyen: Azmi Akın Türkiye'de savaş hazırlarında bir dönem. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	15 TEMMUZ Derleyen: Karahan Özkök 15 Temmuz 2016'da yaşanan ABD darbesi, Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
İŞKENCEDE ÖZGÜR SAVAŞ Derleyen: Rıdvan Başak Adresli: Savaşın Türkiye'deki durumu. Son yıllarda işkence, ölümler, insan hakları ihlalleri, Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	İŞKENCEDE ÖZGÜR SAVAŞ Derleyen: Rıdvan Başak Adresli: Savaşın Türkiye'deki durumu. Son yıllarda işkence, ölümler, insan hakları ihlalleri, Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
İÇİ SİMMİ HAREKETİ ve Görevler Derleyen: Hacı KÖSE İçerideki simmi hareketin Türkiye'deki durumu. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	AKP'nin Sınırsız Zor Mekanları Derleyen: Nevin Berktaş "AKP'nin Sınırsız Zor Mekanları" kitabının yazarının öykülerini anlatan bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
İŞKENCEDE ÖZGÜR SAVAŞ Derleyen: Rıdvan Başak Adresli: Savaşın Türkiye'deki durumu. Son yıllarda işkence, ölümler, insan hakları ihlalleri, Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	Korona günlerinde Derleyen: Tahir Güler Yazarın, sağlık hakkı, iş hakları, emperyalizm, Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
Yeni emperyalist SAVAŞIN EKONOMİK POLİTİKASI Derleyen: İsmail Akın Savaş ve Devrimci Durum kitabının devamı. ABD emperyalizminin yeni emperyalist savaşın Türkiye'ye etkileri, ekonomik kriz, sosyal ve politik durumun değerlendirilmesi, emperyalizmin Türkiye'deki durumu.	Tarımda Sınırsız Zor Mekanları Derleyen: Mehmet Ali Doğan Tarımın Türkiye'deki durumu. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
Emperyalist Savaş ve KÖRLEMEZ TÜRKİYE'NİN TARİHİNİ GÖSTERİR Derleyen: Nevin Berktaş Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	AKP'nin Sınırsız Zor Mekanları Derleyen: Nevin Berktaş "AKP'nin Sınırsız Zor Mekanları" kitabının yazarının öykülerini anlatan bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.
KUTUP YILDIZI Derleyen: İsmail Akın Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap. Türkiye'nin tarihini gösteren bir kitap.	İ. Emperyalist savaş sürüyor... Derleyen: Ömer Faruk Yılmaz 21. yüzyılın "Devrimci Yüzyılı" olarak bilinen 21. yüzyılın, "Devrimci Yüzyılı" olarak bilinen 21. yüzyılın, "Devrimci Yüzyılı" olarak bilinen 21. yüzyılın.

**“Yalnızca proleter, sosyalist devrim,
insanlığı emperyalizmin ve emperyalist savaşların
yarattığı çıkmazdan kurtarabilir.
Devrimin zorlukları ve olası geçici başarısızlıkları
ya da karşı-devrimin dalgaları ne kadar
büyük olursa olsun,
proletaryanın nihai zaferi kaçınılmazdır!”**

Lenin

**Ya devrimler savaşları önler
Ya da savaşlar devrimlere yolaçar!**